

Univerzita Palackého v Olomouci

Filozofická fakulta

Katedra slavistiky

Diplomová práce

**Vybrané aspekty soudního překladu
(překlady z jazyka polského do jazyka českého)**

Selected Aspects of Court Translation

(Translations from Polish and Czech Language)

VYPRACOVALA: Bc. Alžběta Čučová

VEDOUCÍ PRÁCE: doc. PhDr. Ivana Dobrotová, Ph.D.

Olomouc 2020

Prohlašuji, že jsem práci vypracovala samostatně a uvedla všechny použité prameny.

Olomouc, 06. 05. 2020

podpis

Mé velké poděkování patří především doc. PhDr. Ivaně Dobrotové, Ph.D., za její nesčetné rady, připomínky a trpělivost, které mi při psaní diplomové práce věnovala.

V neposlední řadě děkuji mé rodině a blízkým, bez jejichž podpory by tato práce nevznikla.

podpis

OBSAH

1	ÚVOD	6
2	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA A POJMY PRÁVA	8
3	ČESKÉ SOUDNICTVÍ.....	10
3.1	STRUČNÝ PŘEHLED VÝVOJE JUSTICE NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY OD ROKU 1993.....	11
4	SOUDNÍ TLUMOČENÍ V ČESKÉ REPUBLICE.....	13
4.1	STRUČNÝ PŘEHLED VÝVOJE ČESKÉHO (SOUDNÍHO) TLUMOČENÍ OD POČÁTKU 19. STOLETÍ.....	13
4.2	KOMORA SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ ČESKÉ REPUBLIKY	16
4.3	LEGISLATIVA UPRAVUJÍCÍ VÝKON SOUDNÍHO TLUMOČNÍKA	17
4.4	POŽADAVKY NA SOUDNÍ TLUMOČNÍKY	18
5	PRÁVNÍ LINGVISTIKA	20
5.1	PRÁVNÍ A PRÁVNICKÝ JAZYK.....	21
6	JAZYK PRÁVNÍCH TEXTŮ	24
6.1	FUNKČNÍ STYL ODBORNÝ A ADMINISTRATIVNÍ	24
6.2	PRÁVNÍ STYL A PRÁVNÍ JAZYK	25
6.3	PRÁVNÍ JAZYK A SLOVNÍ ZÁSoba.....	25
6.4	PRÁVNÍ TERMÍNY.....	27
6.5	SLOVNÍ SPOJENÍ A JAZYKOVÉ ŠABLONY.....	28
7	TRESTNÍ ZÁKONÍK.....	29
7.1	TRESTNÍ ZÁKONÍK ČESKÉ REPUBLIKY	29
7.2	DĚLENÍ ČESKÉHO TRESTNÍHO ZÁKONÍKU	30
7.3	POLSKÝ TRESTNÍ ZÁKONÍK.....	30
7.4	DĚLENÍ POLSKÉHO TRESTNÍHO ZÁKONÍKU	31
8	CHARAKTERISTIKA PŘEDKLÁDANÉHO SLOVNÍKU.....	35

9	ČESKO-POLSKÝ SLOVNÍK VYBRANÝCH POJMŮ Z TRESTNÍHO ZÁKONÍKU	37
10	ZÁVĚR	100
11	POLSKÉ RESUMÉ (STRESZCZENIE W JĘZYKU POLSKIM)	101
12	BIBLIOGRAFIE	102
13	SEZNAM ZKRATEK	108
14	ANOTACE	109
15	ABSTRACT	110

1 ÚVOD

Překlad právních textů je jednou z disciplín soudních tlumočnicků. Ačkoliv se to na první pohled nemusí zdát, je tento druh překladu velmi náročný, a to hned z několika hledisek. Nicméně, právní překlad začal nabývat na své důležitosti především s postupným začleňováním České republiky do mezinárodních organizací. Tím nejdůležitějším krokem byl pak vstup naší země do Evropské unie. Členství v ní však znamená i mnohonásobné navýšení počtu právních překladů, zejména mezinárodních smluv, grantů aj.

S výše zmíněným souvisí i další aspekt, a sice tvorba slovníků, terminologických databází atd. Na to navazuje i tato předkládaná diplomová práce, jejíž praktickou částí je vypracovaný česko-polský slovník vybraných pojmů z trestního zákoníku. Hned v úvodu však musíme upozornit na změnu předpokládaného tématu práce. Plánovaným tématem byla analýza vybraných textů z občanského zákoníku. Nicméně v průběhu rešerší, zpracovaných před samotným započítím práce, se ukázalo, že zamýšlená analýza by byla poněkud náročná, bylo by k ní zapotřebí mj. i vzdělání v právním oboru. Proto jsme se rozhodli vypracovat takový druh slovníku, a to i z důvodu jeho dosavadní neexistence.

Diplomová práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou. Teoretickou část tvoří celkem šest kapitol. Jelikož je práce značně spojena s právem, soudnictvím a bezpochyby i se soudním tlumočením, hned v úvodu představujeme základní charakteristiku a pojmy práva. V kapitole ve stručnosti okomentujeme prvotní zmínky o právu, představíme vědu, která právo zkoumá atd. Následuje kapitola o vývoji českého soudnictví, rozebíráme i změny, jež s sebou přineslo nové politické uspořádání České republiky po roce 1993. Významným zdrojem pro tuto část práce byla Schelleho publikace *Dějiny českého soudnictví*. S justicí souvisí i soudní tlumočení, proto touto problematikou navazujeme ve čtvrté kapitole. Jelikož se v české odborné veřejnosti o soudním tlumočení a práci soudních tlumočnicků příliš nemluví, považujeme kapitolu za velmi důležitou a přínosnou. Relevantní informace o daném tématu je komplikované dohledat, existuje jen málo (českých) odborných článků či studií o této problematice. I proto je tedy naším cílem soudní tlumočení, jeho historii a taktéž vývoj povolání soudního tlumočnicka čtenáři co nejlépe zmapovat a objasnit. Součástí kapitoly se stala i legislativa, upravující výkon soudního tlumočnicka. Tím je zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících. O prosazení změny tohoto zastaralého právního

předpisu se už mnoho let snaží *Komora soudních tlumočnicků ČR*, což je téma pro navazující podkapitulu práce.

Na vztah práva a lingvistiky se zaměřuje kapitola pátá. Ta porovnává studie hned několika jazykovědců, kteří mají na toto téma odlišné názory. Jako příklad uvedme Mounina, Pieńkose nebo, z těch českých, Cvrčka a Kořenského. Právě oni byli průkopníky tohoto vědního oboru v porevolučním Česku. V kapitole se rovněž snažíme čtenáři vysvětlit dva pojmy, a sice právní a právnícký jazyk. Avšak studie těchto termínů neustále probíhají, není proto snadné vyvodit jednoznačné závěry, nicméně, přinášíme shrnutí všech dosavadních poznatků. V šesté kapitole se zaměříme na jazyk právních textů. Zde hrají velkou roli termíny, jež, kromě slovních spojení a jazykových šablon, tvoří obsah právních textů.

O trestním zákoníku, tedy o hlavním zdroji slovníku, pojednává sedmá kapitola. Můžeme říci, že je to komparace českého a polského zákoníku. Popisujeme jejich historii, novelizace a vzájemné rozdíly. Seznamujeme čtenáře s jednotlivými částmi zákoníků, které se v mnoha směrech od sebe navzájem odlišují. Po této kapitole se dostáváme k samotné praktické části diplomové práce. Předchází jí komentář ke slovníku, informace o něm a upozornění na vyskytující se jazykové odchylky. Poté již následuje slovník samotný.

Na závěr je třeba vysvětlit důvod výběru zdroje pro slovník. Trestní zákoník je klíčovým dokumentem pro práci soudního tlumočnicka. Samozřejmě, že není jediný, ale právě k němu nebyl doposud vytvořen žádný slovník. Orientace v právních předpisech je náročná, převládající termíny a slovní obraty jsou (nejenom) pro nerodilého mluvčího složité na pochopení. Proto je naším cílem vytvořit přehledný česko-polský slovník, který bude navíc doplněn o kontext každého jednotlivého hesla.

2 ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA A POJMY PRÁVA

Žijeme ve společnosti, v níž právo hraje velmi důležitou roli a má zásadní vliv i na náš každodenní život. Je jasně specifikováno, co je správné a nesprávné, co je dovoleno či nikoli. Toto povědomí o právním řádu a morálce je nám vštěpováno již od útlého věku.¹

Prvotní zmínky o právu nacházíme v dobách Starověkého Řecka, konkrétně pak v Aristotelově díle *Etika Nikomachova*.² Aristoteles „byl (...) prvním politickým myslitelem, který poukázal na to, že základní směry činnosti státu by měly být svěřeny různým státním orgánům.“³ Z Aristotelova díla pak vychází i Marcus Tullius Cicero – římský filozof, jenž „vystupoval i jako úspěšný řečník v civilních a trestních věcech.“⁴ Později, v časech raného křesťanství, „nemají stát ani právo větší význam. Křesťané jsou k veřejnému životu a ke státnímu zřízení indiferentní“⁵. Nenalzáme žádné právní koncepce (...).“⁶

Jestliže chceme mluvit o právu v takové podobě, v jaké ho známe dnes, musíme se posunout na časové ose až do přelomu 18. a 19. století. Právě tehdy došlo k vůbec první kodifikaci práva občanského.⁷

Vědní obor, který zkoumá právo z několika hledisek, se nazývá právní věda. Podle Ottova naučného slovníku se „právní věda (*pravověda, jurisprudentia*) zabývá – jako každá jiná samostatná věda – určitou třídou (skupinou) stejnorodých jevů, jež zovou⁸ se právem.“⁹

Právo je tedy soubor právních norem, jež jsou vydávány a schvalovány daným státem. Každý stát má pak svůj právní řád. Ten v „(...) užším slova smyslu označuje soubor

¹ III. Člověk ve společnosti. KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Praha: C. H. Beck, 1995, s. 22. ISBN 80-7179-028-1.

² KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Praha: C. H. Beck, 1995, s. 1-2. ISBN 80-7179-028-1.

³ Antika. *Iurium WIKI* [online]. 2018 [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://wiki.iurium.cz/w/Antika>

⁴ Helénismus. *Iurium WIKI* [online]. 2018 [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://wiki.iurium.cz/w/Hel%C3%A9nismus>

⁵ Indiferentní = nestranný, lhostejný.

Více viz Pojem indiferentní. *SCZ.ABZ.CZ: SLOVNÍK CIZÍCH SLOV* [online]. 2019 [cit. 2019-10-26]. Dostupné z: <https://slovník-cizich-slov.abz.cz/web.php/slovo/indiferentni>

⁶ Křesťanské právní myšlení. *Iurium WIKI* [online]. 2018 [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: https://wiki.iurium.cz/w/K%C5%99es%C5%A5ansk%C3%A9_pr%C3%A1vn%C3%AD_my%C5%A1len%C3%AD

⁷ KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Praha: C. H. Beck, 1995, s. 1-2. ISBN 80-7179-028-1.

⁸ Zovou se = nazývat se.

Více viz Název. *Wikislovník: Hlavní strana* [online]. 2018 [cit. 2019-10-29]. Dostupné z: <https://cs.wiktionary.org/wiki/n%C3%A1zev>

⁹ *Ottův slovník naučný: Dvacátý díl* [online]. Praha: J. Otto, 1903, s. 560-562 [cit. 2019-10-17]. Dostupné z: <https://archive.org/stream/ottvslovnknauni13ottogoog#page/n613/mode/2up>

právních norem, které platí v určité době na určitém území. (...) Stát tyto právní normy vydává a vymáhá. Změní-li se na určitém území státní moc, mění se i právní řád.“¹⁰ Právní norma je tedy ta „(...) nejmenší, nedělitelná součást právního řádu, obsahující v sobě jeden konkrétní příkaz, zákaz nebo zákonné dovolení.“¹¹

¹⁰ PECINA, Tomáš. Právní řád. *Iuridictum: Encyklopedie o právu* [online]. 2006 [cit. 2019-10-22]. Dostupné z: https://iuridictum.pecina.cz/w/Právní_řád

¹¹ PECINA, Tomáš. Právní norma. *Iuridictum: Encyklopedie o právu* [online]. 2006 [cit. 2019-10-22]. Dostupné z: https://iuridictum.pecina.cz/w/Pr%C3%A1vn%C3%AD_norma

3 ČESKÉ SOUDNICTVÍ

Už od pradávna patřil „výkon soudnictví k těm nejvýznamnějším funkcím státu.“¹² Schelle však ve své publikaci *Dějiny českého soudnictví* připomíná, že „lidstvo velkou část své existence trávilo v předstátní formaci – prvobytně pospolné společnosti.“¹³ To znamená vyšší postavení některých jedinců ve společnosti, kteří měli moc „soudit“. Nicméně, postupem času a rovněž rychlým vývojem společnosti bylo třeba vyšší autority, kterou byl soud. „Nebyl to soud hned v našem smyslu a také nevznikl hned a v úplném rozsahu,“¹⁴ vysvětluje Schelle. „Vyvíjel se etapově, podle měnících se poměrů v rodu,“¹⁵ dodává.

Klíčovým úkolem každého soudu bylo a stále je především „zákonem stanoveným způsobem poskytovat ochranu právům.“¹⁶ V publikaci *Soudnictví* Ilona Schellová zdůrazňuje i možnost svobodného přístupu k soudům pro každého člověka. Tím „nejstarším právním dokumentem, v němž bylo zakotveno právo na soudní ochranu, je pravděpodobně *Magna Charta Libertatum* z roku 1215.“¹⁷

Avšak nejvýznamnější dokumenty, jež zaručovaly toto právo, vznikaly ve 20. stol. Mezi ně patří např. *Všeobecná deklarace lidských práv* přijatá v roce 1948 Organizací spojených národů či neméně podstatná *Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod* uzavřená v roce 1950 Radou Evropy. Ochrana práva se rovněž věnují ústavní předpisy všech demokratických států.¹⁸

Na území České republiky je pak právo na soudní ochranu zabezpečováno a garantováno *Ústavou České republiky* (ústavní zákon č.1/1993 Sb. ze 16. prosince 1992) a *Listinou základních práv a svobod*¹⁹ (dále jen Listina). Konkrétně pak čl. 36 Listiny hovoří o tom, že „každý se může domáhat stanoveným postupem svého práva u nezávislého a nestranného soudu a ve stanovených případech u jiného orgánu.“²⁰

¹² 1.1 Podstata soudnictví. SCHELLOVÁ, Ilona, Karel SCHELLE a kol. *Soudnictví: (historie, současnost a perspektivy)*. Vydání I. Praha: EUROLEX, 2004, s. 15-20. ISBN 80-86432-65-.

¹³ 1. ROZPAD RODOVÉ SPOLEČNOSTI A VZNIK SOUDNICTVÍ. SCHELLE, Karel a Jiří BÍLÝ. *DĚJINY ČESKÉHO SOUDNICTVÍ*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, s. 11-13. ISBN 978-80-7552-959-6.

¹⁴ *Ibidem*.

¹⁵ *Ibidem*.

¹⁶ 1.1 Podstata soudnictví. SCHELLOVÁ, Ilona, Karel SCHELLE a kol. *Soudnictví: (historie, současnost a perspektivy)*. Vydání I. Praha: EUROLEX, 2004, s. 15-20. ISBN 80-86432-65-.

¹⁷ *Ibidem*.

¹⁸ *Ibidem*.

¹⁹ *Ibidem*.

²⁰ LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD. *POSILANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Praha [cit. 2019-10-26]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>

Právě samostatnost a nezávislost soudů na jiných státních orgánech označuje Schellová jako jeden „ze základních atributů moderního soudnictví.“²¹ Vysvětluje: „Samostatnost soudnictví (...) znamená, že žádný jiný orgán nesmí vykonávat soudnictví ani zasahovat do pravomoci soudů a že soud nesmí vlastní činností nahrazovat činnost, příslušející orgánům jiných státních mocí.“²² „Z toho vyplývá i nutnost nezávislosti soudců,“²³ doplňuje.

Nejdůležitějším předpokladem pro nezávislost soudů je pak zakotvení základních principů jejich organizace v Ústavě (tato ustanovení jsou podrobně rozvedena v zákoně). V případě české soudní soustavy se jedná především o zákon č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích.²⁴

3.1 STRUČNÝ PŘEHLED VÝVOJE JUSTICE NA ÚZEMÍ ČESKÉ REPUBLIKY OD ROKU 1993

Dne 1. ledna 1993 vznikla samostatná Česká republika, která až do 31. prosince 1992 tvořila federaci se Slovenskou republikou. Toto státní zřízení se oficiálně nazývalo Česká a Slovenská Federativní Republika.

Takový zásadní zlom v novodobých českých dějinách měl bezpochyby vliv i na tuzemské soudnictví. Neexistence federace byla důsledkem toho, že „byly pochopitelně zrušeny všechny orgány na úrovni federace, v případě justice se to týkalo Nejvyššího soudu ČSFR.“²⁵ Výraznou změnou bylo taktéž opětovné uzákonění vrchních soudů (zákon č. 17/1993 Sb.). Ten v Praze vznikl ihned, jakmile zákon vstoupil v účinnost. Jak ale dodává Schellová, Vrchní soud v Olomouci vznikl až v roce 1995.²⁶ Další velkou změnou v české justici bylo zrušení vojenských soudů. Ty až do roku 1994 „tvořily zvláštní soustavu trestních soudů s pravomocí nad tzv. vojenskými osobami.“²⁷ Schellová vysvětluje, že veškerou činnost vojenských soudů přebírají tzv. soudy obecné (viz níže).

²¹ 1.3.3 Nezávislost soudů. SCHELLOVÁ, Ilona, Karel SCHELLE a kol. *Soudnictví: (historie, současnost a perspektivy)*. Vydání I. Praha: EUROLEX, 2004, s. 28. ISBN 80-86432-65-.

²² *Ibidem*.

²³ *Ibidem*.

²⁴ *Ibidem*.

²⁵ 2.8.2 Organizace soudnictví po roce 1991. SCHELLOVÁ, Ilona, Karel SCHELLE a kol. *Soudnictví: (historie, současnost a perspektivy)*. Vydání I. Praha: EUROLEX, 2004, s. 206-209. ISBN 80-86432-65-.

²⁶ *Ibidem*.

²⁷ 2.3.10.10 Vojenské soudy. SCHELLOVÁ, Ilona, Karel SCHELLE a kol. *Soudnictví: (historie, současnost a perspektivy)*. Vydání I. Praha: EUROLEX, 2004, s. 124-126. ISBN 80-86432-65-.

Pokud se zaměříme na organizaci soudů na našem území, zjistíme, že byla „upravena čl. 91 a 92 Ústavy a zákonem 335/1991 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších novel.“²⁸ V České republice tedy působily (a stále působí) tyto soudy:

- Nejvyšší soud České republiky,
- vrchní soudy,
- krajské soudy,
- okresní soudy.²⁹

Všechny výše vyjmenované soudy se označují jako tzv. obecné, avšak kromě nich existují i tzv. soudy zvláštní. Mezi ně patří mj. i Ústavní soud České republiky. Je však důležité říci, že „neexistovaly specializované soudy, zaměřené jen na trestní nebo občanskoprávní věci. Veškeré okresní, krajské a vrchní soudy i Nejvyšší soud proto působily jak v soudnictví civilním, tak trestním.“³⁰

Poslední právní úpravu v oblasti organizace soudnictví představuje zákon č. 6/2002 Sb. ze dne 30. listopadu 2001, o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (...).³¹

Tento zákon nepřináší žádnou větší změnu, organizace soudů zůstává neměnná.

²⁸ 2.8.2 Organizace soudnictví po roce 1991. SCHELLOVÁ, Ilona, Karel SCHELLE a kol. *Soudnictví: (historie, současnost a perspektivy)*. Vydání I. Praha: EUROLEX, 2004, s. 206-209. ISBN 80-86432-65-.

²⁹ *Ibidem*.

³⁰ *Ibidem*.

³¹ 10.3 Organizace soudnictví podle zákona z roku 2002. SCHELLE, Karel a Jiří BÍLÝ. *DĚJINY ČESKÉHO SOUDNICTVÍ*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, s. 415-429. ISBN 978-80-7552-959-6.

4 SOUDNÍ TLUMOČENÍ V ČESKÉ REPUBLICE

Soudní tlumočení je vedle konferenčního a komunitního jedním ze specifických odvětví tlumočení. V České republice je definováno zákonem č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ZZT). Ačkoliv se mluví o tlumočení, je důležité upozornit, že v České republice je soudní tlumočnick povinen, jak tlumočit (tzn. ústní převod sdělení), tak překládat (tzn. písemný převod sdělení). V současné době totiž zákon soudním tlumočnickům neumožňuje rozhodnout se, zda budou pouze tlumočit, překládat, anebo se rozhodnou pro obě činnosti (více o legislativě viz kap. 4.3).

Soudní tlumočení se využívá při charakteristických situacích a okolnostech. Tlumočnick je často nucen vykonávat svoji práci v nestandardních podmínkách a při velkém psychickém vypětí (to platí v případech tlumočení např. u dopravních nehod). Jelikož je soudní tlumočnick ve většině případů v přímém kontaktu s mluvčím, musí být schopen okamžitě reagovat a být naprosto koncentrovaný. Jedná-li se o překlad písemný, zde může tlumočnick narazit na problémy týkající se výrazů z hovorového jazyka, slangu aj., kterým není vždy snadné porozumět.

Soudní tlumočnick musí kromě jazykových znalostí mít i znalosti z oblasti práva (více o vzdělání soudních tlumočnicků v kap. 4.4). Jsou na něj vyvíjeny velké nároky, můžeme říci, že musí být tzv. renesančním člověkem. I přes všechna tato úskalí oboru však musí soudní tlumočnicki neustále bojovat o svá práva a o lepší postavení ve společnosti.

Soudní tlumočnick je povolán v případech, které vždy stanovuje zákon. Jeho přítomnost je běžná např. u soudních a správních řízení, výslechů na policii, na státním zastupitelství, notářů atd. Avšak jeho služeb využijeme i ve zcela každodenních situacích – tlumočení sňatku, u nostrifikačních zkoušek aj. Jak už bylo řečeno, soudní tlumočnick rovněž vyhotovuje i úřední, soudní a ověřené písemné překlady.

4.1 STRUČNÝ PŘEHLED VÝVOJE ČESKÉHO (SOUDNÍHO) TLUMOČENÍ OD POČÁTKU 19. STOLETÍ³²

Prvotní oficiální záznamy o přítomnosti tlumočnicka u soudního jednání pocházejí z roku 1803, tzn. ještě z dob Rakouska-Uherska. Přizvání tlumočnicka bylo žádoucí v případě, kdy některý účastník řízení neovládal jazyk soudu. Bylo tedy aplikováno ustanovení § 356 trestního řádu. Podle tohoto paragrafu musel tlumočnick přísahat, že „(...) bude

³² 2.3.11.3.5 Tlumočnicki. SCHELLOVÁ, Ilona, Karel SCHELLE a kol. *Soudnictví: (historie, současnost a perspektivy)*. Vydání I. Praha: EUROLEX, 2004, s. 146-147. ISBN 80-86432-65-.

otázky kladené soudem a odpovědi tázané osoby překládat beze změn, přesně a věrně (...).“³³

O pár let později, konkrétně v roce 1836, Schellová upozorňuje na důležitou změnu. „Podle dekretu dvorské kanceláře ze 13. ledna 1836 Sb. just. zák. č. 109 měli být při sborových soudech prvního stupně ³⁴ hlavních měst zemí (...) jmenování stálí tlumočníci, pokud se ukázala potřeba častého vyhotovování překladů listin z cizího jazyka.“³⁵ Znamená to tedy, že v tomto roce bylo poprvé zavedeno jmenování stálých tlumočnicků příslušným apelačním soudem. Zajímavé ovšem je, že se vybírali z řad advokátů či notářů. Tito stálí tlumočníci nemuseli ke svým vyhotoveným překladům připojovat doložku nebo jiný doklad, jímž by prokazovali jeho správnost.

To však neplatilo pro tlumočníky, které jmenoval příslušný zemský krajský soud pouze pro jeden konkrétní případ. Právě oni pak podle císařského patentu z roku 1854 měli povinnost připojit na konec překladu doložku. Nesměl chybět ani datum vyhotovení překladu, podpis tlumočnicka a pečeť. Ta „(...) měla obsahovat pouze nápis informací o skutečnosti, že jde o tlumočnicka vzatého soudem pod přísahu a jazyk, z něhož, resp. do něhož byl oprávněn překládat,“³⁶ vysvětluje Schellová.

Přesuneme-li se do 20. stol., narazíme na jednu historickou událost, která byla se soudním tlumočením rovněž spojena. Jednalo se o Norimberský proces, jenž probíhal necelý jeden rok (konkrétně od 20. listopadu 1945 do 1. října 1946). Dalo by se tedy předpokládat, že tato poválečná soudní jednání budou mít na rozvoj soudního tlumočení značný vliv. Opak byl však pravdou, během Norimberského procesu se začalo profesionalizovat tlumočení konferenční, avšak to soudní stále zaostávalo.³⁷

Jak uvádí Dörfl, za minulého režimu byla, s ohledem na tehdejší ekonomickou a právní situaci, „(...) profesionalizace činnosti znalce nežádoucí (...).“³⁸ Tehdejší zákon vnímal znalce a tlumočníky jako „osoby, (...) které tuto činnost vykonávají v omezeném

³³ 2.3.11.3.5 Tlumočníci. SCHELLOVÁ, Ilona, Karel SCHELLE a kol. *Soudnictví: (historie, současnost a perspektivy)*. Vydání I. Praha: EUROLEX, 2004, s. 146-147. ISBN 80-86432-65-.

³⁴ Sborové soudy prvního stupně = krajské soudy.

Viz *Ottův slovník naučný: Dvacátýtřetí díl* [online]. Praha: J. Otto, 1905, s. 703-706 [cit. 2019-11-12]. Dostupné z: <https://archive.org/stream/ottvoslovnknauni47ottogoog#page/n774/mode/2up>

³⁵ *Ibidem*.

³⁶ *Ibidem*.

³⁷ SOJÁKOVÁ, Jana. *Postavení soudního tlumočnicka v České republice: (teoreticko-empirická studie)*. Praha, 2012. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Filosofická fakulta, Ústav translatologie.

³⁸ DÖRFL, Luboš. *Zákon o znalcích a tlumočnících: Komentář*. Praha: C. H. BECK, 2009, VII – XI. ISBN 978-80-7400-148-2.

měřítku vedle samotného pracovního poměru (...).“³⁹ Jen dodejme, že výraz „znalec“ je zde použit ve smyslu znění ZZT, který dodnes nedělá rozdíly mezi znalcem a tlumočnickem (viz kap. 4.3).

Sojáková ve své diplomové práci přichází s důležitým faktem: soudní tlumočení se dostává do podvědomí společnosti (u nás i za hranicemi) až v 90. letech minulého století. Tehdy se objevily i první zahraniční studie zabývající se touto problematikou. Ty chtěly odpovědět na nejpálčivější teoretické a praktické otázky soudního tlumočení, a kromě toho získat i postřehy z praxe, které doposud chyběly.⁴⁰

V České republice byl tedy po roce 1989 znát alespoň částečný posun kupředu v rozvoji této profese. Soudní a konferenční tlumočnice Iwona Imioło ve svém příspěvku popisuje tehdejší situaci: „Před dvaceti pěti lety, hned po převratu, kdy se začaly navazovat mezinárodní obchodní, vědecké a další vztahy, byli potenciální překladatelé vyhledáváni na univerzitách. Znalost cizích jazyků tehdy nebyla rozšířená, reklama fakticky ještě nefungovala a překladatelských agentur bylo jako šafránu. Tehdy bylo málo lidí, kteří se rozhodli pracovat jako tlumočníci. V akademickém prostředí byla tlumočnická práce brána na lehkou váhu, jako něco horšího, práce na chvíli, ale ne povolání. Jako profese to byla země neprobádaná. (...)“⁴¹ „Toto povolání nedávalo ani lukrativní výdělky, ani vysoké společenské postavení. Tlumočení všeobecně nebylo ani považováno za profesi,“⁴² doplňuje.

Postupem času, i díky zvyšující se poptávce po „překladatelích“, počet těch, kdo se věnovali této činnosti, rostl. Záměrně uvádíme „překladatelé“, protože jak upozorňuje Imioło „(...) ona poptávka přitáhla do oboru lidi znající cizí řeči, nešlo však o překladatele.“⁴³

V roce 1997 bylo důležitým mezníkem pro popularizaci soudního tlumočení v České republice založení Komory soudních tlumočnicků České republiky. Tato profesní

³⁹ DÖRFL, Luboš. *Zákon o znalcích a tlumočnících: Komentář*. Praha: C. H. BECK, 2009, VII – XI. ISBN 978-80-7400-148-2.

⁴⁰ SOJÁKOVÁ, Jana. *Postavení soudního tlumočnicka v České republice: (teoreticko-empirická studie)*. Praha, 2012. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Filosofická fakulta, Ústav translatologie.

⁴¹ IMIOŁO, Iwona. BUDOUCNOST PŘEKLADATELSKÉ PROFESE Z POHLEDU ZKUŠENÉ TLUMOČNICE. *Jednota tlumočnicků a překladatelů* [online]. ©2015 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:x2dzuKj3XRwJ:www.jtpunion.org/getattachment/K-profesi/Prednasky-z-Jeronymovych-dnu/JERONYMOVY-DNY-2014/BUDOUCNOST-PREKLADATELSKE-PROFESE-Z-POHLEDU-ZKUSEN-IMG-pdf-IWONA_IMIO_O_-_Jeronymovy_dny_Praha_7-11-2014_CZ.pdf.aspx+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz

⁴² *Ibidem*.

⁴³ *Ibidem*.

organizace, sdružující soudní tlumočníky, výrazně napomohla a stále napomáhá zlepšit jejich pracovní i sociální podmínky (viz kap. 4.2).

Poté, co Česká republika a Polsko vstoupili do Evropské unie (1. května 2004), rostl zájem o tlumočníky rychlým tempem. Tehdy se začaly v čím dál větším počtu objevovat i překladatelské agentury. Imioło komentuje jejich výhody: „(...) dokázaly rychle sehnat překladatele či tlumočníka a příjemce služby, a přitom nabídnout službu za rozumnou cenu pro obě strany.“⁴⁴ Tento nový fenomén však s sebou nepřinesl jen samá pozitiva – překladatelé byli čím dál více zavaleni prací, což se samozřejmě začalo projevat na kvalitě vyhotovených překladů.

S globalizací souvisel (a stále souvisí) i tlak na neustálé zvyšování jazykových kompetencí u tlumočnicků a překladatelů. Imioło komentuje i situaci v Polsku: „V Polsku tehdy ještě neexistovala tradice školení tlumočnicků. Teprve v roce 2002 (...) se na Jagellonské univerzitě rozběhlo školení tlumočnicků. Jenže školení se netýká (a nikdy netýkalo) méně populárních jazyků, např. českého.“⁴⁵

Jak jsme mohli v této kapitole pozorovat, soudní tlumočníci nikdy neměli vyhovující podmínky pro svůj profesní rozvoj. Postupem času se situace znatelně zlepšila, avšak neustále musí o své postavení ve společnosti bojovat.

4.2 KOMORA SOUDNÍCH TLUMOČNÍKŮ ČESKÉ REPUBLIKY

V České republice zastupuje soudní tlumočníky profesní sdružení nazývajícím se Komora soudních tlumočnicků České republiky (dále jen KST ČR). Ta funguje již od roku 1997. Klade si za cíl obhajovat „(...) prestiž tlumočnické profese i zájmy profesní, pracovně právní a sociální svých členů.“⁴⁶

O tom, jakou prestiž KST ČR má, svědčí i členství v Evropské asociaci právních tlumočnicků a překladatelů EULITA a taktéž i členství v Mezinárodní federaci překladatelů FIT.

Pro soudního tlumočníka není členství v KST ČR povinné, povinnost nevyplývá ze žádného předpisu, nicméně je velmi přínosné. Benefitů je hned několik. Mezi ty největší

⁴⁴ IMIOŁO, Iwona. BUDOUCNOST PŘEKLADATELSKÉ PROFESE Z POHLEDU ZKUŠENÉ TLUMOČNICE. *Jednota tlumočnicků a překladatelů* [online]. ©2015 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:x2dzuKj3XRwJ:www.jtpunion.org/getattachment/K-profesi/Prednasky-z-Jeronymovych-dnu/JERONYMOVY-DNY-2014/BUDOUCNOST-PREKLADATELSKE-PROFESE-Z-POHLEDU-ZKUSEN/IMG-pdf-IWONA_IMIO_O_-_Jeronymovy_dny_Praha_7-11-2014_CZ.pdf.aspx+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz

⁴⁵ *Ibidem*.

⁴⁶ Členství v komoře. *Komora soudních tlumočnicků České republiky* [online]. Praha [cit. 2019-11-17]. Dostupné z: <https://www.kstcr.cz/cz/clenstvi-v-komore>

bezesporu patří možnost účastnit se nejrůznějších kurzů a seminářů (např. daňový seminář, terminologické semináře různých jazyků aj.). Rovněž je tlumočnický díky členství včas upozorňován na jakékoli změny v legislativě. KST ČR dvakrát ročně vydává bulletin *Soudní tlumočnický*, který informuje o dění napříč celou oblastí soudního tlumočení.

Pro uchazeče o jmenování soudním tlumočnickem organizuje KST ČR dvakrát do roka jednodenní kurzy. Zde se obeznámí s právní úpravou, níž se řídí činnost soudních tlumočnicků, dozvědí se o všech svých právech, ale rovněž i o povinnostech, které jsou s touto profesí spjaty. KST ČR spoluorganizuje doplňková studia pro soudní překladatele a tlumočnický na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, a kromě toho se podílí i na výuce kurzu právního minima pro překladatele a tlumočnický na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně.⁴⁷

4.3 LEGISLATIVA UPRAVUJÍCÍ VÝKON SOUDNÍHO TLUMOČNÍKA

Platným zákonem, upravujícím výkon soudního tlumočnický, je už více než padesát let zákon výše zmiňovaný ZZT v platném znění. Tento zákon, pocházející z dob hlubokého socialismu, je velmi zastaralý a absolutně nevyhovuje požadavkům dnešní doby. Za celou éru své platnosti prošel jen několika úpravami, ty však nijak zásadně nezměnily jeho obsah. Zmíněné úpravy přišly např. v letech 2006 (zákon č. 322/2006 Sb.), 2009 (zákon č. 227/2009 Sb.) anebo v roce 2011 (zákon č. 444/2011 Sb.). Ty se dotkly jmenování, mlčenlivosti či úpravy v odměňování znalců a tlumočnický.⁴⁸

Příkladem oné zaostalosti může být i to, že zákon až do roku 2011 nedával možnost vykonávat profesi soudního tlumočnický lidem, kteří neměli české státní občanství, ale třeba jen povolení k trvalému pobytu či potvrzení o přechodném pobytu na našem území. To se změnilo před devíti lety, kdy byla schválena již výše zmíněná novela zákona (zákon č. 444/2011 Sb.). V § 4 odst. 1 písmeno a) se uvádí:

„Jmenovat znalcem (tlumočnickem) lze toho, kdo: a) je státním občanem České republiky, občanem jiného členského státu Evropské unie, kterému bylo vydáno potvrzení o přechodném pobytu nebo povolení k trvalému pobytu na území České republiky,

⁴⁷ Členství v komoře. *Komořa soudních tlumočnický České republiky* [online]. Praha [cit. 2019-11-17]. Dostupné z: <https://www.kstcr.cz/cz/clenstvi-v-komore>

⁴⁸ ENTRYCH, Richard. Znalci pod drobnohledem aneb co přináší novela zákona o znalcích a tlumočnických. *Epravo.cz* [online]. 2019 [cit. 2019-11-26]. ISSN 1213-189X. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/znalci-pod-drobnohledem-aneb-co-prinasi-novela-zakona-o-znalcich-a-tlumocnicich-76836.html>

nebo státním příslušníkem jiného než členského státu Evropské unie, kterému bylo vydáno povolení k trvalému pobytu na území České republiky.“⁴⁹

KST ČR se po celou dobu své existence velmi aktivně angažuje v prosazení nového samostatného zákona pro soudní tlumočníky a soudní překladatele. V čase psaní této práce nový zákon stále ještě nevstoupil v platnost, hlasování se neustále odkládá. Jak se však můžeme dočíst na webových stránkách KST ČR, soudní tlumočníci vytvořili pracovní skupinu, která je schopná a ochotná poskytnout ministerským úředníkům odborné poradenství. Věří tak, že budou brány v potaz i jejich připomínky a argumenty.⁵⁰

Stávající obsah návrhu zákona obsahoval i požadavek soudních tlumočnicků a překladatelů na „(...) právo odmítnout překlad odborných textů z oborů, kterým nerozumí.“⁵¹ Tento požadavek byl však již zamítnut. Významným bodem v návrhu nového zákona je rozlišení tlumočnické a překladatelské činnosti. To se, jak víme, až doposud nerozlišuje a vždy se pracuje jen s osobou jakožto tlumočnickem.

Účinnost nového zákona je navržena od 1. 1. 2021, ale už teď je nezpochybnitelné, že by díky němu tato profese získala zcela nový rozměr.⁵²

4.4 POŽADAVKY NA SOUDNÍ TLUMOČNÍKY

Soudním tlumočnickem se může stát osoba, splňující podmínky uvedené v ZZT. Podle informací, dostupných na webových stránkách KST ČR, „návrh na jmenování tlumočnickem může podat státní orgán, případně organizace, u níž pracuje osoba přicházející v úvahu pro jmenování; o jmenování tlumočnickem může požádat i uchazeč sám.“⁵³ Žádost se podává v písemné podobě u krajského soudu v místě trvalého bydliště uchazeče. Spolu se žádostí je nutné předložit veškeré dokumenty dokládající odbornou způsobilost žadatele (požadavky na odbornou způsobilost je možné najít v ZZT). S výše vyjmenovanými náležitostmi je třeba doložit i aktuální výpis z trestního rejstříku.

Krajské soudy jmenují nové soudní tlumočníky dvakrát do roka a vždy je přihlíženo na to, pro který jazyk je nedostatečný počet soudních tlumočnicků. To znamená,

⁴⁹ ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 444/2011 Sb. In: *Sbírka zákonů*. 2011, ročník 2011, částka 153, číslo 444. Dostupné také z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=444&r=2011>

⁵⁰ Senátoři zamítli vládní návrh samostatného ZÁKONA O SOUDNÍCH TLUMOČNÍCÍCH A SOUDNÍCH PŘEKLADATELÍCH a vrátili ho poslancům. *Komora soudních tlumočnicků České republiky* [online]. Praha [cit. 2019-11-26]. Dostupné z: <https://www.kstcr.cz/cz/novinky/senatori-zamitli-vladni-navrh-samostatneho-zakona-o-soudnich-tlumocnicich-a-soudnich-prekladatelich-a-vratili-ho-poslancum>

⁵¹ *Ibidem*.

⁵² *Ibidem*.

⁵³ Informace o jmenování tlumočnickem. In: *Komora soudních tlumočnicků České republiky* [online]. [cit. 2019-11-27]. Dostupné z: https://static.kstcr.cz/data/uploaded/1422122148446624/Jmenovani_tlumocnikem_2015.pdf

že ani po splnění všech podmínek není na jmenování právní nárok. Uchazeč však o post soudního tlumočnicka může žádat opakovaně.

Každý nově jmenovaný soudní tlumočnick je zapsán do seznamu znalců a tlumočnicků, který je veřejně přístupný. Jak vyplývá z údajů České databáze znalců a tlumočnicků Ministerstva spravedlnosti České republiky, v roce 2019 byl celkový počet soudních tlumočnicků oprávněných k ústnímu tlumočení a písemným překladům spočítán na 3 228.⁵⁴

⁵⁴ Evidence znalců a tlumočnicků. *JUSTICE.CZ* [online]. Praha: Ministerstvo spravedlnosti České republiky, c2017 [cit. 2019-11-27]. Dostupné z: [http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/\\$\\$\\$SearchForm?OpenForm&Seq=1#_RefreshKW_select_5](http://datalot.justice.cz/justice/repznatl.nsf/$$$SearchForm?OpenForm&Seq=1#_RefreshKW_select_5)

5 PRÁVNÍ LINGVISTIKA

Právní lingvistika (pol. *juryslingwistyka*, *lingwistyka prawa*) je poměrně mladá vědecká disciplína, zkoumající vztah mezi právem a lingvistikou (zvláště pak aplikovanou lingvistikou). Základ tohoto vědního oboru se zrodil v Kanadě jako důsledek tamějšího bilingvismu a s ním spojené potřeby hlubšího studia jazyka práva. Studium právní lingvistiky se dále rozšířilo i do jiných částí světa, nutno ovšem dodat, že to byly spíše země anglosaské a státy, jako např. Česká republika, za nimi velmi zaostávaly, což bylo dáno mj. i tehdejší politickou situací.

Pohled na vztah lingvistiky a práva je však různý. Jak zmiňuje Tomášek, podle některých jazykovědců hraje lingvistika v právní vědě jen malou roli. Odkazuje tak na Mounina, který „v právním jazyce vidí pouhý nástroj k vyjádření právního sdělení.“⁵⁵ Tomášek však toto tvrzení vyvrací a argumentuje zkušenostmi z praxe. Ty dokazují, že je studium jazykovědy pro překladatele velmi přínosné. Díky znalosti právní lingvistiky, která systematicky studuje vývoj a stav právního jazyka, je překladatel schopen správně porozumět významu překládaného textu. Nepracuje pak tedy s jednotlivými výrazy, nýbrž celý text vnímá a překládá jako celek.

Průkopníky právní lingvistiky v České republice byli právníci Jan Kořenský a František Cvrček. Jejich publikace *Juristická a lingvistická analýza právních textů (právněinformatický přístup)*, vydaná v roce 1999, pojednává o procesu postupného pronikání této vědní disciplíny do povědomí širší odborné veřejnosti. Jak se můžeme dočíst v recenzi na publikaci, uveřejněné v časopise Pražského lingvistického kroužku *Slovo a slovesnost*, autoři na tuto problematiku nahlíží hned z několika úhlů pohledu. Z hlediska lingvistického „(...) zkoumají jazykovou strukturu právních textů v širokém časovém období 20. stol.“⁵⁶ Dále pak je to hledisko teorie práva, zde „předkládají rozsáhlou juristickou analýzu struktury právních pojmů a právních dokumentů (...), popisují náš právní řád z hlediska kvantitativního a verifikují celou řadu důležitých hypotéz o něm.“⁵⁷ Třetí hledisko pak souvisí s propojením práva a informačních technologií, díky tomu se rozvíjí i zcela nový obor – tzv. právní informatika. Autoři rovněž organizují „(...) milionové, otevřené a velmi rozsáhlé databáze právních textů (...),

⁵⁵ 2. KOMBINACE POZNATKŮ O PRÁVU S POZNATKY O JAZYCE. TOMÁŠEK, Michal. *Překlad v právní praxi*. Praha: Linde Praha, 1998, s. 11. ISBN 80-7201-125-1.

⁵⁶ UHLÍŘOVÁ, Ludmila. Jan Kořenský – František Cvrček – František Novák: Juristická a lingvistická analýza právních textů (právněinformatický přístup): recenze. *Slovo a slovesnost* [online]. Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky, veřejná výzkumná instituce, 2000, 2000, 61(4), 300-305 [cit. 2020-03-05]. ISSN 2571-0885. Dostupné z: <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=3910>

⁵⁷ *Ibidem*.

vytvářejí slovníky, tezaury, vypracovávají programy pro automatické rozpoznávání jejich právních a jazykových vlastností (...).⁵⁸ Cílem je, skrze „multidisciplinární analýzu“, porozumět právním textům a zvýšit tak „efektivnost právní komunikace v různých směrech a na různých úrovních.“⁵⁹

Jerzy Pieńkos, významný polský jazykovědec, jenž se také mnoho let věnuje problematice vztahu mezi právem a jazykem, ve své publikaci *Podstawy juryslingwistyki* uvádí dvě základní fakta: „(...) język prawa jest podjęzykiem języka narodowego. Istnieją pewne wyrazy – terminy, stanowiące niejako łącznik między obu tymi językami (...). Po drugie, wewnątrz języka narodowego można wyróżnić język specjalistyczny, jakim jest język prawa.“⁶⁰ Nicméně upozorňuje, že je velmi složité vytyčit mezi těmito jazyky pomyslnou hranici.

Právní lingvistika rozeznává dva základní pojmy, kterými jsou jazyk právní a jazyk právnícký (pol. *język prawny*, *język prawniczy*). Ty jsou si velmi podobné, avšak liší se od sebe hned v několika aspektech. Problematikou diferenciací těchto dvou termínů se zabýval mj. polský právní teoretik Bronisław Wróblewski. Wróblewski jako první provedl výzkum sémiotických problémů v právní vědě. Je však třeba připomenout, že studie na toto téma neustále probíhají i v současné době.⁶¹ Více o problematice viz následující kapitola.

5.1 PRÁVNÍ A PRÁVNICKÝ JAZYK

Existuje mnoho prací, jejichž tématem je studium právního jazyka. Nicméně vysvětlit tento pojem je velmi složité, jelikož definice termínu jako takového je nejednoznačná. Veškerá odborná literatura, odborné články, kvalifikační práce či studie, jež se objevily v rešerši zpracované za účelem předkládané práce, odkazovaly ve většině případů na ta samá fakta. Proto se na následujících řádcích objeví souhrn všech dosud zjištěných poznatků.

Právní jazyk je jednoznačně součástí každého spisovného jazyka jednotlivých států. Avšak pro neobornou veřejnost může být často nesrozumitelný. Tato situace je způsobena

⁵⁸ UHLÍŘOVÁ, Ludmila. Jan Kořenský – František Cvrček – František Novák: Juristická a lingvistická analýza právních textů (právněinformatický přístup): recenze. *Slovo a slovesnost* [online]. Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky, veřejná výzkumná instituce, 2000, 2000, **61**(4), 300-305 [cit. 2020-03-05]. ISSN 2571-0885. Dostupné z: <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=3910>

⁵⁹ *Ibidem*.

⁶⁰ *Uwagi wstępne*. PIEŃKOS, Jerzy. *PODSTAWY JURYSLINGWISTYKI: Język w prawie – Prawo w języku*. Wydanie I. Warszawa: Łódzka Drukarnia Dzielowa SA, Łódź, 1999, s. 6-12. ISBN 83-7200-492-7.

⁶¹ *Próba opisu języka prawnego i prawniczego*. PIEŃKOS, Jerzy. *PODSTAWY JURYSLINGWISTYKI: Język w prawie – Prawo w języku*. Wydanie I. Warszawa: Łódzka Drukarnia Dzielowa SA, Łódź, 1999, s. 13-17. ISBN 83-7200-492-7.

především množstvím termínů, ale rovněž i archaismů, které jsou pro právní jazyk specifické a samozřejmě i žádoucí.⁶²

Právní jazyk je často spojován se slovem „právo“. Je to především jazyk právní vědy, zákonodárců a dalších uživatelů práva (tzn. používá se k vyjádření právních předpisů, právních norem, právních analýz aj.). V polštině se setkáváme s termínem „język ustawodawcy“⁶³. Co se dále dělení právního jazyka týká, Pieńkos ho rozděluje na „język prawny przepisów prawnych“⁶⁴ a „język prawny norm prawnych“⁶⁵. Nicméně, stále není jasně vymezeno, zda se právní jazyk klasifikuje jako odborný či obecný. Tomášek⁶⁶ ho označuje za odborný, zároveň však informuje, že existují i nespisovné jazyky právní (např. mluvené jazyky profesionální – justiční a právní slangy), které bychom mohli brát jako formy jazyka obecného, tzn. hovorového.

Wróblewski, na jehož výzkum v oblasti sémiotiky odkazuje většina odborné literatury, přidal k pojmu právní jazyk i pojem právnický jazyk. Onen právnický jazyk můžeme nazvat taktéž jakýmsi právním metajazykem.

Nicméně, na samotnou definici právního jazyka je nutné podle Tomáška nahlížet hned ze tří hledisek. Tím prvním je hledisko funkční, definující právní jazyk jako „(...) prostředek komunikace v rámci práva jako normativního systému.“⁶⁷ Druhé, systémové hledisko, říká, že je „(...) právní jazyk součástí každého spisovného jazyka.“⁶⁸ Obsahové hledisko je pak třetí možností, jak se dá na právní jazyk nahlížet. Považuje ho za znakový systém, „kde za jednotlivé znaky pokládáme jednotlivá slova (právní termíny), slovní spojení (ustálené obraty – jazykové šablony) nebo celé věty.“⁶⁹

Existenci právního jazyka se ale někteří právníci či lingvisté snažili popírat. Uvedme např. francouzského právníka Batiffola.⁷⁰ Avšak jak Tomášek doplňuje, právní jazyk nelze popřít, pojem jako takový je správný, a tudíž i používaný.

⁶² LIPERTO VÁ, Ivana. *Jazyk a překlad v právu* [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-03-12]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/173757/>. Diplomová práce. UNIVERZITA KARLOVA, Právnická fakulta. Vedoucí práce Zdeněk Kühn.

⁶³ *Próba opisu języka prawnego i prawniczego*. PIEŃKOS, Jerzy. *PODSTAWY JURYSLINGWISTYKI: Język w prawie – Prawo w języku*. Wydanie I. Warszawa: Łódzka Drukarnia Dzielowa SA, Łódź, 1999, s. 13-17. ISBN 83-7200-492-7

⁶⁴ *Ibidem*.

⁶⁵ *Ibidem*.

⁶⁶ 2. PRÁVNÍ JAZYK A JEHO VYMEZENÍ. TOMÁŠEK, Michal. *Překlad v právní praxi*. Praha: Linde, 1998, s. 21-22. ISBN 80-7201-125-1.

⁶⁷ *Ibidem*.

⁶⁸ *Ibidem*.

⁶⁹ *Ibidem*.

⁷⁰ *Ibidem*.

Co se právnického jazyka týká, Pieńkos se o něm vyjadřuje jako o „(...) nadbudowie języka prawnego“⁷¹ – tzn. jako o jakémisi rozšíření právního jazyka (výše pojmenován jako právní metajazyk). Tomášek pak tento jazyk vidí jako „profesní mluvu, která slouží toliko k předávání omezeného počtu právnických informací.“⁷² O právnickém jazyce tedy můžeme říci, že je využíván převážně (avšak ne výlučně) právníky, kteří skrze něj interpretují právo. Tento argument ale vyvrací Pieńkos, a to slovy: „Nie można identyfikować języka prawniczego z (...) językiem prawników. Wypowiedzi prawnika działającego w charakterze ustawodawcy (...) mają lub mogą mieć taką samą formę słowną co wypowiedzi profesora wydziału prawa, ale pod względem semiotycznym są całkowicie odmienne.“⁷³

Oba autoři se však shodují, že výzkum právního a právnického jazyka musí nadále pokračovat, dosavadní studie nejsou dostačující. Tomášek dodává, že stále neexistují jasně vymezená kritéria, která by jazyky od sebe navzájem odlišovala.

⁷¹ *Próba opisu języka prawnego i prawniczego*. PIEŃKOS, Jerzy. *PODSTAWY JURYSLINGWISTYKI: Język w prawie – Prawo w języku*. Wydanie I. Warszawa: Łódzka Drukarnia Dzielowa SA, Łódź, 1999, s. 13-17. ISBN 83-7200-492-7.

⁷² 2. PRÁVNÍ JAZYK A JEHO VYMEZENÍ. TOMÁŠEK, Michal. *Překlad v právní praxi*. Praha: Linde, 1998, s. 21-22. ISBN 80-7201-125-1.

⁷³ *Próba opisu języka prawnego i prawniczego*. PIEŃKOS, Jerzy. *PODSTAWY JURYSLINGWISTYKI: Język w prawie – Prawo w języku*. Wydanie I. Warszawa: Łódzka Drukarnia Dzielowa SA, Łódź, 1999, s. 13-17. ISBN 83-7200-492-7.

6 JAZYK PRÁVNÍCH TEXTŮ

6.1 FUNKČNÍ STYL ODBORNÝ A ADMINISTRATIVNÍ

Jazyk a styl veškerých právních dokumentů řadíme do tzv. právního stylu. Ten je podkategorií stylu odborného. Samotný odborný styl se pak vztahuje hlavně k psaným projevům, avšak využívá se i v těch mluvených. Jeho funkcí je, mimo jiné, vyvolávat oficiální jednání. Adresát není v tomto případě důležitý, nevystupuje do popředí. Jak uvádí Kraus, „k hlavním a téměř neměnným rysům odborného stylu patří (...) pojmovost, objektivnost, úplnost a jednoznačnost (...).“⁷⁴ Je charakteristický i svojí formálností, jasně danou strukturou textů a stručností. V takových dokumentech se nevyskytují citově zabarvené výrazy, projev je tedy zcela neutrální. Co je v nich naopak zastoupeno ve velkém množství, jsou termíny, pro odborný styl příznačné (více o termínech viz kapitola 6.3). Ačkoli se podle slov jazykovědců charakteristika odborného stylu v průběhu času výrazně nezměnila, pár změn přeci jenom proběhlo. Za příklad Kraus vyjmenovává unifikaci nebo diferenciaci.⁷⁵ Dále upozorňuje, že už v padesátých letech se projevoval trend pronikání vlastností odborného vyjadřování do stylu řečnického a rovněž i do publicistiky.

S tímto funkčním stylem se pak velmi úzce pojí i styl administrativní. V odborných člancích se dočteme, že ho můžeme považovat za substyl stylu odborného, jelikož souhrn poznatků o něm je velmi podobný právě výše zmíněnému stylu. Nicméně, vyčlenění administrativního stylu proběhlo až později a bylo spojeno s rozvojem společnosti a administrativních činností. Vyznačuje se funkcí direktivní a sdělovací. Stejně, jako u stylu odborného, i zde pisatel či mluvčí ustupuje do pozadí a adresát je rovněž institucionální – z textů se tedy vytrácí subjektivita. Je více než žádoucí, aby se administrativní texty jednotně, rychle a především snadně zpracovávaly. Tyto požadavky pak vedou ke standardizaci písemností. Co se slovní zásoby administrativního stylu týká, není příliš obsáhlá, Čechová ji dokonce označuje za omezenou.⁷⁶ Důležitou roli v ní opět hrají termíny. Po stránce syntaktické se tento styl „projevuje úsilím

⁷⁴ KRAUS, Jiří. K současným vývojovým proměnám vědeckého a odborného vyjadřování. *Naše řeč* [online]. 1994, **77**(1), s. 14-19 [cit. 2020-04-16]. Dostupné z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7169>

⁷⁵ *Ibidem*.

⁷⁶ ČECHOVÁ, Marie. Charakteristika administrativního stylu. *Naše řeč* [online]. 1989, **72**(1), 1-10 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=6810>

po stereotypním úsporném, ale explicitním a jednoznačném vyjádřením.“⁷⁷ V tomto stylu se taktéž ustálily určité obraty a fráze, jež napomáhají k již zmíněnému požadavku na rychlost zpracovávání textů.

6.2 PRÁVNÍ STYL A PRÁVNÍ JAZYK

Na řádcích výše jsme ve stručnosti popsali styl odborný a administrativní, jež jsou nadřazeny stylu právnímu. Právní styl je podle Tomáška „založen na výběru jazykových prostředků a na jejich uspořádání.“⁷⁸ Tomášek rovněž vysvětluje, že onen výběr a uspořádání je ovlivněn dvěma faktory – objektivními slovotvornými a individuálními. Právní styl má také ustálenou mluvnickou skladbu a slovní zásobu. Skrze něj můžeme vyjadřovat veškeré právní situace a činnosti. To je možné díky celistvému souboru gramatických a lexikálních prostředků. Právní styl obsahuje dvě složky:

- složku všeobecného gramatického základu (spisovná slovní zásoba a gramatický systém),
- odborné názvosloví (termíny, jazykové šablony).⁷⁹

6.3 PRÁVNÍ JAZYK A SLOVNÍ ZÁSoba

Obecnou charakteristikou právního jazyka jsme se zabývali již v předchozí kapitole. Avšak nyní se na něj zaměříme především z hlediska jeho slovní zásoby.

Na právní jazyk jsou kladeny určité nároky. Patří mezi ně především významová přesnost, jednoznačnost, stručnost či srozumitelnost. Struktura právního jazyka je značně neprobádaná, je ale jisté, že obsahuje několik složek. Jednou z nich je i jeho stránka lexikální. Jak ale upozorňuje Knapp v článku *Právní pojmy a právní terminologie*⁸⁰, kromě specifické slovní zásoby jsou v právním jazyce zvláštnosti stylistické, syntaktické a gramatické. Avšak když se vrátíme zpět k lexikální stránce, jako každý jiný jazyk, má i ten právní několik vrstev. Jsou nimi vrstva spisovná a hovorová, dále pak jsou to vrstvy profesionální (jazyk justiční, správní atd.) či právní slangy. Obsahem článku jsou rovněž úvahy o existenci pouze jediného spisovného právního jazyka v daném spisovném jazyce. Podle Knappa se ale v odborné literatuře názory na tuto otázku rozcházejí.

⁷⁷ ČECHOVÁ, Marie. Charakteristika administrativního stylu. *Naše řeč* [online]. 1989, 72(1), 1-10 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=6810>

⁷⁸ 3. PRÁVNÍ SUBSYSTÉM A PRÁVNÍ STYL. TOMÁŠEK, Michal. *Překlad v právní praxi*. Praha: Linde Praha, 1998, s. 23-25. ISBN 80-7201-125-1.

⁷⁹ *Ibidem*.

⁸⁰ KNAPP, Viktor. *PRÁVNÍ POJMY A PRÁVNÍ TERMINOLOGIE: (Právní pojmosloví a názvosloví)*. Praha, 1978, , 5-69.

Nicméně, předmětem této práce není zkoumat výše zmíněnou problematiku do detailu, nýbrž čtenáře informovat o její existenci.

Slovní zásoba právního jazyka využívá téměř všech slovních druhů, s výjimkou citoslovcí. Dále pak je souhrnem všech jednotlivých slov a složených (víceslovných) výrazů. Ty „vyjadřují určité právní pojmy a jsou v právním jazyku pocíťovány jako lexikální jednotky a zpravidla konstantně užívány (tzv. klišé).“⁸¹ Mohou se skládat ze dvou či více slov. V právních textech nenajdeme jen výrazy typické pro právní problematiku, nýbrž i takové, které jsou charakteristické pro jiné oblasti (tzn. zdravotnictví, politika, ekonomie aj.). Dochází taktéž k „vzájemnému překrývání obecného základu a jazyka právního.“⁸² K analýze slovní zásoby využívá Tomášek tzv. *Eulerových kruhů*. Z rozboru vyplývá, že se ve slovní zásobě objevují následující množiny významových slov. Jsou však nestálé a ani v daném čase o nich nemůžeme tvrdit, že jsou přesné. Níže uvedeme pouze ty, které jsou užitečné pro vnitrojazykový a mezijazykový překlad:

1. Výrazy používané v jazyce právním a nepoužívané v obecném základu
 - archaismy, neologismy, technické termíny právního jazyka, výrazy se specifickým právním významem
 - jednotlivá slova jsou běžně užívána v obecném základu spisovného jazyka, avšak ve spojení se v něm nepoužívají.
2. Výrazy používané v obecném základu i v jazyce právním (jednotlivá slova však nemají právní význam),
 - můžou to být např. slova: radost, naděje, lítost – v jazyce právním pak tyto výrazy uijeme ve spojení „účinná lítost“.
3. Výrazy používané jak v právním jazyce, tak v obecném základu, mající alespoň zčásti právní význam.⁸³

Uvedené tři množiny můžeme dále dělit na další podmnožiny. Tento fakt je doslova způsoben „neostrými hranicemi právního subsystemu.“⁸⁴ Nicméně, nejdůležitějšími prvky ve slovní zásobě právního jazyka jsou právní termíny, slovní spojení a jazykové šablony.

⁸¹ KNAPP, Viktor. *PRÁVNÍ POJMY A PRÁVNÍ TERMINOLOGIE: (Právní pojmosloví a názvosloví)*. Praha, 1978, , 5-69.

⁸² *Ibidem*.

⁸³ 7. PRÁVNÍ JAZYK A JEHO SLOVNÍ ZÁSoba. TOMÁŠEK, Michal. *Překlad v právní praxi*. Praha: Linde Praha, 1998, s. 42-49. ISBN 80-7201-125-1.

⁸⁴ *Ibidem*.

6.4 PRÁVNÍ TERMÍNY

Slovník spisovného jazyka českého definuje termín jako „odborné pojmenování s přesným jednoznačným významem.“⁸⁵ Termíny jsou rovněž velmi úzce spojeny s odbornými výrazy. Existují i další definice, na které odkazuje Machová⁸⁶, my se nicméně budeme dále věnovat pouze termínům právním.

Právní termíny definujeme jako „pojmenování právní skutečnosti, jejichž význam je možné přesně definovat.“⁸⁷ Knapp potom právní termín charakterizuje jako „slovo určitých vlastností, (...) jako jednoznačné a jakéhokoli emocionálního zabarvení prosté slovo, které fixuje určitý vědecký, technický či jiný odborný pojem (...).“⁸⁸

Na právní terminologii jsou kladeny stejné nároky, jako na právní styl (jednoznačnost, stručnost, jednoduchost formulace či ustálenost). Kromě výše vyjmenovaných je dalším požadavkem i konstantnost právních pojmů. Tento významný, ale především velmi důležitý nárok na právní termíny vyžaduje, aby „tímtéž jménem byl vždy označován též denotát (...).“⁸⁹ Avšak ne vždy se tento požadavek dodržuje, častokrát je ten samý výraz v různých právních textech použit v různém významu. S touto problematikou souvisí např. i používání synonym. Zejména pak v právních předpisech tento krok představuje velký problém. Použitím synonym totiž snižujeme přehlednost právního řádu, stává se tedy nesrozumitelným.⁹⁰

Tím, že je právo běžnou součástí života, nezřídka přejímá výrazy z obecného jazyka. Avšak ty nejsou používány stejně, jako v běžném jazyce. Od momentu, kdy se slovo dostane mezi právní termíny, „prochází specializovaným vývojem a je ihned odborně zpřesněno a definováno.“⁹¹ Právě díky přebírání výrazů není právní terminologie jednotvárná. Ty samé termíny zůstávají součástí právní slovní zásoby celá staletí, postupem času a rovněž s postupným vývojem jazyka a práva se některé naopak ze slovní zásoby vytrácí. Jak vyniká z výše uvedené analýzy (viz *Eulerovy kruhy*), některé právní

⁸⁵ Termín. *Slovník spisovného jazyka českého* [online]. Ústav pro jazyk český, 2011 [cit. 2020-04-28].

Dostupné z:

https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=term%C3%ADn&sti=EMPTY&where=hesla&hsu_bstr=no

⁸⁶ MACHOVÁ, Svatava. TERMINOGRAFIE. In: *Manuál lexikografie*. Praha: H&H, 1995, s. 137-157. ISBN 80-85787-23-7.

⁸⁷ 7. PRÁVNÍ JAZYK A JEHO SLOVNÍ ZÁSoba. TOMÁŠEK, Michal. *Překlad v právní praxi*. Praha: Linde Praha, 1998, s. 42-49. ISBN 80-7201-125-1.

⁸⁸ KNAPP, Viktor. *PRÁVNÍ POJMY A PRÁVNÍ TERMINOLOGIE: (Právní pojmosloví a názvosloví)*. Praha, 1978, s. 5-69.

⁸⁹ *Ibidem*.

⁹⁰ *Ibidem*.

⁹¹ 7. PRÁVNÍ JAZYK A JEHO SLOVNÍ ZÁSoba. TOMÁŠEK, Michal. *Překlad v právní praxi*. Praha: Linde Praha, 1998, s. 42-49. ISBN 80-7201-125-1.

termíny jsou srozumitelné i neodborné veřejnosti, některé jsou však doslova před veřejností „izolovány a uzavřeny.“⁹²

6.5 SLOVNÍ SPOJENÍ A JAZYKOVÉ ŠABLONY

Kromě právních termínů jsou důležitými částmi slovní zásoby právního jazyka slovní spojení a jazykové šablony.

Slovními spojeními rozumíme „víceslovné výrazy, neterminologické povahy, kterými se nepojmenovává právní skutečnost, nýbrž tato právní skutečnost se jimi pouze popisuje.“⁹³ Slovní spojení představují pevnou vazbu slovesa k danému podstatnému jménu. Toto spojení se však nesmí měnit, jelikož pro ně platí stejné nároky, jaké jsou kladeny na právní jazyk.

Vznikají v důsledku tzv. implikace, tzn. vlivem termínu na určité sloveso z obecné slovní zásoby. Tímto procesem se slovesa stávají prvkem právního subsystému.⁹⁴

Jazykové šablony běžně najdeme v právních projevech. Dají se charakterizovat jako obraty či „víceslovné, často polovětné až větné konstrukce.“⁹⁵ Slouží spíše k doplnění právních projevů (např. *proti tomuto rozhodnutí není dovolání přístupné*), k úspornosti, ale i k větší intelektuálnosti. Na rozdíl od právních termínů se u jazykových šablon můžeme setkat s expresivností. V textech se často opakují, dají se z nich tudíž „vyčlenit jako samostatné jednotky.“⁹⁶ Pokud jde o jejich strukturu, vznikly spojením termínů z odborné slovní zásoby a výrazů z obecného jazyka.

Jazykové šablony dělíme:

1. Dle strukturálního hlediska na

- lexikální šablony,
- větné šablony,
- konstrukční šablony.

2. Dle funkčnímu hlediska na

- uvozovací šablony,
- vnitřní šablony.

⁹²7. PRÁVNÍ JAZYK A JEHO SLOVNÍ ZÁSoba. TOMÁŠEK, Michal. *Překlad v právní praxi*. Praha: Linde Praha, 1998, s. 42-49. ISBN 80-7201-125-1.

⁹³ *Ibidem*.

⁹⁴ *Ibidem*.

⁹⁵ *Ibidem*.

⁹⁶ *Ibidem*.

7 TRESTNÍ ZÁKONÍK

Obsahem sedmé kapitoly je shrnutí trestního zákoníku, a to jak českého, tak i polského. Tento kodex je pravděpodobně jedním z nejvíce využívaných dokumentů při tlumočnickově práci. I přesto však zatím neexistuje ucelený česko-polský slovník, který by se věnoval pouze odborné slovní zásobě užívané právě v tomto právním předpise.

Jednotlivé dokumenty nejprve stručně popíšeme, poté připojíme vypracovaný česko-polský slovník trestního zákoníku. Ten je vytvořen na základě určitých, již předem daných kritérií, ta budou popsána v následující kapitole práce (viz kap. 8).

7.1 TRESTNÍ ZÁKONÍK ČESKÉ REPUBLIKY⁹⁷

Trestní zákoník České republiky (dále jen TrZ) je právní předpis trestního práva hmotného přijatý Poslaneckou sněmovnou České republiky. Ve Sbírce zákonů ho najdeme pod číslem 40/2009 Sb. Současný TrZ nabyl účinnosti dnem 1. ledna 2010, a nahradil tak do té doby užívaný, československý trestní zákon z let šedesátých.⁹⁸ Tento krok byl médií i odbornou veřejností označován za jednu z „největších změn v justici za poslední půlstoletí.“⁹⁹ Rovněž se můžeme setkat s názorem, že tento TrZ „(...) odpovídá modernímu pojetí zločinu a trestu.“¹⁰⁰

V rozhovoru pro Český rozhlas řekl JUDr. Jiří Pospíšil, (někdejší ministr spravedlnosti České republiky v letech 2006–2012), že novelizovaný TrZ staví na první místo život a zdraví jednotlivce, namísto – v minulosti privilegované – ochrany společenského zřízení. Znamená to mimo jiné zpřísnění trestů za násilné trestné činy. Za milník se dá považovat separace trestných činů od těch majetkových.¹⁰¹

Právní systém České republiky byl do doby schválení nynějšího TrZ charakteristický rovněž svou, jak tehdy situaci komentoval mluvčí vězeňské služby Robert Káčer, „(...) nadměrnou kriminalizací některých protiprávních jednání.“¹⁰² To mělo za následek mj. nedostatečnou ubytovací kapacitu v českých věznicích. Nově se proto v TrZ objevují alternativní tresty. Patří mezi ně např. domácí vězení ve výši až dvou let, zákaz vstupu

⁹⁷ Předpis 40/2009 Sb. *POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, ©1995-2018 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=40&r=2009>

⁹⁸ Trestní zákon. *Iuridictum: Encyklopedie o právu* [online]. 2016, 30. 10. 2017 [cit. 2020-03-18]. Dostupné z: https://iuridictum.pecina.cz/w/Trestn%C3%AD_z%C3%A1kon

⁹⁹ Od ledna platí nový trestní zákoník, přinese zásadní změny. *IROZHLAS* [online]. Český rozhlas, ©1997-2020 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/od-ledna-plati-novy-trestni-zakonik-prinese-zasadni-zmeny_200912310140_kbrezovska

¹⁰⁰ *Ibidem*.

¹⁰¹ *Ibidem*.

¹⁰² *Ibidem*.

na sportovní či jiné společenské akce aj. Výjimkou nejsou ani obecně prospěšné práce anebo peněžité tresty.¹⁰³

7.2 DĚLENÍ ČESKÉHO TRESTNÍHO ZÁKONÍKU

Český TrZ tvoří celkem 421 paragrafů a jeho obsah je rozdělen na dvě části (třetí část je pouze informativní, není oficiálně uváděna jako plnohodnotná).

- ČÁST PRVNÍ – OBECNÁ ČÁST (§ 1–§ 139)

První část je rozdělena celkem do osmi hlav. Obecně stanovuje působnost TrZ, rovněž zde najdeme i ustanovení, jež jsou společná pro všechny trestné činy. Kromě výše uvedených náležitostí obsahuje i informace, týkající se trestní odpovědnosti či zavinění. Nechybí ani fragment zabývající se osobami, které se trestného činu dopustily, nebo byly jeho přímými účastníky. Najdeme zde i seznam všech druhů trestů a jejich přesné znění. Kromě toho, tato obecná část taktéž definuje složité formulace a pojmy, jež se v TrZ běžně vyskytují.

- ČÁST DRUHÁ – ZVLÁŠTNÍ ČÁST (§ 140–§ 418)

Zvláštní část TrZ obsahuje soupis všech trestných činů. Ty jsou pak dle typu rozděleny celkem do třinácti hlav. Jak už název napovídá, zatímco se obecná část TrZ pohybuje spíše v rovině obecné, ta zvláštní popisuje charakteristické znaky trestných činů, na základě kterých se pak jednotlivé trestné činy od sebe odlišují.

- ČÁST TŘETÍ – PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ (§ 419–§ 421)

V poslední části TrZ, dalo by se říci spíše informativní, najdeme pouze zrušovací ustanovení, tzn. rušící se zákony, a dále pak jiná doplňující sdělení.

7.3 POLSKÝ TRESTNÍ ZÁKONÍK^{104,105}

Polský trestní zákoník (dále jen polský TrZ, k.k.) – polsky *Kodeks karny* (plným názvem *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny*), je obecně závazný právní předpis, který upravuje zásady trestního práva hmotného na celém území Polska. Ve Sbírce zákonů (pol. *Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej*) ho najdeme pod zkratkou

¹⁰³ KRATOCHVÍL, Bedřich. Trestní zákoník podpoří i ČSSD. *LIDOVKY.cz* [online]. 2008, 30. ŘÍJNA 2008 [cit. 2020-02-08]. ISSN 1213-1385. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/trestni-zakonik-podpori-i-cssd.A081030_090918_In_domov_hel

¹⁰⁴ *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny* [online]. Kancelaria Sejmu RP, ©2009-2020 [cit. 2020-02-21]. Dostupné z:

<http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970880553/U/D19970553Lj.pdf>

¹⁰⁵ Předpis 40/2009 Sb. *POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, ©1995-2018 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=40&r=2009>

Dz. U. 1997 nr 88 poz. 553. Schválen byl dne 6. června 1997, avšak v účinnost vstoupil až 1. září 1998. Do té doby byl tak stále v platnosti socialistický trestní zákoník z roku 1969.¹⁰⁶

Polský TrZ prošel několika změnami, nicméně jeho poslední novelizace proběhla v roce 2019. I když jí předcházela poněkud bouřlivá politická debata, znovelizovaný TrZ i tak vstoupil v účinnost ještě v tomtéž roce. Změna právního předpisu, schválená polským *Sejmem* přinesla více než sto dvacet změn. Avšak za největší změnu, jež otřásla nejen polskou veřejností, se dá považovat zavedení doživotního trestu odnětí svobody bez možnosti podmíněčného propuštění. Tento represivní krok vládnoucí politické strany *PiS* (Právo a spravedlnost) kritizoval polský ombudsman Adam Bodnar či Helsinská nadace lidských práv. Nicméně, představitelé *PiS* tuto novelu obhajovali. Dle jejich slov byly dřívější tresty pro pachatele závažných trestných činů velmi mírné. Odsouzenému takový druh trestu hrozí v případě násilného trestného činu spáchaného na dětech, anebo představuje-li dotyčný trvalé riziko pro společnost.¹⁰⁷ Co se dalších změn týká, byl zaveden efektivnější dozor nad veřejnými zakázkami, taktéž existuje důslednější ochrana veřejného majetku. Současně bylo do polského TrZ nově vloženo také několik trestných činů, jež do té doby nebyly posuzovány jako trestné, nýbrž jen společensky škodlivé. Mezi ně patří:

- przygotowanie do zabójstwa,
- przyjęcie zlecenia zabójstwa,
- uchylanie się od naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem,
- kradzież zuchwała.¹⁰⁸

7.4 DĚLENÍ POLSKÉHO TRESTNÍHO ZÁKONÍKU

Polský TrZ obsahuje celkem 363 paragrafů (pol. *artykuł*), a na rozdíl od toho českého je rozdělen na tři plnohodnotné části. Obecně však můžeme říci, že jsou si tyto dva právní předpisy velmi podobné jak svou strukturou, tak i obsahem. To je nepochybně dáno

¹⁰⁶ Kodeks karny. *INFOR* [online]. INFOR PL S.A., 2020 [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.infor.pl/prawo/encyklopedia-prawa/k/273406,Kodeks-karny.html>

¹⁰⁷ 'Skrytý trest smrti.' Polsko přes kritiku zavádí trest doživotí bez možnosti propuštění. *IROZHLAS* [online]. Český rozhlas, ©1997-2020 [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/polsko-trest-dozivoti-novela-trestniho-zakoniku-sejm-pis_1906141254_nkr

¹⁰⁸ SOBCZAK, Krzysztof a Agnieszka MATŁACZ. Sejm ekspresowo uchwalil dużą nowelizację kodeksu karnego. *Prawo.pl* [online]. Wolters Kluwer, ©2019 [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <https://www.prawo.pl/prawnicy-sady/zmiany-w-kodeksie-karnym-sejm-uchwalil-ustawe,416181.html>

podobnou historií, reáliemi, kulturním zázemím a mnoha dalšími faktory. Přesto však v obou TrZ existují určité pasáže, jež se v mnoha ohledech vzájemně odlišují.

Vzhledem k tomu, že je Polsko přímořským státem, jsou v jeho TrZ zakotveny předpisy, týkající se přístupu k Baltskému moři. Konkrétně to jsou *art. 166 k.k.* a *art. 170 k.k.* Tyto právní předpisy pojednávají o ohrožení osob na palubě lodi, zničení navigačního systému, pirátství a taktéž námořní loupeži. S těmito trestnými činy rovněž souvisí i další právní předpisy (*art. 167*, *art. 168* či *art. 169 k.k.*). Jak ale vyplývá ze statistiky polské policie (pol. *Policja*), počet zahájených řízení (pol. *liczba postępowań wszczętych*) trestných činů podle *art. 170 Przystosowanie statku do rabunku morskiego* bylo mezi lety 1999–2017 pouze devět a počet zjištěných trestných činů (pol. *liczba przestępstw stwierdzonych*) jen dva.¹⁰⁹ Podobně nízká čísla platí i v případech *art. 166 Zawładnięcie statkiem*¹¹⁰ a *art. 167 Stworzenie stanu zagrożenia bezpieczeństwa na statku*.¹¹¹

Polský TrZ se tedy formálně dělí na:

- CZEŚĆ OGÓLNA (Art. 1–116)

Tuto část TrZ tvoří celkem patnáct hlav (pol. *rozdział*) a dvacet čtyři paragrafů. Hned v úvodu najdeme základní informace, jež se týkají obvinění pachatelů, trestní odpovědnosti (pol. *odpowiedzialność karna*) aj. Velmi důležitým paragrafem je *Art. 3*, zaručující, že celý proces ukládání trestu obviněnému nebude probíhat v rozporu se zásadami humanismu. V hlavě druhé (pol. *Rozdział II*) jsou popsány formy spáchání trestných činů, hlava tři (pol. *Rozdział III*) pak popisuje případy možného zproštění trestní odpovědnosti.

Podobně, jako u českého TrZ, je tou nejdůležitější částí seznam všech možných druhů trestů s jejich přesným zněním a délkou trvání (pol. *Rozdział IV. Kary Kodeksu karnego*).

¹⁰⁹ PRYZSTOSOWANIE STATKU DO RABUNKU MORSKIEGO (ART. 170). *STATYSTYKA* [online]. Warszawa: policja.pl, ©1998-2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestepstwa-przeciwno-1/63451,Przystosowanie-statku-do-rabunku-morskiego-art-170.html>

¹¹⁰ ZAWŁADNIĘCIE STATKIEM (ART. 166). *STATYSTYKA* [online]. Warszawa: policja.pl, ©1998-2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestepstwa-przeciwno-1/63447,Zawladniecnie-statkiem-art-166.html>

¹¹¹ STWORZENIE STANU ZAGROZENIA BEZPIECZEŃSTWA NA STATKU (ART. 167). *STATYSTYKA* [online]. Warszawa: policja.pl, ©1998-2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestepstwa-przeciwno-1/63449,Stworzenie-stanu-zagrozenia-bezpieczenstwa-na-statku-art-167.html>

- CZEŚĆ SZCZEGÓLNA (Art. 117–316)

Tato část polského TrZ je svým obsahem velmi podobná tomu českému. Právě zde najdeme popis jednotlivých druhů trestných činů s jejich přesnou charakteristikou a dále pak druhy trestů s jejich možnými časovými obměnami.

Cześć szczególna je z velké části cílená především na ochranu státu, jeho občanů a také na ochranu přírody. To znamená, že jejím obsahem jsou zejména trestné činy proti lidskosti, proti míru a válečné trestné činy (pol. *Przestępstwa przeciwko pokojowi, ludzkości oraz przestępstwa wojenne*). Řeší rasovou problematiku a nelidské zacházení s lidmi, protizákonné situace v případě vojenského konfliktu či stav porušení mezinárodního práva. S touto problematikou souvisí i trestné činy proti životu a zdraví (pol. *Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu*). Věnují se např. případům úmyslného či neúmyslného zabití člověka a následným trestům, taktéž i kontroverzním tématům jako jsou eutanázie (Art. 150), potraty (Art. 152), či úmyslný přenos viru HIV (Art. 161).

Nicméně, do této části TrZ spadají i trestné činy proti republice, v případě Polska *Przestępstwa przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej*. Hlava XVII. polského TrZ (pol. *Rozdział XVII*) tak zahrnuje paragrafy, týkající se rozvracení republiky, poškození ústavního zřízení, ohrožení demokracie aj. Zmiňuje i ochranu prezidenta republiky a znevažování státních symbolů. To může být, na rozdíl od České republiky, považováno za trestný čin s trestem odnětí svobody až na jeden rok. V tuzemsku je hanobení státních symbolů klasifikováno pouze jako přestupek s pokutou do 10 000 Kč.¹¹² S výše uvedenými paragrafy jsou spojeny i trestné činy proti obraně státu (pol. *Przestępstwa przeciwko obronności*). Stejně, jako v českém TrZ, se i tady řeší otázky služby v cizích ozbrojených silách či porušení osobní a věcné povinnosti pro obranu státu. Právní předpisy se však netýkají pouze státní obrany, ale taktéž i bezpečnosti v dopravě (pol. *Przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji*). Následují trestné činy proti svobodě (pol. *Przestępstwa przeciwko wolności*), omezování svobody vyznání (pol. *Przestępstwa przeciwko wolności sumienia i wyznania*), ale i maření přípravy a průběhu voleb a referenda (pol. *Przestępstwa przeciwko wyborom i referendum*).

- CZEŚĆ WOJSKOWA (Art. 317–363)

Poslední část polského TrZ se výhradně věnuje Ozbrojeným silám Polské republiky (pol. *Sily Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej*). Skládá se celkem ze sedmi hlav, ve kterých

¹¹² Zákon č. 352/2001 Sb.: Zákon o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů. *Zákony pro lidi: Sbírka zákonů* [online]. © AION CS, 2020 [cit. 2020-02-24]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-352>

najdeme např. obecná ustanovení pro vojáky (pol. *Przepisy ogólne dotyczące żołnierzy*), trestné činy proti povinnosti konat vojenskou službu (pol. *Przestępstwa przeciwko obowiązkowi pełnienia służby wojskowej*) aj.

V českém TrZ neexistuje speciální část, která by se týkala pouze Armády České republiky a věcí s ní spojených. Všechny právní předpisy s tímto obsahem jsou součástí Zvláštní části TrZ – Hlava XII Trestné činy vojenské.

8 CHARAKTERISTIKA PŘEDKLÁDANÉHO SLOVNÍKU

Praktickou částí diplomové práce je odborný česko-polský slovník právních pojmů, jehož základem se stal český trestní zákoník a polský trestní zákoník. Tyto právní předpisy jsou často využívány soudními tlumočníky při jejich překladatelské činnosti. I přesto však, poněkud překvapivě, neexistuje slovník, který by práci s těmito dokumenty usnadňoval. Proto jsme se rozhodli tento druh slovníku vypracovat, tím ulehčit porozumění textů a zároveň zlepšit orientaci (nejen) v trestních zákonících.

Co se metodiky vypracování slovníku týká, nejprve bylo nutno prostudovat celý český trestní zákoník a následně vybrat vhodné dvouslovné výrazy. Poté byly vyhledávány jejich polské ekvivalenty v polském trestním zákoníku. Průběžně se taktéž kontrolovala správnost výrazů prostřednictvím online slovníků nebo běžně dostupných internetových zdrojů. V případě nenalezení vhodného polského ekvivalentu jsme se snažili dohledat výraz i např. v jiných polských právních předpisech. Poslední fází práce na slovníku bylo přidání kontextů jak k českým, tak i k polským pojmům. Ty byly převzaty z veřejně přístupných internetových zdrojů. Důvodem, proč slovník obsahuje i kontexty, je ukázat uživateli možné použití daného výrazu, upozornit na jeho rozdílnou deklinaci atd. Věříme rovněž, že ukázky přispějí k lepšímu porozumění samotného výrazu, jelikož právní terminologie je v tomto ohledu velmi náročná.

Pokud bychom měli okomentovat internetové slovníky a překladače, nejvíce byl při práci na slovníku využit slovník GLOSBE, avšak je důležité upozornit na jeho, ne zcela velkou, spolehlivost. Při práci s ním je třeba přeložené výrazy dále kontrolovat, nejlépe v různých člancích, zákonech atd. Nicméně jeho velkou předností jsou právě příklady použití výrazů. Přínosná byla i online terminologická databáze Evropské unie IATE. Neobsahovala ale tak obsáhlou slovní zásobu. Naopak, jako velmi nespolehlivý se ukázal být překladač Google.

Níže předkládaný slovník obsahuje asi 500 hesel. Je abecedně seřazen a rozdělen celkem do čtyř sloupců. V prvním z nich najdeme české výrazy, následují příklady jejich užití v kontextu. Třetí sloupec obsahuje polská hesla, poslední sloupec pak opět ukazuje možná použití výrazů.

Jak již bylo uvedeno výše, všechna hesla jsou dvouslovná. Dvouslovná proto, že se v právních textech častokrát objevují složené výrazy či opakující se obraty. I z tohoto důvodu by nebyl slovník, obsahující pouze jednoslovné výrazy, pro uživatele tak přínosný a dostačující.

Jestliže se podíváme na celkový obsah slovníku, zjistíme, že ho z velké části tvoří podstatná jména či podstatná jména s přídatným jménem (např. *časová působnost – zasięg czasowy*, *dolní hranice – dolna granica*). Zde se projevuje rozdíl mezi českým jazykem a polštinou – v jazyce českém vystupuje přídatné jméno před podstatným jménem, v jazyce polském je to naopak. Dalším pozorováním zjistíme, že některá přídatná jména se ve slovníku několikrát opakují, jsou to např.:

- *neoprávněná výhoda – nienależna korzyść*,
- *neoprávněné nakládání – nieuprawnione wykorzystanie*,
- *neoprávněné vniknutí – nieuprawnione wtargnięcie*,
- *neoprávněný přístup – nieuprawniony dostęp*.

Dále ve slovníku najdeme i slovesa – mj. to jsou:

- *přisvojit si – przyswajać*,
- *slíbit úplatek – obiecać korzyść majątkową*,
- *spáchat čin – popelnić czyn zabroniony*,
- *spáchat pod vlivem – popelnić pod wpływem*,
- *stanovit dohled – ustanowić nadzór*.

I když jsou ve slovníku česká hesla vždy dvouslovná, v polském ekvivalentu tomu tak vždy není. Jako příklad uveďme:

- *svémocné vzdálení – dezercja*,
- *státní příslušnost – obywatelstwo*,
- *trestní pravomoc – jurysdykcja*.

Některé polské výrazy jsou naopak mnohem členitější:

- *svěřená osoba – osoba znajdujaca się pod opieką*,
- *teroristická skupina – grupa o charakterze terrorystycznym*.

V ojedinělých případech může uživatel ve slovníku najít i zkratku daného termínu. Zkratka však byla přidána pouze tehdy, je-li běžně užívána, např.:

- *úrazové pojištění – ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków (ubezpieczenie NNW)*.

Dále pak se ve slovníku vyskytují i vlastní jména a názvy institucí:

- *bezpečnostní sbor – Rada Bezpieczeństwa Narodowego*,
- *Ministerstvo obrany – Ministerstwo Obrony Narodowej*,
- *myslivecká stráž – Państwowa Straż Łowiecka*,
- *rybácká stráž – Państwowa Straż Rybacka*.

9 ČESKO-POLSKÝ SLOVNÍK VYBRANÝCH POJMŮ Z TRESTNÍHO ZÁKONÍKU¹¹³

¹¹³ Veškeré příklady převzaty z veřejně přístupných internetových zdrojů.

A

ambulantní léčba	Podle povahy nemoci a léčebných možností soud uloží ochranné léčení ústavní nebo ambulantní .	leczenie ambulatoryjne	Leczenie ambulatoryjne to leczenie, zabiegi, badania wykonywane przez lekarzy i innych pracowników placówek medycznych (...)
autorské právo	Porušení autorského práva .	prawo autorskie	Naruszenie cudzych praw autorskich .

B

bez povolení	Kdo bez povolení nebo licence provede zahraniční obchod s vojenským materiálem, bude potrestán (...)	bez zgody	W czasie odbywania kary ograniczenia wolności skazany nie może bez zgody sądu zmieniać miejsca stałego pobytu.
bezdůvodné obohacení	(...) aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu, kterou přečinem způsobil, nebo aby vydal bezdůvodné obohacení získané přečinem.	bezpodstawne wzbogacenie	Bezpodstawne wzbogacenie – jedno ze źródeł odpowiedzialności cywilnej, obok klasycznej odpowiedzialności kontraktowe (...)
bezpečnostní sbor	(...) mařil nebo ztěžoval plnění důležitého úkolu mezinárodní organizace, orgánu veřejné moci, ozbrojených sil nebo bezpečnostního sboru (...)	Rada Bezpieczeństwa Narodowego	(...) powoływanie i odwoływanie członków Rady Bezpieczeństwa Narodowego należy do wyłącznych kompetencji Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (...)
braní rukojmí	Kdo se zmocní rukojmí a hrozí, že ho usmrtí anebo že mu způsobil újmu na zdraví (...)	wziąć zakładnika	Kto bierze lub przetrzymuje zakładnika w celu zmuszenia organu państwowego lub samorządowego (...)
branná povinnost	Trestné činy proti branné povinnosti .	służba wojskowa	Przestępstwa przeciwko obowiązkowi pełnienia służby wojskowej
být potrestán	Kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkové okolnosti, (...), bude potrestán za pokus tohoto přísnějšího trestného činu.	zostać ukaranym	Sprawca szybko został ustalony i ukarany .

C

cenný papír	Neoprávněné vydání cenného papíru .	papier wartościowy	Kto gromadzi, przekazuje lub oferuje (...) papiery wartościowe , w zamiarze sfinansowania przestępstwa o charakterze terrorystycznym (...)
civilní obyvatelstvo	(...) bezdůvodně přesídluje nebo vyhošťuje civilní obyvatelstvo obsazeného území (...)	ludność cywilna	(...) ludności cywilnej obszaru okupowanego, zajętego lub na którym toczą się działania zbrojne (...)
civilní plavidlo	Trestné činy ohrožující vzdušný dopravní prostředek, civilní plavidlo a pevnou plošinu.	statek wodny	W rozumieniu tego kodeksu za statek wodny uważa się także stałą platformę umieszczoną na szelfie kontynentalnym.

Č

časová působnost	Časová působnost závisí na účinnosti právního předpisu.	zasięg czasowy	(...) obowiązywanie norm w zasięgu czasowym (...)
čerpání úvěru	Kdo při sjednávání úvěrové smlouvy nebo při čerpání úvěru uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje (...)	wykorzystanie kredytu	(...) zakres uprawnień banku związanych z kontrolą wykorzystania i spłaty kredytu (...)
činit přístupným	Kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, čini veřejně přístupným , zprostředkuje, uvede do oběhu (...)	udostępnić	Kto wytwarza, pozyskuje, zbywa lub udostępnia innym osobom urządzenia lub programy komputerowe przystosowane do popełnienia przestępstwa (...)
člen orgánu	Kdo jako podnikatel, společník, člen orgánu (...) uzavře nebo dá popud k uzavření smlouvy (...)	członek organu	Osobą pełniącą funkcję publiczną jest funkcjonariusz publiczny, członek organu samorządowego (...)
člen vlády	Úřední osobou je poslanec nebo senátor Parlamentu České republiky, člen vlády České republiky (...)	członek rządu	Juž trzeci członek brytyjskiego rządu poddaje się izolacji w związku z (...)
člen zastupitelstva	Úřední osobou je člen zastupitelstva nebo odpovědný úředník územní samosprávy (...)	radny	Funkcjonariuszem publicznym jest: poseł, senator, radny (...)

D

dětská pornografie	Stejně bude potrestán ten, kdo prostřednictvím informační nebo komunikační technologie získá přístup k dětské pornografii .	treść pornograficzna z udziałem małoletniego	Kto w celu rozpowszechniania produkuje, utrwala lub sprowadza, przechowuje lub posiada albo prezentuje treści pornograficzne z udziałem małoletniego albo treści pornograficzne związane z (...)
dolní hranice	(...) pod pět let, činí-li dolní hranice trestní sazby odnětí svobody alespoň dvanáct let.	dolna granica	(...) jeżeli czyn stanowi występki, przy czym dolną granicą ustawowego zagrożenia jest kara pozbawienia wolności nie niższa od roku (...)
domácí vězení	Soud může uložit trest domácího vězení až na dvě léta, odsuzuje-li pachatele přečinu, jestliže (...)	odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego	Zezwolenia na odbycie kary pozbawienia wolności w systemie dozoru elektronicznego nie udziela się skazanemu w warunkach określonych w art. 64 § 2 Kodeksu karnego (...)
domovní svoboda	Za porušování domovní svobody , za něž lze vyvodit trestněprávní následky (...)	mir domowy	Co roku dochodzi do kilku tysięcy przestępstw naruszenia miru domowego .
donutit (k čemu)	EU se v žádném případě nesmí nechat donutit k tomu, aby se ocitla v roli pokladníka Spojených států.	zmusić (do czego)	Chcą zmusić PiS do dotrzymania obietnicy wyborczej.
dotační podvod	Dotační podvod je zamlčení nebo uvádění nepravdivých či hrubě zkreslených údajů v žádosti o poskytnutí dotace, příp. její využití na jiný než určený účel.	oszustwo dotacyjne	Wracając na grunt krajowego prawa karnego należy wskazać, że oszustwo dotacyjne , o którym mowa w art. 297 § 1 k.k., jest przestępstwem powszechnym (...)

dozorčí orgán	Kdo se zúčastní vzepření nebo odporu skupiny vězňů nebo chovanců ve výkonu zabezpečovací detence dozorčímu orgánu , jeho rozkazu (...)	organ nadzorczy	Jeżeli w państwie członkowskim ustanowiono więcej niż jeden organ nadzorczy , państwo to wskazuje, który z nich ma reprezentować te organy (...)
důkazní prostředek	Kdo pro účely zahájení řízení před soudem, (...) předloží věcný nebo listinný důkazní prostředek , který má podstatný význam pro rozhodnutí (...)	dowód	Jeżeli zarzut dotyczy życia prywatnego lub rodzinnego, dowód prawdy może być przeprowadzony tylko wtedy, gdy zarzut ma zapobiec niebezpieczeństwu dla życia (...)
duševní porucha	Kdo pro duševní poruchu v době spáchání činu nemohl rozpoznat jeho protiprávnost nebo ovládat své jednání, není za tento čin trestně odpovědný.	choroba psychiczna	Nie popełnia przestępstwa, kto, z powodu choroby psychicznej , upośledzenia umysłowego lub innego zakłócenia czynności psychicznych, nie mógł w czasie czynu rozpoznać jego znaczenia lub pokierować swoim postępowaniem.
dvojí manželství	Kdo za trvání svého manželství uzavře manželství jiné , bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta	bigamia	Kto zawiera małżeństwo, pomimo że pozostaje w związku małżeńskim , podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

E

evropský žalobce	Státním zástupcem se rozumí i evropský pověřený žalobce, evropský žalobce a evropský nejvyšší žalobce v rozsahu jejich působnosti stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie (...).	prokuratura europejska	Laura Codruta Kovesi, byla šefowa rumuńskiej agencji ds. walki z korupcją (DNA), zostanie pierwszym prokuratorem europejskim .
exekuční činnost	Úřední osobou je soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti a při činnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce.	postępowanie egzekucyjne	Wnioski i oświadczenia w postępowaniu egzekucyjnym składa się, według wyboru składającego, na piśmie albo ustnie do protokołu (...)

F

financování terorismu	(...) spáchá-li takový čin v úmyslu umožnit nebo usnadnit spáchání teroristického trestného činu, trestného činu financování terorismu (§ 312d) nebo vyhrožování teroristickým trestným činem (§ 312f) (...)	finansowanie terroryzmu	Kto gromadzi, przekazuje lub oferuje środki płatnicze, (...) lub inne mienie ruchome lub nieruchomości w zamiarze sfinansowania przestępstwa o charakterze terrorystycznym.
finanční trh	Stejně bude potrestán kdo v rozporu s jiným právním předpisem upravujícím činnost osob oprávněných k podnikání na finančním trhu (...) poruší závažným způsobem závazná pravidla obezřetného podnikání.	rynek finansowy	Uczestnikami ryнку finansowego są z jednej strony podmioty potrzebujące kapitału, kreujące popyt, natomiast z drugiej strony – podmioty dysponujące nadwyżkami finansowymi, kreujące podaż kapitału.
finanční zájem	Poškození finančních zájmů Evropské unie	interes finansowy	(...) jeżeli wydaje się, że utrudniają one właściwy i pełny pobór VAT, w tym nakładanie sankcji za nadużycia finansowe lub inne niezgodne z prawem działania wpływające na interesy finansowe UE.
fungování státu	(...) jehož narušení by mělo závažný dopad na fungování státu , zdraví osob, bezpečnost (...)	działalność państwa	Działalność państwa w określonym wymiarze życia społeczeństwa, określa się mianem funkcji państwa.
fyzická osoba	Úřední osobou je (...) fyzická osoba , která byla ustanovena lesní stráží, stráží přírody, mysliveckou stráží nebo rybářskou stráží (...)	osoba fizyczna	Kto bierze lub przetrzymuje zakładnika w celu zmuszenia organu państwowego lub samorządowego, instytucji, organizacji, osoby fizycznej lub prawnej albo grupy osób do określonego zachowania się (...)

fyzická útrapa	Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li takovým činem fyzické nebo psychické útrapy (...)	znęcanie się fizycznie	Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
----------------	---	------------------------	--

H

hanobení národa	napomáhání k (...) hanobení národa , rasy, etnické nebo jiné skupiny (...)	znieważenie narodu	Kto publicznie znieważa Naród lub Rzeczpospolitą Polską, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
hanobení rasy	napomáhání k (...) hanobení národa , rasy , etnické nebo jiné skupiny (...)	znieważenie osoby z powodu jej przynależności rasowej	Kto publicznie znieważa grupę ludności albo poszczególną osobę z powodu jej przynależności narodowej, etnicznej, rasowej , wyznaniowej albo z powodu jej bezwyznaniowości (...)
hazardní hra	Kdo neoprávněně provozuje, organizuje, propaguje nebo zprostředkovává hazardní hru , bude potrestán (...)	gra hazardowa	(...) zakaz wstępu do ośrodków gier i uczestnictwa w grach hazardowych .
hlasovací právo	(...) brání ve výkonu volebního práva nebo hlasovacího práva v referendu (...)	prawo głosu	Kto, naruszając przepisy o tajności głosowania, wbrew woli głosującego zapoznaje się z treścią jego głosu (...)
horní hranice	Za trestné činy, u nichž horní hranice trestní sazby odnětí svobody nepřevyšuje pět let, lze uložit (...)	górna granica	(...) jeżeli górna granica ustawowego zagrożenia wynosi przynajmniej 10 lat – 6 miesięcy, oraz karę ograniczenia wolności do lat 2.

hospodářská soutěž	(...) kdo v rozporu s jiným právním předpisem na ochranu hospodářské soutěže se svým konkurentem uzavře dohodu o určení ceny (...)	konkurencja	(...) mogące wyrządzić tej jednostce szkodę majątkową albo stanowiące czyn nieuczciwej konkurencji lub niedopuszczalną czynność preferencyjną na rzecz nabywcy lub odbiorcy towaru, usługi lub świadczenia (...)
hospodářská struktura	Pro účely stimulace přizpůsobování hospodářských struktur vedoucích k posílení blahobytu (...)	struktura gospodarcza	W rezultacie struktura gospodarcza regionów w okresie przejściowym coraz bardziej upodabnia się do struktury gospodarczej regionów KRiZ.
hrubá nedbalost	Trestný čin je spáchán z hrubé nedbalosti , jestliže (...)	poważne uchybienie	W razie stwierdzenia w postępowaniu karnym poważnego uchybienia w działaniu instytucji państwowej (...)

CH

chráněné území	Kdo, byť i z hrubé nedbalosti, poruší jiný právní předpis tím, že poškodí nebo zničí památný strom, (...) zvláště chráněné území (...)	teren objęty ochroną	Kto, wbrew przepisom obowiązującym na terenie objętym ochroną , niszczy albo uszkodza rośliny lub zwierzęta powodując istotną szkodę, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
chráněný zájem	Při ukládání trestních sankcí se přihlédne i k právem chráněným zájmům osob poškozených trestným činem.	chroniony interes	(...) lub informację, którą uzyskał w związku z wykonywaniem czynności służbowych, a której ujawnienie może narazić na szkodę prawnie chroniony interes , podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

I

implementace práva	Implementace práva Evropské unie	implementacja prawa	Mimo pewnej liczby środków implementacji i egzekwowania przestrzegania prawa międzynarodowego, jest ono słabsze w porównaniu z (...)
insolvenční řízení	Kdo v insolvenčním řízení maří nebo hrubě ztěžuje výkon funkce insolvenčního správce (...)	postępowanie upadłościowe	Tej samej karze podlega, kto będąc dłużnikiem kilku wierzycieli doprowadza do swojej upadłości lub niewypłacalności.

insolvenční správce	Insolvenčním správcem se rovněž rozumí osoba (...)	zarządca	Funkcjonariuszem publicznym jest: (...) kurator sądowy, syndyk, nadzorca sądowy i zarządca , osoba orzekająca w organach dyscyplinarnych działających na podstawie ustawy.
investiční fond	Stejně bude potrestán, kdo v rozporu s jiným právním předpisem upravujícím činnost osob oprávněných k podnikání na finančním trhu (...), oprávněných k provozování finanční činnosti, administraci investičních fondů , poruší závažným způsobem závazná pravidla (...)	fundusz inwestycyjny	Kto, nie będąc do tego uprawnionym, używa w firmie (nazwie), reklamie, informacji reklamowej lub do określenia wykonywanej przez siebie działalności gospodarczej określi, o których mowa w (...) art. 14 tworzenie funduszu inwestycyjnego ust. 4 i 6 (...)
investiční nástroj	(...) činnost bank a jiných právnických osob oprávněných k provozování finanční činnosti, obchodování s investičními nástroji , penzijního připojištění (...)	instrument inwestycyjny	W przypadku pożyczek udzielanych z własnych zasobów oraz inwestycji z zasobów instrumentu inwestycyjnego , które nie wymagają opinii (...)

J

jaderný materiál	(...) přechovává anebo jinému obstará výchozí jaderný materiál (...)	materiały jądrowe	Kto wyrabia, (...) składowuje, przechowuje, posiada, lub pozostawia bez właściwego zabezpieczenia materiał jądrowy albo inne źródło promieniowania jonizującego, w takich warunkach lub w taki sposób, że może to zagrozić życiu lub zdrowiu człowieka (...)
------------------	---	-------------------	---

K

klamavá reklama	(...) při účasti v hospodářské soutěži dopustí (...) klamavé reklamy (...)	reklama wprowadzająca w błąd	Przy ocenie, czy dana reklama jest reklamą wprowadzającą w błąd , należy uwzględnić wszystkie jej elementy.
kolková známka	Kdo padělá nebo pozmění poštovní nebo kolkové známky v úmyslu (...)	znaczek skarbowy	Znaczki skarbowe można było w Polsce nabywać w specjalnych punktach sprzedaży, znajdujących się zwykle w urzędach, (...)

kontrola vývozu	(...) porušení předpisů o kontrole vývozu zboží a technologií(...)	System Kontroli Eksportu	Nowa forma przedstawicielstwa w Unii Europejskiej - (...) i nowy System Kontroli Eksportu mają usprawnić obsługę towarów i zatrzymać wpływy z ceł w Polsce.
krajní nouze	Nejde o krajní nouzi , jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak (...)	stan wyższej konieczności	W razie przekroczenia granic stanu wyższej konieczności , sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia.
kruté zacházení	(...) nebo jiným nelidským a krutým zacházením v souvislosti s výkonem pravomoci orgánu státní správy (...)	okrutne traktowanie	Kto, biorąc udział w masowym zamachu (...) stosuje tortury lub poddaje osobę okrutnemu lub nieludzkiemu traktowaniu (...)
křivá výpověď	Nyní je trestně stíhána za trestný čin křivé výpovědi . Za takový trestný čin hrozí trest odnětí svobody od tří do osmi let.	falszywe zeznanie	Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za falszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.
křivé obvinění	Křivé obvinění je trestný čin proti pořádku ve věcech veřejných podle § 345 trestního zákoníku.	falszywe oskarżenie	Kto, przed organem powołanym do ścigania lub orzekania w sprawach o przestępstwo (...) falszywie oskarża inną osobę o popełnienie tych czynów zabronionych (...)
křivé tlumočení	Nelogičnosti a absurdnosti pravdivostní formulace kritérií trestného činu „ křivého tlumočení “ si museli být vědomi i návrhové úpravy.	falszywe tłumaczenie	Kto jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia falszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

L

lékařská zpráva	Kdo padělá lékařskou zprávu , posudek nebo nález nebo podstatně změní jejich obsah (...)	raport lekarski	Raport lekarski jest jednym z formularzy międzynarodowych, który można używać w korespondencji formalnej z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych (...)
-----------------	---	-----------------	--

lékařský nález	Stejně bude potrestán, kdo jako lékař nebo jiná způsobilá zdravotnická osoba vystaví nepravdivý nebo hrubě zkreslený lékařský nález nebo v něm zamlčí podstatné skutečnosti (...)	wynik badań medycznych	Jak czytać wyniki badań medycznych , aby nie popełnić błędu (...)
lékařský posudek	§ 350 Padělání a vystavení nepravdivé lékařské zprávy, posudku a nálezu	opinia lekarska	Klasycznym przykładem będzie tu sytuacja, gdy lekarz, występując w roli biegłego, sporządza pisemną opinię lekarską dla sądu (...)
lesní stráž	Úřední osobou je (...) fyzická osoba, která byla ustanovena lesní stráží, stráží přírody , (...)	Straż Leśna	Strażą Leśną kieruje Główny Inspektor Straży Leśnej podporządkowany Dyrektorowi Generalnemu.
lidská důstojnost	Výkonem trestní sankce nesmí být ponížena lidská důstojnost .	godność człowieka	Kary oraz inne środki przewidziane w tym kodeksie stosuje się z uwzględnieniem zasad humanitaryzmu, w szczególności z poszanowaniem godności człowieka .
listovní tajemství	Kdo úmyslně poruší tajemství a) uzavřeného listu nebo jiné písemnosti při poskytování poštovní služby nebo přepravované jinou dopravní službou nebo dopravním zařízením (...)	tajemnica korespondencji	Kto bez uprawnienia uzyskuje dostęp do informacji dla niego nieprzeznaczonej, otwierając zamknięte pismo , podłączając się do sieci telekomunikacyjnej (...)

M

majetkový prospěch	Získal-li nebo snažil-li se získat pachatel trestným činem majetkový prospěch , přihlédne k tomu soud při stanovení druhu trestu a jeho výměry (...)	korzyść majątkowa	Korzyścią majątkową lub osobistą jest korzyść zarówno dla siebie, jak i dla kogo innego.
-----------------------	---	-------------------	---

maření úkolu	Úřední osoba, která při výkonu své pravomoci z nedbalosti zmaří nebo podstatně ztíží splnění důležitého úkolu , bude potrestána odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti	sabotaž	Kto, nie będąc do tego uprawnionym, przez transmisję, zniszczenie, usunięcie, uszkodzenie, utrudnienie dostępu lub zmianę danych informatycznych, w istotnym stopniu zakłóca pracę systemu informatycznego, (...) podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
mentální retardace	Duševní poruchou se rozumí mimo duševní poruchy vyplývající z duševní nemoci i hluboká porucha vědomí, mentální retardace (...)	niedorozwój umysłowy	Nie popełnia przestępstwa, kto z powodu niedorozwoju umysłowego , choroby psychicznej lub innego zakłócenia czynności psychicznych (...)
mezinárodní organizace	Úřední osoba cizího státu nebo mezinárodní organizace se za podmínek uvedených v odstavcích 1 a 2 považuje za úřední osobu podle trestního zákona (...)	organizacja międzynarodowa	(...) zmuszenia organu władzy publicznej Rzeczypospolitej Polskiej lub innego państwa albo organu organizacji międzynarodowej do podjęcia lub zaniechania określonych czynności
mezinárodní právo	Stejně bude potrestán, kdo v rozporu s ustanoveními mezinárodního práva o prostředcích a způsobech vedení války nebo jiného ozbrojeného konfliktu úmyslně (...)	prawo międzynarodowe	(...) naruszając prawo międzynarodowe zmusza osoby do zmiany ich zgodnego z prawem miejsca zamieszkania (...)
mezinárodní sankce	Pro ČR, jakožto členský stát obou jmenovaných společenství, jsou mezinárodní sankce právně závazné a vynutitelné.	sankcje międzynarodowe	Sankcje międzynarodowe nakładane na poszczególne państwa / przedsiębiorstwa (...) są efektem naruszeń ustalonych praw, (...) a także problemów w ramach globalnej polityki.

Ministerstwo obrony	Odnětím svobody na tři léta až deset let bude pachatel potrestán (...) způsobí-li takovým činem ohrožení bojové pohotovosti vojenského útvaru, (...) nebo jiné organizační jednotky v působnosti Ministerstva obrany (...)	Ministerstwo Obrony Narodowej	Ministerstwo Obrony Narodowej (MON) – urząd administracji rządowej w Polsce podlegający ministrowi właściwemu do spraw obrony narodowej.
mírnější trest	(...) stanoví-li tento zákon na některý z těchto trestných činů trest mírnější , bude potrestán oním trestem mírnějším .	kara łagodniejszego rodzaju	Jeżeli przestępstwo jest zagrożone karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 3 lat albo karą łagodniejszego rodzaju i społeczna szkodliwość czynu nie jest znaczna (...)
místní působnost	V případě, že danému skutku svědčí místní působnost již podle zásady teritoriality, další zásady nezkoumáme.	zakres terytorialny	Nakładając obowiązek, o którym mowa w § 3, 5 lub 7, sąd określa imprezy masowe w czasie trwania których obowiązek ten ma być wykonywany, wskazując w (...), nazwy klubów sportowych oraz zakres terytorialny imprez (...)
mravní vývoj	Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, (...) ohrozí-li takovým činem mravní vývoj unesené osoby.	rozwój moralny	(...) nieletni, który po ukończeniu 13 lat, a przed ukończeniem 17 lat, popełnił czyn taki bez rozeznania, t.j. nie osiągnąwszy rozwaju umysłowego i moralnego w takim stopniu (...)
mučivé útrapy	Za těchto podmínek je těžkou újmou na zdraví (...) mučivé útrapy (...)	tortury	(...) stosuje tortury lub poddaje osobę okrutnemu lub nieludzkiemu traktowaniu (...)
myslivecká stráž	(...) fyzická osoba, která byla ustanovena lesní stráží, stráží přírody, mysliveckou stráží nebo rybářskou stráží (...)	Państwowa Straż Łowiecka	Koordinację działań Państwowej Straży Łowieckiej na obszarze województwa w zakresie realizacji zadań, (...), prowadzi komendant wojewódzki (...)

N

nabídnout úplatek	Kdo jinému nebo pro jiného v souvislosti s obstaráváním věci obecného zájmu poskytne, nabídne nebo slíbí úplatek (...)	zapropnować korzyść majątkową	(...) policjanci zatrzymali starszego mężczyznę, który chcąc uniknąć konsekwencji (...), zapropnował funkcjonariuszom korzyść majątkową .
nabyt účinnosti	Trest uložený přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona za čin, který není trestným činem podle tohoto zákona, popřípadě jeho nevykonaný zbytek, se nevykoná.	wejść w życie	Kodeks karny wchodzi w życie z dniem 1 września 1998 r.
nadační rejstřík	Stejně bude potrestán, kdo uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje v podkladech sloužících pro zápis do obchodního rejstříku, nadačního rejstříku , (...) anebo v takových podkladech zamlčí podstatné skutečnosti (...)	rejestr fundacji	Rejestr fundacji , dla których Minister Środowiska (...) został wpisany w Krajowym Rejestrze Sądowym jako organ nadzoru (...)
náhrada škody	Pachateli, od jehož potrestání bylo podmíněně upuštěno, může soud uložit přiměřená omezení (...) směřující k tomu, aby vedl řádný život; zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu (...)	odszkodowanie	Orzeczenie odszkodowania lub zadośćuczynienia na podstawie § 1 albo nawiazki na podstawie § 2 (...)
nakažlivá nemoc	Kdo úmyslně způsobí nebo zvýší nebezpečí zavlečení nebo rozšíření nakažlivé nemoci u lidí, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta (...)	choroba zakaźna	Kto, wiedząc, że jest dotknięty chorobą weneryczną lub zakaźną , ciężką chorobą nieuleczalną lub realnie zagrażającą życiu (...)

napodobení díla	Kdo padělá výtvarné autorské dílo nebo napodobí výtvarný projev jiného autora v úmyslu, aby nové dílo bylo považováno za původní dílo takového autora (...)	falszerstwo dzieła sztuki	Falszowanie dzieł sztuki i zabytków ruchomych to kopiowanie z zamiarem wprowadzenia odbiorcy w błąd co do autorstwa.
nařízení vlády	Nařízení vlády č. 72/1997 Sb., kterým se stanoví, co se považuje za anabolika a jiné prostředky s anabolickým účinkem ve smyslu trestního zákona.	akt wykonawczy	Akt wykonawczy - powszechnie obowiązujący akt normatywny wydawany przez kompetentny organ państwa (...)
navigační zařízení	(...) zmocní se letadla, lodi (...) anebo zničí nebo vážně poškodí navigační zařízení (...)	urządzenie nawigacyjne	Tej samej karze podlega, kto niszczy, uszkadza lub czyni niezdatnym do użytku urządzenie nawigacyjne albo uniemożliwia jego obsługę (...)
nebezpečná látka	Některé nebezpečné látky představují bezpečnostní rizika, například riziko požáru, výbuchu nebo udušení.	substancja niebezpieczna	Niedopuszczalne jest stosowanie substancji niebezpiecznej , mieszaniny niebezpiecznej, substancji stwarzającej zagrożenie lub (...)
nebezpečné pronásledování	Nebezpečné pronásledování (neboli stalking) je obsesivní fixací známého nebo neznámého pachatele na určitou osobu (...)	uporczywe nękanie	Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność (...)
nebezpečné vyhrožování	Městský soud v Praze potvrdil, že se řeporyjský starosta (...) dopustil nebezpečného vyhrožování a musí uhradit peněžitý trest.	poważne zastraszenie	Przestępstwem o charakterze terrorystycznym jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 5 lat, popełniony w celu: poważnego zastraszenia wielu osób (...)

nebytový prostor	Kdo protiprávně obsadí nebo užívá dům, byt nebo nebytový prostor jiného, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.	nieruchomość niemieszkalna	Kto środki płatnicze, instrumenty finansowe, papiery wartościowe, wartości dewizowe, prawa majątkowe lub inne mienie ruchome lub nieruchomości , pochodzące z korzyści związanych z popełnieniem czynu zabronionego (...)
nedovolená výroba	Kdo vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává prekursor nebo jiný předmět určený k nedovolené výrobě omamné nebo psychotropní látky (...) bude potrestán odnětím svobody (...)	bezprawne wytwarzanie	Bezprawne wytwarzanie , pozyskiwanie, zbywanie lub udostępnianie programów komputerowych.
nedovolené nakládání	(...) obvinila z nedovoleného nakládání s lidskými tkáněmi a orgány. Za to, že nelegálně prodávali kůži z mrtvol k transplantacím do Nizozemska (...)	nieodpowiednie postępowanie	(...) wcześniej zatrzymano w nim osiem osób, w tym 52-letniego szefa grupy. Wszyscy usłyszeli zarzuty udziału w grupie przestępczej oraz nieodpowiedniego postępowania z odpadami.
nedovolené ozbrojování	Případ je prošetřován jako přečin nedovolené ozbrojování . Jelikož je však pachatel po smrti, bude skutek odložen.	nielegalne posiadanie broni	Kto bez wymaganego zezwolenia posiada broń palną lub amunicję, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.
nedovolený kontakt	Trestný čin navazování nedovolených kontaktů s dítětem podle § 193b zákona č. 40/2009 Sb., tedy trestního zákoníku, byl do českého právního řádu zaveden novelou účinnou od 1. 8. 2014.	(elektroniczny) kontakt z osobą małoletnią w celach pedofilskich	Kto w celu popełnienia przestępstwa określonego w (...) nawiązuje kontakt z małoletnim poniżej lat 15 (...)

nemajetková újma	(...) zpravidla mu též uloží, aby podle svých sil nahradil škodu nebo odčinil nemajetkovou újmu , kterou trestným činem způsobil (...)	krzywda	Prawo w Polsce wyróżnia dwie odmienne formy rekompensaty: pierwszą z nich jest zadośćuczynienie za doznana krzywdę o charakterze niematerialnym (...)
nemravné jednání	Směrnice 2005/29/ES zakazuje předšmluvní nemravné jednání dodavatele.	czyn nierządny	Zdaniem przedstawicielki ustawowej małoletniej powódki, czyn nierządny pozwanego wobec jej córki uzasadnia żądanie zadośćuczynienia na podstawie art.
neodvedení daně	Trestní odpovědnost za trestný čin neodvedení daně (...) zaniká, jestliže pachatel svou povinnost dodatečně splnil dříve, než soud prvního stupně počal vyhlašovat rozsudek.	niepłacenie podatku	Podatnik, który uporczywie nie wpłaca w terminie podatku , podlega karze grzywny za wykroczenie skarbowe.
neodvedení pojistného	Kdo ve větším rozsahu nesplní jako zaměstnavatel nebo plátce svoji zákonnou povinnost odvést za zaměstnance nebo jinou osobu daň, pojistné na důchodové spoření (...)	nieopłacenie składki ubezpieczeniowej	Za niepłaceniem składki najczęściej stoi kilka powodów – to może być roztargnienie spowodowane nadmiarem obowiązków, problemy rodzinne, brak terminowego wynagrodzenia, urlop (...)
neoprávněná výhoda	Úplatkem se rozumí neoprávněná výhoda spočívající v přímém majetkovém obohacení nebo jiném zvýhodnění (...)	nienależna korzyść	W celu stwierdzenia istnienia nienależnej korzyści przyznanej przedsiębiorstwu lub podmiotowi publicznemu w rozumieniu art. 72 ust. 1 lit. a) tego rozporządzenia obowiązkiem właściwego organu krajowego

neoprávněné nakládání	Celou záležitost prověřujeme pro podezření z trestného činu " Neoprávněné nakládání s odpady".	nieuprawnione wykorzystanie	(...) przedstawienia przez posiadacza dowodu osobistego organowi gminy potwierdzenia złożenia organowi uprawnionemu do prowadzenia dochodzeń zawiadomienia o podejrzeniu nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych posiadacza dowodu osobistego (...)
neoprávněné podnikání	Výše sankce již není odvislá od toho, jaký majetkový prospěch osoba neoprávněným podnikáním získala, neboť v praxi se tato úprava projevila (...)	działalność gospodarcza bez zezwolenia	Kto wykonuje działalność gospodarczą bez wymaganego zgłoszenia do ewidencji działalności gospodarczej (...), podlega karze ograniczenia wolności albo grzywny.
neoprávněné setrvat	Kdo neoprávněně vnikne do obydlí jiného nebo tam neoprávněně setrvá , bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.	nielegalnie pozostać	Rosja: Po mundialu nielegalnie pozostało ponad 5 tys. cudzoziemców.
neoprávněné užívání	Z dikce ustanovení § 249 trestního zákona, které trestný čin neoprávněné užívání cizí věci upravuje, vyplývá, že pachatel může spáchat tento trestný čin dvěma způsoby (...)	bezprawne używanie	Kto w czasie działań zbrojnych używa niezgodnie z prawem międzynarodowym znaku Czerwonego Krzyża (...)
neoprávněné vniknutí	Kdo neoprávněně vnikne do obydlí jiného (...) bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.	nieuprawnione wtargnięcie	W Danii nieuprawnione wtargnięcie do budynków inwentarskich podlega prawu karnemu jako przestępstwo kryminalne (...)
neoprávněný pobyt	Kdo v úmyslu získat neoprávněný majetkový nebo jiný prospěch pomáhá jinému k neoprávněnému pobytu na území České republiky, bude potrestán (...)	nielegalny pobyt	Umożliwienie nielegalnego pobytu na terytorium RP

neoprávněný přístup	Kdo překoná bezpečnostní opatření, a tím neoprávněně získá přístup k počítačovému systému nebo k jeho části (...)	nieuprawniony dostęp	Kto wytwarza (...) lub udostępnia innym osobom urządzenia (...) przystosowane do popełnienia przestępstwa określonego w (...) a także hasła komputerowe, (...) umożliwiające nieuprawniony dostęp do informacji (...)
neoprávněný zásah	Kdo v úmyslu spáchat trestný čin porušení tajemství dopravovaných zpráv podle § 182 odst. 1 písm. b), c) nebo trestný čin neoprávněného přístupu k počítačovému systému a nosiči informací podle § 230 odst. 1, 2 vyrobí (...) zařízení nebo jeho součást (...)	nieuprawniona ingerencja	Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców dopatrzyl się w tym abolicji dla podatników, którzy złamią przepisy karne skarbowe, co jego zdaniem byłoby nieuprawnioną ingerencją MF w prawo karne.
nepodmíněný trest	Nepodmíněný trest odnětí svobody se ukládá nejvýše na dvacet let (...)	bezwzględna kara	Sąd może orzec bezwzględną karę pozbawienia wolności bez możliwości warunkowego zawieszenia, gdy inna kara lub środek nie spełnia celów (...)
neposkytnutí pomoci	Kdo osobě, která je v nebezpečí smrti (...), neposkytne potřebnou pomoc , ač je podle povahy svého zaměstnání povinen takovou pomoc poskytnout (...)	nieudzielenie pomocy	Kto człowiekowi znajdującemu się w położeniu grożącym bezpośrednim niebezpieczeństwem utraty życia (...) nie udziela pomocy , mogąc jej udzielić bez narażenia siebie lub innej osoby (...)
nepovoláná osoba	Kdo vyzvídá informaci utajovanou podle jiného právního předpisu s cílem vyzradit ji nepovoláné osobě (...) bude potrestán (...)	osoba niepowołana	Częstym efektem błędów implementacyjnych jest możliwość przejęcia pełnej kontroli nad procesem przez osoby niepowołane oraz możliwość bezpośredniej interakcji z systemem operacyjnym.

nepřímé úplatkářství	Trestný čin nepřímého úplatkářství v sobě zahrnuje dvě základní skutkové podstaty.	płatna protekcja	Płatna protekcja – pośredniczenie w załatwieniu sprawy w zamian za korzyść majątkową (...), dzięki wpływowi w instytucji państwowej lub samorządzie terytorialnym.
neuposlechnutí rozkazu	Na příslušníky bezpečnostního sboru se vztahují i ustanovení o trestných činech neuposlechnutí rozkazu (...)	odmowa wykonania rozkazu	Żołnierz, który nie wykonuje lub odmawia wykonania rozkazu albo wykonuje rozkaz niezgodnie z jego treścią, podlega karze aresztu wojskowego albo pozbawienia wolności do lat 3.
nezávislost soudu	Má vůbec ale smysl mluvit o nezávislosti soudů ? Je to nutný přívlastek? Je soud, který není nezávislý, soudem v pravém slova smyslu?	niezawisłość sędziowska	Sędziowie w sprawowaniu swojego urzędu są niezawisli i podlegają tylko Konstytucji oraz ustawom.
nezletilé dítě	Soud stanoví časové období, ve kterém je odsouzený povinen se zdržovat v určeném obydlí (...) s přihlédnutím zejména k jeho pracovní době a k času potřebnému k cestě do zaměstnání, k péči o nezletilé děti a k vyřizování nutných osobních a rodinných záležitostí (...)	małoletni	(...) występów przeciwko życiu i zdrowiu, popełnionych na szkodę małoletniego , zagrożonych karą (...)
nosič informací	(...) neoprávněně užije data uložená v počítačovém systému nebo na nosiči informací (...)	nośnik informacji	Dokumentem jest każdy przedmiot lub inny zapisany nośnik informacji , z którym jest związane określone prawo.
nouzový stav	Kdo poruší v době nouzového stavu zákaz uložený opatřením vydaným na základě krizového zákona (...)	stan wyjątkowy	Przedłużenie stanu wyjątkowego może nastąpić tylko raz, za zgodą Sejmu i na czas nie dłuższy niż 60 dni.

nutná obrana	Nejde o nutnou obranu , byla-li obrana zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.	obrona konieczna	Nie popełnia przestępstwa, kto w obronie koniecznej odpiera bezpośredni, bezprawny zamach na jakiegokolwiek dobro chronione prawem.
--------------	---	------------------	--

O

obecná ustanovení	Obecná ustanovení o vzniku, změně a zániku práv a povinností ze závazků (...)	ogólne dyrektywy	Ustawodawca także przedstawia dyrektywy wymiaru kary, które w konkretnej sprawie sąd powinien mieć na uwadze orzekając o sankcji karnej.
obecné ohrožení	Trest odnětí svobody na doživotí může soud uložit pouze pachateli, který spáchal zvláště závažný zločin vraždy podle § 140 odst. 3, nebo který při spáchání zvláště závažného zločinu obecného ohrožení podle (...)	wspólne zagrożenie	Zrobiłem wszystko, co możliwe, by przekazać stanowisko, że mamy wspólne zagrożenie (...)
obecný zájem	Kdo podstatně ohrozí obecný zájem tím, že poruší zákaz (...)	interes ogólny	Usługi świadczone w interesie ogólnym to usługi, które organy publiczne państw członkowskich UE (...)
oběh zboží	(...) kdo v rozporu s jiným právním předpisem dováží, skladuje, přepravuje nebo uvádí do oběhu zboží bez nálepek, kontrolních pásek (...)	obróť towarowy	Obrót towarowy polega na przemieszczeniu towarów od producentów do konsumentów. Odbývá się on poprzez dokonywanie aktów kupna (...)
obchodní rejstřík	(...) kdo uvede nepravdivé nebo hrubě zkraslené údaje v podkladech sloužících pro zápis do obchodního rejstříku (...)	rejestr handlowy	Sąd powiatowy prowadzi rejestr handlowy jako sąd rejestrowy oraz dokonywa w tym charakterze czynności, do których jest powołany z mocy szczególnych przepisów prawa.

obchodní styk	Kdo neoprávněně zveřejní, zpřístupní nebo sdělí třetí osobě informaci dosud nikoli veřejně přístupnou, jejíž zveřejnění je způsobilé podstatně ovlivnit rozhodování v obchodním styku (...)	wymiana handlowa	(...) niemal 40 procent przedsiębiorstw byłoby w większym stopniu zainteresowane wymianą handlową poza swym rynkiem krajowym (...)
obchodní tajemství	(...) porušování obchodního tajemství (...)	tajemnica przedsiębiorstwa	Przestępstwo popełnione przez osobę, która legalnie uzyskała informacje, a następnie wbrew obowiązkowi wobec przedsiębiorcy naruszyła tajemnicę przedsiębiorstwa , wyrządzając mu poważną szkodę.
obchodování s lidmi	Oznamovací povinnost trestného činu obchodování s lidmi podle § 168 odst. 2 (...)	handel ludźmi	Kto dopuszcza się handlu ludźmi , podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 3.
odborná péče	(...) poruší závažným způsobem závazná pravidla obezřetného podnikání, obhospodařování majetku, odborné péče nebo zákaz vykonávat zákonem (...)	profesjonalna pomoc	(...) Program EU Aid Volunteers zrzesza wolontariuszy i organizacje z różnych krajów, aby zapewnić profesjonalną pomoc tym, którzy najbardziej jej potrzebują (...)
odepřít pomoc	(...) odepře pomoc , která je mu podle zákona uložena nebo k níž se zavázal (...)	odmówić pomocy	Gmina i powiat, obowiązane zgodnie z przepisami ustawy do wykonywania zadań pomocy społecznej, nie mogą odmówić pomocy osobie potrzebującej (...)
odnětí svobody	Přečiny jsou všechny nedbalostní trestné činy a ty úmyslné trestné činy, na něž trestní zákon stanoví trest odnětí svobody (...)	pozbawienie wolności	Kto pozbawia człowieka wolności, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

odsuzující rozsudek	Ustanovení o společném trestu za pokračování v trestném činu se neužije, jestliže byl dřívější odsuzující rozsudek vydán soudem jiného členského státu Evropské unie.	wyrok skazující	Uznaje się zatem nakaz karny za orzeczenie w znaczeniu szerszym, skoro podlega on wykonaniu jak prawomocny wyrok skazujący .
odvodní povinnost	Kdo se nedostaví k odvodnímu řízení v úmyslu svou odvodní povinnost nesplnit (...)	pobór do wojska	Nawet jeśli ominął cię obowiązkowy pobór do wojska , to nie oznacza, że na zawsze jesteś bezpieczny od kamaszy. Prawo pozwala prezydentowi na wznowienie poboru w szczególnych sytuacjach.
ohrožení státu	(...) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu (...)	zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego	(...) zidentyfikowano ponad 200 tys. przemieszczających się poważnych przestępców i innych osób, które stanowiły zagrożenie dla bezpieczeństwa narodowego (...)
ohrožovat mír	Základní skutkovou podstatu trestného činu styků ohrožujících mír podle § 409 odst. 1 naplní občan České republiky (...)	osłabiać pokój	(...) a jej strategicznym priorytetem jest doprowadzenie do końca konfliktu, (...) nieustannie osłabiać będzie pokój i bezpieczeństwo wzdłuż granic południowych UE.
ochrana osobnosti	V českém právním řádu je ochrana osobnosti zakotvena v čl. 10 Listiny základních práv a svobod.	ochrona dóbr osobistych	Ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne.
ochranná výchova	Ochrannými opatřeními jsou ochranné léčení, zabezpečovací detence, zabránění věci, zabránění části majetku a ochranná výchova .	środki wychowawcze i poprawcze	Środki wychowawcze stosuje sąd wobec nieletniego do lat 17, a w zakresie zapobiegania demoralizacji — wobec osób, które nie ukończyły lat 18. Środki poprawcze może stosować sąd wobec nieletniego, który po ukończeniu 13 lat, a przed ukończeniem 17 lat dopuścił się czynu karalnego (...)

ochranná známka	Kdo uvede do oběhu výrobky nebo poskytuje služby neoprávněně označené ochrannou známkou , k níž přísluší výhradní právo jinému (...)	znak towarowy	(...) art. 155 p.w.p., przez błędne określenie przedmiotu ochrony na gruncie przepisu art. 305 tejże ustawy i błędne wskazanie, że przedmiotem ochrony jest znak towarowy G. , do którego uprawniony utracił prawo (...)
ochranné léčení	(...) sníží trest odnětí svobody pod dolní hranici trestní sazby, přičemž není vázán omezením uvedeným v § 58 odst. 3, a uloží zároveň ochranné léčení .	środki lecznicze	(...) umożliwiającą sądowi zarządzenie, na wniosek prokuratora, przymusowych środków leczniczych w stosunku do osoby, która w stanie niepoczytalności popelniła czyn szkodliwy społecznie.
ochranné opatření	O ochranném opatření se rozhodne vždy podle zákona účinného v době, kdy se o ochranném opatření rozhoduje.	środki zabezpieczające	Sąd może orzec środek zabezpieczający , gdy jest to konieczne, aby zapobiec ponownemu popelnieniu przez sprawcę czynu zabronionego (...)
ochranné pásmo	Kdo, byť i z hrubé nedbalosti, způsobí poškození vodního zdroje, u něhož je stanoveno ochranné pásmo (...)	strefa ochronna	Strefa ochronna zwierząt łownych nie podlega włączeniu w granice obwodów łowieckich.
omamná látka	Návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky , psychotropní látky a ostatní látky (...)	środek odurzający	(...) każdą substancję lub grupy substancji pochodzenia naturalnego lub syntetycznego w formie czystej lub w formie preparatu działającą na ośrodkowy układ nerwowy, inną niż substancja psychotropowa i środek odurzający , stwarzającą zgodnie z (...)
omezování svobody	(...) spáchá-li takový čin na osobě ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení, zabezpečovací detence, ochranné nebo ústavní výchovy anebo v jiném místě, kde je omezována osobní svoboda (...)	ograniczenie wolności	Dlatego ingerencja władzy publicznej w wolność jednostki może nastąpić jedynie w wyjątkowych sytuacjach (...). Ograniczenie naszej wolności zawsze wymaga jednak uchwalenia ustawy.

omluvitelná pohnutka	(...) neshledal, že by obviněný jednal z omluvitelné pohnutky (...)	szlachetne pobudki	Jako okolichności łagodzące, uwzględnia się w szczególności, gdy przestępstwo zostało dokonane: a) ze szlachetnych pobudek (...)
opětovně spáchat	Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán (...) spáchá-li takový čin opětovně .	ponowne popełnienie przestępstwa	Recydywa ogólna jest ponowne popełnienie jakiegokolwiek przestępstwa przez osobę już karaną i skazaną prawomocnym wyrokiem (...)
oprávněná osoba	Stejně bude potrestán, kdo oprávněné osobě v užívání domu, bytu nebo nebytového prostoru neoprávněně brání.	osoba uprawniona	Funkcjonariusz publiczny lub inna osoba uprawniona do wystawienia dokumentu, która poświadcza w nim nieprawdę co do okoliczności mającej znaczenie prawne, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.
opuštění dítěte	Kdo opustí dítě nebo jinou osobu, o kterou má povinnost pečovat a která si sama nemůže opatřit pomoc, a vystaví jí tím nebezpečí smrti nebo ublížení na zdraví (...)	porzucenie	Porzucenie oznacza działanie polegające na opuszczeniu dziecka lub osoby nieporadnej, połączone z zaprzestaniem troszczenia się o nią (...)
organizovaná skupina	(...) spáchal trestný čin jako organizátor, jako člen organizované skupiny nebo člen spolčení (...)	zorganizowana grupa	Kto bierze udział w zorganizowanej grupie albo związku mających na celu popełnienie przestępstwa (...), podlega karze pozbawienia wolności (...).
osoba blízká	(...) spáchal trestný čin ke škodě dítěte, osoby blízké , těhotné, nemocné, zdravotně postižené, vysokého věku nebo nemohoucí (...)	osoba bliska	W praktyce jednak osoby wykonujące zawody medyczne często mają problem z ustaleniem kogo należy uznać za osobę bliską .
osobní svoboda	Kdo jiného bez oprávnění uvězní nebo jiným způsobem zbaví osobní svobody (...)	wolność osobista	Każdemu zapewnia się nietykalność osobistą i wolność osobistą .

osobní údaje	(...) zneužije jeho osobních údajů za účelem získání osobního nebo jiného kontaktu (...)	dane osobowe	Aby dane byly naprawdę anonimowe, anonimizacja musi być nieodwracalna. RODO zapewnia ochronę danych osobowych niezależnie od rodzaju technologii (...)
osvobození vězně	Kdo osvobodí vězně nebo chovance ve výkonu zabezpečovací detence (...)	zwalnianie więźnia	Zwalnianie więźniów , z wyjątkiem przypadku upływu terminu kary, następuje jedynie na mocy pisemnego polecenia (...)
ozbrojené síly	Ztráta vojenské hodnosti spočívá v tom, že se odsouzenému snižuje hodnost v ozbrojených silách na hodnost vojína.	Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej	Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej służą ochronie niepodległości państwa i niepodzielności jego terytorium.
oznamovací povinnost	Kdo se v souvislosti se shromážděním, které podléhá oznamovací povinnosti , násilím nebo pohrůžkou bezprostředního násilí protíví pořádkovým opatřením (...)	obowiązek zgłoszenia	Każda Polka i każdy Polak, którzy planują wyjazd z kraju na dłużej niż 6 miesięcy, mają obowiązek zgłoszenia tego "odpowiednim organom" (...)

P

padělání díla	Za podvod a padělání díla výtvarného umění hrozilo skupině lidí až deset let vězení.	falszerstwo dzieła sztuki	Rozdział zakończono syntetycznym opisem katalogu sankcji karnych możliwych do stosowania w przypadku skazania za falszerstwo dzieł sztuki .
padělání dokumentů	Nejedná se jen o padělání diplomů a vysvědčení, ale všech dokumentů , které jsou úředními listinami (...)	podrabianie dokumentów	Kto, w celu użycia za autentyczny, podrabia lub przerabia dokument lub takiego dokumentu jako autentycznego używa (...)
padělání peněz	Kdo sobě nebo jinému opatří nebo přechovává padělané nebo pozměněné peníze nebo prvky peněz (...)	podrabianie pieniędzy	Kto podrabia albo przerabia polski albo obcy pieniądz , polski albo obcy znak pieniężny, który został ustalony jako prawny środek płatniczy (...)

padělání předmětu	Kdo padělá nebo pozmění nálepky, kontrolní pásy nebo jiné předměty k označení zboží pro daňové účely (...)	podrabianie towarów	Skąd biorą się podrabiane towary ?
padělání známek	Přítom za vědomé použití padělané známky hrozí až rok vězení.	podrabianie znaczków pocztowych	Regulację dotyczącą odpowiedzialności karnej za podrabianie lub przerabianie znaczków pocztowych zawiera art. 313 § 1 Kodeksu karnego (KK).
peněžitá pomoc	Částka na peněžitou pomoc obětem trestné činnosti podle odstavce 2 se stanoví ve výměře od (...)	pomoc pieniężna	(...) mogą ubiegać się o przyznanie doraźnej lub okresowej pomocy pieniężnej ze środków (...)
peněžitý trest	Peněžitý trest může soud uložit, jestliže(...)	kara grzywny	Kara grzywny jest najczęściej orzecaną sankcją za popełnienie wykroczenia.
penzijní připojištění	(...) kdo v rozporu s jiným právním předpisem upravujícím činnost osob oprávněných k podnikání na finančním trhu, činnost bank a jiných právnických osob oprávněných k provozování (...) penzijního připojištění (...)	dobrowolne ubezpieczenie emerytalne	Osoby będące w takiej sytuacji powinny rozważyć dobrowolne ubezpieczenie emerytalne .
perzekuce obyvatelstva	Kdo se v rámci rozsáhlého nebo systematického útoku zaměřeného proti civilnímu obyvatelstvu dopustí (...) perzekuce skupiny obyvatelstva (...)	prześladowanie ludności	W całym okresie okupacji Niemcy konsekwentnie realizowali politykę prześladowania ludności polskiej .
pevná plošina	Kdo na palubě vzdušného dopravního prostředku, civilního plavidla nebo na pevné plošině na pevninské mělčině (...)	platforma wiertnicza	Na platformie wiertniczej w jeden dzień zarobisz tyle, co w miesiąc w Polsce.
pirátské přepadení	Za posledních 12 let piráti přepadli šest výletních lodí.	rozbójnictwo morskie	Szybko odkryli, że morskie rozbójnictwo opłaca się znacznie bardziej niż (...)
platné povolení	Kdo bez platného povolení vyveze zboží nebo technologie (...)	ważne pozwolenie	Jak długo są ważne pozwolenie na budowę, projekt budowlany i warunki techniczne (...)

pod hrozbou (čeho)	Povinný musí odpovědět soudu pod hrozbou pořádkové pokuty do jednoho týdne od doručení dotazu.	pod groźbą (czego)	Miliony niewolników, którzy pod groźbą śmierci i tortur będą robić, co zechcesz przez okrągłą dobę, żeby tylko dostać miskę zupy i przeżyć.
podání obžaloby	Promlčecí doba se přerušuje (...) podáním obžaloby (...)	wnieść akt oskarżenia	Podmiotem uprawnionym do wniesienia aktu oskarżenia jest co do zasady osoba mająca uprawnienia do występowania przed sądem w charakterze (...)
podmínečné propuštění	Při podmíněném propuštění stanoví soud zkušební dobu u odsouzených (...)	warunkowe zwolnienie	Istota warunkowego przedterminowego zwolnienia polega na tym, że sprawca przestępstwa, który już odbył część kary pozbawienia wolności (...)
podmínečné odsouzení	Při podmíněném odsouzení stanoví soud zkušební dobu na jeden rok až pět let; zkušební doba počíná právní mocí rozsudku.	warunkowe zawieszenie wykonania kary	Znacznie trudniej będzie przekonać sąd do warunkowego zawieszenia kary wobec sprawcy występku o charakterze chuligańskim (...)
podpora materiální	Kdo sám nebo prostřednictvím jiného finančně nebo materiálně podporuje teroristickou skupinu, jejího člena (...)	pomoc materialna	Uczniowi przysługuje prawo do pomocy materialnej ze środków przeznaczonych na ten cel w budżecie państwa (...)
podpora terorismu	Policie pak obvinila několik lidí z podpory terorismu .	finansowanie terroryzmu	Kto gromadzi, (...) środki płatnicze (...) lub inne mienie ruchome lub nieruchomości w celu sfinansowania przestępstwa o charakterze terrorystycznym , podlega karze (...)

pohlavní styk	Kdo jiného násilím nebo pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku (...)	obcowanie płeciowe	Kto obcuje płeciowo z małoletním poniżej lat 15 lub dopuszcza się wobec takiej osoby innej czynności (...)
pohlavní zneužívání	O pohlavním zneužití hovoříme i v případech, kdy pachatel přiměje oběť k tomu (...)	seksualne wykorzystywanie	Do wprowadzenia takich rozwiązań i zmian legislacyjnych obliguje państwa–strony Konwencja Rady Europy o ochronie dzieci przed seksualnym wykorzystywaniem i (...)
pohrdání soudem	Pohrdání soudem je trestný čin, kterého se dopustí ten, kdo při soudním jednání závažně ruší (...)	lekceważenie sądu	(...) odpadła też zarzut, że unika stawiennictwa w sądzie. - Nigdy nie lekceważę sądu - ucieęła.
pohrůžka násilí	(...) spáchá-li takový čin za použití násilí, pohrůžky násilí nebo pohrůžky jiné těžké újmy (...)	groźba użycia przemocy	Groźba natychmiastowego użycia przemocy stanowiąca znamię przestępstwa z art. 280 § 1 lub § 2 k.k. musi posiadać cechy groźby karalnej, o której mowa w (...)
pojistná smlouva	(...) v souvislosti s uzavíráním nebo změnou pojistné smlouvy (...)	umowa ubezpieczenia	Przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie (...).
pojistná událost	(...) v souvislosti s likvidací pojistné události (...)	wypadek ubezpieczeniowy	Tematyka wyłączenia odpowiedzialności za wypadki ubezpieczeniowe , których przyczyny wystąpiły przed początkiem odpowiedzialności ubezpieczyciela (...)
pojistný podvod	Pojistného podvodu se dopustí každý, kdo při sjednávání pojistné smlouvy (...)	oszustwo ubezpieczeniowe	Za „ oszustwo ubezpieczeniowe ” uznaje się żądanie bezpodstawnego odszkodowania albo otrzymanie takiego odszkodowania drogą oszustwa.
polehčující okolnost	Soud jako k polehčující okolnosti přihlédne zejména k tomu, že pachatel (...)	okoliczność łagodząca	Jako okoliczności łagodzące , uwzględnia się w szczególności, gdy przestępstwo zostało dokonane (...)

politická příslušnost	Parlament obvykle neposuzuje politickou příslušnost členů skupiny.	przynależność polityczna	Zakaz przynależności do partii politycznych określają odrębne ustawy.
politika zaměstnanosti	Kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, clo, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti , pojistné na úrazové pojištění (...)	polityka zatrudnienia	Założenia dotyczące polityki gospodarczej na terenie Unii Europejskiej tworzą <i>Europejską strategię zatrudnienia</i> .
polovina trestu	Po výkonu poloviny trestu zákazu činnosti (...)	połowa kary	Warunkowe zwolnienie może nastąpić po odbyciu przez skazanego co najmniej połowy kary , jeżeli odbywa ją po raz pierwszy (...)
poplašná zpráva	Kdo úmyslně způsobí nebezpečí vážného znepokojení alespoň části obyvatelstva nějakého místa tím, že rozšiřuje poplašnou zprávu (...)	komunikat ostrzegawczy	W przypadku wykrycia możliwego wycieku ropy na wodach krajowych do danego państwa wysyłany jest komunikat ostrzegawczy .
poruší povinnosti	(...) zjistil podezření z porušení povinnosti mlčenlivosti jako první.	naruszenie obowiązków	(...) ciężkiego naruszenia przez pracownika podstawowych obowiązków pracowniczych (...)
poruší právo	Ústavní soud opakovaně shledal vážné porušení práva na spravedlivý proces (...)	naruszenie przepisów prawa	Inne naruszenia przepisów prawa międzynarodowego.
poruší předpis	Trestní odpovědnost za trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže (...)	naruszenie regulaminu	Naruszenie przez żołnierza regulaminu służby.
poskytnout dotaci	Kdo v žádosti o poskytnutí dotace , subvence nebo návratné finanční výpomoci nebo příspěvku uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje (...)	przyznać dotację	Administracja może przyznać dotację celową na realizację zadań publicznych.

poskytnout subvenci	Kdo v žádosti o poskytnutí dotace, subvence nebo návratné finanční výpomoci nebo příspěvku uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje (...)	przyznac subwencję	Nie dzielono samych subwencji na typy, tylko kryteria ich przyznawania .
poskytnout úplatek	Kdo jinému nebo pro jiného v souvislosti s obstaráváním věci obecného zájmu poskytne , nabídne nebo slíbí úplatek (...)	zapropnowac korzyśc majatkowa	(...) policjanci zatrzymali starszego mężczyznę, który chcąc uniknąć konsekwencji związanych popełnionym wykroczeniem w ruchu drogowym, zaproponował funkcjonariuszom korzyść majątkową.
poškození věřitele	Pro naplnění skutkové podstaty přečinu poškození věřitele podle § 222 odst. 1 (...)	pokrzywdzenie wierzyciela	Pokrzywdzeniem wierzycieli jest tu doprowadzenie się wierzyciela do stanu niewypłacalności albo zwiększenia własnej niewypłacalności.
potrestat pachatele	Soud upustí od potrestání pachatele označeného jako spolupracující obviněný, jsou-li splněny podmínky (...)	ukaranie sprawcy	W postępowaniu mandatowym dochodzi do ukarania sprawcy wykroczenia mandatem karnym bez konieczności kierowania sprawy do sądu.
povinná platba	Trestní odpovědnost za trestný čin neodvedení daně, pojistného na sociální zabezpečení a podobné povinné platby (§ 241) zaniká, jestliže (...)	obowiazkowe świadczenie pieniężne	(...) obowiazkowe świadczenie pieniężne pobierane przez związek publicznoprawny (państwo, jednostka samorządu terytorialnego) bez konkretnego, bezpośredniego świadczenia wzajemnego.
povinnost mlčenlivosti	Za státem uloženou nebo uznanou povinnost mlčenlivosti se považuje mlčenlivost, která (...)	obowiazek zachowania tajemnicy	Do jednych z nich po stronie pracowniczej należy obowiazek zachowania tajemnicy .

povolávací rozkaz	Kdo na základě řádně mu doručeného povolávacího rozkazu nenastoupí za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mimořádnou službu (...)	przydział mobilizacyjny	W przydziale mobilizacyjnym określa się stanowisko służbowe żołnierza zawodowego w jednostce wojskowej na czas wojny.
pozměnění peněz	(...) vytvořený nebo přizpůsobený k padělání nebo pozměnění peněz (...)	przerabianie pieniędzy	(...) przestępstwo polegające na podrabianiu lub przerabianiu pieniędzy , innego środka płatniczego (...)
pracovní způsobilost	Za těchto podmínek je těžkou újmou na zdraví (...) ztráta nebo podstatné snížení pracovní způsobilosti (...)	zdolność do pracy	Potwierdzenie zdolności pracownika do pracy następuje na podstawie badań lekarskich zakończonych wydaniem przez (...)
právní omyl	Naproti tomu omyl právní nastává v případě, kdy se pachatel mylí v právních ustanoveních (...)	błąd co do znamion	Błąd co do znamion typu czynu zabronionego (...)
právní předpis	Trestný čin nespáchá, kdo použije zbraně v mezích stanovených jiným právním předpisem .	przepis prawa	W ujęciu funkcjonalnym przepisy prawa stanowią podstawę do ustalenia treści norm prawnych.
právní úkon	(...) je-li právní úkon , který měl založit oprávnění k jednání za právnickou osobu, neplatný nebo neúčinný.	czynność prawna	(...) czynność prawna wywołuje nie tylko skutki w niej wyrażone, lecz również te, które wynikają z ustawy, z zasad współżycia społecznego (...)
právnícká osoba	(...) jestliže k jednání pachatele došlo před vznikem právnícké osoby (...)	osoba prawna	Osobę prawną definiuje się zazwyczaj jako trwałe zespoleenie ludzi i środków materialnych w celu realizacji określonych zadań (...)
pravomoc úřadu	Technická novela soutěžního zákona z roku 2016 zpřesnila jak vlastní definici tohoto soutěžního deliktu, tak související pravomoci Úřadu .	kompetencje instytucji	Zasada pomocniczości Niniejszy wniosek wchodzi w zakres wyłącznych kompetencji instytucji UE .

probační úředník	Probační úředník je povinen vykonávat dohled nad pachatelem v souladu s (...)	kurator sądowy	Kuratorzy sądowi wykonują swoje zadania zarówno w środowisku osób, których dotyczy postępowanie, czyli podopiecznych, w miejscu ich zamieszkania (...)
prohlášení o majetku	Kdo v řízení před soudem nebo jiným orgánem veřejné moci odmítne splnit zákonnou povinnost učinit prohlášení o majetku (...)	oświadczenie majątkowe	(...) rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 lutego 2003 r. w sprawie określenia wzorów formularzy oświadczeń majątkowych radnego gminy, wójta, (...)
projev sympatie	Kdo veřejně projevuje sympatie k hnutí uvedenému v § 403 odst. 1 (...)	publicznie propagować	Kto publicznie propaguje faszystowski lub inny totalitarny ustrój państwa lub nawołuje do (...)
prominutí trestu	Soud zahradí odsouzení, vedl-li odsouzený po výkonu nebo prominutí trestu anebo po promlčení jeho výkonu řádný život nepřetržitě po dobu nejméně (...)	darowanie kary	W razie skazania na grzywnę zatarcie skazania następuje z mocy prawa z upływem roku od wykonania lub darowania kary albo od przedawnienia jej wykonania.
promlčecí doba	Trestní odpovědnost za trestný čin zaniká uplynutím promlčecí doby , jež činí (...)	przedawnienie	Przedawnienie nie biegnie, jeżeli przepis ustawy nie pozwala na wszczęcie lub dalsze prowadzenie postępowania karnego (...)
propadnutí majetku	Propadnutí majetku postihuje celý majetek odsouzeného nebo tu jeho část, kterou soud určí (...)	przepadek korzyści majątkowej	Przepadek korzyści majątkowej lub jej równowartości.
propadnutí věcí	Propadnutí věcí nebo jiné majetkové hodnoty lze také stanovit jako sankci za neplnění smlouvy, například v případě propadnutí kauce, tj. zálohy.	przepadek przedmiotów	Przepadek przedmiotów obejmuje narzędzia lub inne przedmioty, które służyły lub były przeznaczone do popełnienia wykroczenia (...)
propuštění odsouzeného	Soud při rozhodování o podmíněném propuštění odsouzeného za zločin přihlédne také k tomu (...)	zwolnienia skazanego z zakładu karnego	(...) nie może być dłuższy niż 24 godziny od zwolnienia skazanego z zakładu karnego , a jeśli skazany przebywa na wolności, nie dłuższy niż (...)

provést únos	(...) zmocní se rukojmí nebo provede únos (...)	porwanie	Współcześnie porwania stały się jedną z metod działania terrorystów.
provést útok	(...) provede útok ohrožující život nebo zdraví člověka (...)	przeprowadzić zamach	Zwolenniczka Państwa Islamskiego przyznała się w piątek przed sądem do udziału w spisku, którego celem było przeprowadzenie zamachów bombowych w (...)
průmyslové právo	Průmyslovým právem rozumíme ochranu výsledků technické tvůrčí činnosti (...)	prawo własności przemysłowe	Prawo własności przemysłowej ma różnicowany, zarówno prywatny, jak i publiczny charakter.
průmyslový vzor	Kdo neoprávněně zasáhne nikoli nepatrně do práv k chráněnému vynálezu, průmyslovému vzoru , užitému vzoru (...)	wzór przemysłowy	Wzór przemysłowy jest rezultatem działalności twórczej wzornictwa przemysłowego.
předávací vazba	Ustanovení odstavců 1 až 3 se obdobně užití na započítání předběžné, vydávací a předávací vazby (...)	przekazanie podejrzanego	(...) w sytuacji, gdy sam opis czynu zarzuconego podejrzanemu budzi wątpliwości, przez co przekazanie podejrzanego narusza jego prawa i wolności obywatelskie.
předběžné opatření	(...) rozhodnutí o předběžném opatření (...)	tymczasowe aresztowanie	Praktyka pokazuje jednak, że tymczasowe aresztowanie stosowane jest jako tzw. areszt wydobywczy mający na celu przyznanie się podejrzanego do winy i złożenie wyjaśnień.
přechodné ustanovení	Největší balík přechodných ustanovení je samozřejmě v novém občanském zákoníku (...)	postanowienia przejściowe	(...) po wyborach do Parlamentu Europejskiego, które odbyły się w dniach (...), 29 września 2010 roku określono postanowienia przejściowe dotyczące składu Parlamentu Europejskiego (...)
překročení hranice	Kdo překročí státní hranici za použití násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí (...)	przekroczenie granicy	Kto wbrew przepisom przekracza granicę Rzeczypospolitej Polskiej, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

přerušeni těhotenství	(...) způsobem přípustným podle zákona o umělém přerušeni těhotenství (...)	prerwanie ciąży	Kto stosując przemoc wobec kobiety ciężarnej lub w inny sposób bez jej zgody przerywa ciążę albo przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza kobietę ciężarną do przerwania ciąży (...)
přijetí úplatku	Kdo sám nebo prostřednictvím jiného v souvislosti s obstaráváním věci obecného zájmu pro sebe nebo pro jiného přijme nebo si dá slíbit úplatek (...)	przyjąć korzyść majątkową lub osobistą	Zgodnie z art. 228 kodeksu karnego każdy, kto w związku z pełnieniem funkcji publicznej, przyjmuje korzyść majątkową lub osobistą , albo jej obietnicę, podlega karze pozbawienia wolności (...)
přiměřené omezení	Soud může jako přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uložit zejména (...)	uzasadnione ograniczenie	Powody ograniczenia dostępu są określone w sposób wyczerpujący i odpowiadają uzasadnionym ograniczeniom (...)
přiměřené povinnosti	(...) stanovit dosud neuložená přiměřená omezení a přiměřené povinnosti uvedené v § 48 odst. 4 směřující k tomu, aby vedl řádný život.	proporcjonalne obowiązki	Prezydent RP na Zgromadzeniu ONZ: "Každý ma równe prawa i proporcjonalne obowiązki ".
přinucení k prostituci	Dvě třetiny z nich jsou k prostituci přinuceny pod nátlakem svých „ochránců“.	zmuszanie do prostytucji	Kto, przemocą, groźbą bezprawną, podstępem lub wykorzystując stosunek zależności lub krytyczne położenie, doprowadza inną osobę do uprawiania prostytucji , (...)
přinutit vládu	(...) zastrašit obyvatelstvo nebo protiprávně přinutit vládu nebo jiný orgán veřejné moci (...)	zmusić rząd	Lekarze chcą zmusić rząd do rozmów.
připadnout státu	Propadlý majetek připadá státu .	przypaść skarbowi państwa	W określonych sytuacjach spadek po danej osobie może przypaść w udziale gminie lub Skarbowi Państwa i to nawet wtedy, kiedy żyją bliscy krewni spadkodawcy.

přípustné riziko	Nejde o přípustné riziko , jestliže taková činnost ohrozí život nebo zdraví člověka (...)	dozvolone ryzyko	(...) przeprowadzany w granicach dozvolonego ryzyka nowatorskiego eksperyment poznawczy, medyczny (...)
přisvojit si	Kdo, byť i z nedbalosti, neoprávněně zveřejní, sdělí, zpřístupní, jinak zpracovává nebo si přisvojí osobní údaje (...)	przyswajać	Studenci medycyny powinni zarówno przyswajać sobie jak i respektować zasady zawarte w niniejszym Kodeksie.
přítěžující okolnost	Při stanovení druhu trestu a jeho výměry soud přihlédne k polehčujícím a přítěžujícím okolnostem (...)	okoliczność obciążająca	Stan nietrzeźwości jako okoliczność obciążająca w przypadku przestępstw przeciwko życiu i zdrowiu.
psychotropní látka	Návykovou látkou se rozumí alkohol, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky (...)	substancja psychotropowa	(...) produkt zawierający substancję o działaniu na ośrodkowy układ nerwowy, który może być użyty w takich samych celach jak środek odurzający, substancja psychotropowa lub (...)

R

radioaktivní látka	Kdo bez povolení, byť i z hrubé nedbalosti, vyrobí, doveze, vyveze, proveze, přechovává anebo jinému obstará radioaktivní látku (...)	materiał promieniotwórczy	Materiały promieniotwórcze należy przewozić w sposób bezpieczny, tzn. należy uwzględnić stwarzane przez nie zagrożenia (...)
rasová diskriminace	(...) páchá jiné nelidské činy vyplývající z rasové , etnické, národnostní, náboženské, třídní nebo jiné podobné diskriminace (...)	rasizm	Rasizm został potępiony przez UNESCO (...) oraz Zgromadzenie Ogólne ONZ (...), a także wiele innych organizacji międzynarodowych.
referenční síť	Kdo úmyslně zničí, poškodí nebo učiní neupotřebitelnou značku (...) geodetického bodu referenční sítě nultého řádu (...)	sieć referencyjna	Europejskie sieci referencyjne (ESR) to wirtualne sieci, które skupiają jednostki służby zdrowia z całej Europy.

rodičovská zodpovednosť	(...) povinnosť vyplývajúca z rodičovské zodpovednosti (...)	odpovedzialnosť rodičovska	Odpowiedzialność (władza) rodzicielska to obowiązki i prawa rodziców wobec dziecka i jego majątku.
rybářská stráž	(...) fyzická osoba, ktorá byla ustanovena lesní stráží, stráží přírody, mysliveckou stráží nebo rybářskou stráží (...)	Państwowa Straż Rybacka	W czasie wykonywania czynności służbowych strażnik Państwowej Straży Rybackiej jest uprawniony do (...)

S

sdužovací právo	Kdo jiného násilím, pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy omezuje ve výkonu jeho sdužovacího nebo shromažďovacího práva (...)	wolność zrzeszania się	Wolność zrzeszania się ujęto jako zasadę ustrojową (społeczeństwa obywatelskiego) w art. 12 Konstytucji.
se souhlasem	Kdo se souhlasem těhotné ženy uměle přeruší její těhotenství (...)	za zgodą	Kto za zgodą kobiety przerywa jej ciążę z naruszeniem przepisów ustawy, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
sexuální nátlak	Sexuální nátlak (§186 Tr. Z.) je nově koncipovaná skutková podstata (...)	wymuszenie do czynności seksualnej	Kwalifikowane formy zgwałcenia lub wymuszenia innych czynności seksualnych polski kodeks karny sankcjonuje w art. 197 § 3 i 4 k.k..
sexuální odchyľka	Duševní poruchou se rozumí (...) nebo jiná těžká duševní nebo sexuální odchyľka .	zaburzenia seksualne	Zaburzenia seksualne to patologiczne odchylenia związane ze sfera seksualną człowieka.
shromažďovací právo	(...) omezuje ve výkonu jeho sdužovacího nebo shromažďovacího práva (...)	wolność zgromadzeń	Wolność zgromadzeń zaliczana jest do grupy podstawowych swobód obywatelskich obok wolności słowa (...)
skutková okolnosť	Kdo při spáchání činu mylně předpokládá skutkové okolnosti , které by naplňovaly znaky mírnějšího úmyslného trestného činu (...)	okolność faktyczna	Okolność faktyczna może być uznana za udowodnioną, jeżeli strona miała możliwość wypowiedzenia się co do przeprowadzonych dowodów (...)

skutková podstata	Pachatelem trestného činu je, kdo svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu (...)	ustawowe znamiona przestępstwa	(...) czyli skutek nie należy do ustawowych znamion przestępstwa gdyż nie jest jego integralną częścią składową, ale (...)
skutkový omyl	Při skutkovém omylu pozitivním o okolnostech, které naplňují mírnější skutkovou podstatu (...)	błąd co do okoliczności wyłączającej	Nie popełnia przestępstwa, kto pozostaje w usprawiedliwionym błędzie co do okoliczności stanowiącej znamię czynu zabronionego.
slíbit úplatek	(...) pro sebe nebo pro jiného přijme nebo si dá slíbit úplatek (...)	obiecać korzyść majątkową	Sąd Rejonowy w Policach skazał na rok więzienia w zawieszeniu na dwa lata żeglarza Cezarego W., oskarżonego o to, że obiecał korzyść majątkową w zamian za dofinansowanie (...)
služební povinnost	Kdo ke škodě ozbrojených sil nesplněním uložené služební povinnosti (...)	polecenie służbowe	Jednym z podstawowych obowiązków każdego pracownika jest wykonywanie poleceń służbowych pracodawcy, niemniej jednak tylko wówczas, gdy mieszczą się one w nawiązanym stosunku pracy.
smluvní závazek	(...) že bude Česká republika napadena, nebo je-li třeba plnit mezinárodní smluvní závazky o společné obraně proti napadení, (...)	zobowiązanie umowne	Określenie prawa właściwego dla zobowiązań umownych to jedna z klauzul, które powinny znaleźć się w umowach międzynarodowych.
snížení trestu	K okolnosti odůvodňující mimořádné snížení trestu odnětí svobody nelze přihlédnout jako k okolnosti polehčující.	obniżenie kary	(...) w wypadku alternatywnego zagrożenia karami wymienionymi w art. 32 pkt 1-3 obniżenie albo obostrzenie odnosi się do każdej z tych kar .

sociální struktura	(...) narušit nebo zničit základní politickou, hospodářskou nebo sociální strukturu České republiky (...)	struktura społeczna	Struktura społeczna w najprostszym rozumieniu jest utożsamiana ze składem, kompozycją (rozkładem częstości), czyli statystycznym podziałem ze względu na ważne cechy społeczno-demograficzne (...)
sociální zabezpečení	Kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, clo, pojistné na sociální zabezpečení (...)	ubezpieczenie społeczne	Jednym z elementarnych obowiązków płatników składek jest naliczenie i opłacenie za ubezpieczonych składek na ubezpieczenie społeczne , składających się z ubezpieczenia (...)
soudní exekutor	Úřední osobou je (...) soudní exekutor při výkonu exekuční činnosti a při činnostech vykonávaných z pověření soudu nebo státního zástupce (...)	komornik sądowy	Komornik sądowy zajmuje się przymusową egzekucją długów. Nie może jednak działać według własnego uznania.
soudní komisař	Úřední osobou je (...) notář při provádění úkonů v řízení o dědictví jako soudní komisař (...)	sędzia-komisarz	Sędzia-komisarz wykonuje czynności przewidziane ustawą, niezastrzeżone dla sądu.
soudní orgán	(...) osoba zastávající funkci nebo zaměstnaná nebo pracující v mezinárodním soudním orgánu .	organ sądowy	Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej (...) stanowi najwyższy organ sądowy UE.
souhlas věřitele	Stejně bude potrestán, kdo bez souhlasu věřitele , v nikoli malém rozsahu, použije prostředky (...)	zgoda wierzyciela	(...) umowa o przejęciu długu wymaga zgody albo dłużnika, jeżeli zawierana jest między wierzycielem a osobą trzecią, albo wierzyciela , jeżeli zawierana jest między dłużnikiem o osobą trzecią.
souhrnný trest	Soud uloží souhrnný trest podle zásad uvedených v odstavci 1 (...)	kara łączna	Łączeniu podlegają kary tego samego rodzaju, jednakże wysokość orzeczonej kary łącznej nie może przekroczyć

spáchání (trestného činu) násilím	Trestný čin je spáchán násilím i tehdy, je-li spáchán na osobě, kterou pachatel uvedl do stavu bezbrannosti lstí nebo jiným podobným způsobem.	popelnienie przestępstwa z użyciem przemocy	(...) oraz sprawcy, który popelnil przestępstwo z użyciem przemocy na szkodę osoby wspólnie zamieszkującej, okres próby wynosi od 2 do 5 lat.
spáchání (trestného činu) se zbraní	Trestný čin je spáchán se zbraní , jestliže pachatel nebo s jeho vědomím některý ze spolupachatelů užije zbraně k útoku (...)	popelnienie przestępstwa przy użyciu broni	(...) jeśli przestępstwo, o którym mowa w § 1a, zostało popelnione przy użyciu broni palnej, noża lub innego niebezpiecznego przedmiotu (...)
spáchat čin	Kdo spáchá čin uvedený v § 312a, není trestný, učinil-li o teroristické skupině oznámení státnímu zástupci (...)	popelnic czyn zabroniony	(...) kto popelnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popelnienia, (...)
spáchat pod vlivem	(...) pachatel, který se oddává zneužívání návykové látky, znovu spáchal zločin, ač již byl pro zločin spáchaný pod vlivem návykové látky nebo v souvislosti s jejím zneužíváním odsouzen (...)	popelnic pod wpływem	Popelnienie przestępstwa pod wpływem alkoholu jako okoliczność obciążająca.
společenská škodlivost	Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech společensky škodlivých (...)	szkodliwość społeczna	Stopień společnej szkodliwości czynu odzwierciedlają między innymi normy prawne, które zostały tym czynem naruszone.
společné obydlí	Kdo týrá osobu blízkou nebo jinou osobu žijící s ním ve společném obydlí , bude potrestán odnětím svobody (...)	wspólne mieszkanie	Jeżeli małżonkowie zajmują wspólne mieszkanie , sąd w wyroku rozwodowym orzeka także o sposobie korzystania z tego mieszkania przez czas wspólnego (...)
společné ustanovení	Společné ustanovení o překážkách v práci na straně zaměstnance.	wspólne przepisy	Wniosek Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju (...)

spolupráce s nepřitelem	Další trestné činy jako spolupráce s nepřitelem nebo válečná zrada jsou zase podmíněně vyhlášením válečného stavu (...)	kolaboracja	Zabarwienie emocjonalne tego terminu było zdecydowanie negatywne i praktycznie stawiano znak równości między kolaboracją i zradą narodową.
správce daně	Kdo nesplní svoji zákonnou oznamovací povinnost vůči správci daně (...)	organ podatkowy	Dyrektor Krajowej Informacji Skarbowej jest organem podatkowym jako organ właściwy w sprawach dotyczących wydawania indywidualnych interpretacji przepisów prawa podatkowego.
správní vyhoštění	(...) zdržuje se na území České republiky, ačkoli mu byl uložen trest vyhoštění nebo bylo rozhodnuto o jeho správním vyhoštění (...)	wydalenie administracyjne	Deportacja – wydalenie cudzoziemca na podstawie decyzji administracyjnej
srovnávací reklama	Kdo poruší jiný právní předpis o nekalé soutěži tím, že se při účasti v hospodářské soutěži dopustí (...) srovnávací reklamy (...)	reklama porównawcza	Mimo prawnego dopuszczania takich technik jak reklama porównawcza , w naszym kraju jest ona niezbyt popularna.
stanovit dohled	(...) může soud podmíněně upustit od potrestání a stanovit dohled nad pachatelem, považuje-li za potřebné po stanovenou dobu sledovat chování pachatele.	ustanowić nadzór	(...) ustanowić nadzór organizacji młodzieżowej lub innej organizacji społecznej, zakładu pracy albo osoby godnej zaufania (...)
státem uložený	Za státem uloženou nebo uznanou povinností mlčenlivosti se považuje mlčenlivost, která (...)	nałożony przez państwo	Koszty te nie obejmują kosztów kar nałożonych przez państwa członkowskie zgodnie z art. 9 (...)
státem uznány	Za státem uznanou povinností mlčenlivosti se podle trestního zákona nepovažuje taková povinnost, jejíž rozsah (...)	uznany przez państwo	Status neutralny państwa, musi zostać uznany przez inne państwa .

státní hranice	Kdo pro jiného organizuje nedovolené překročení státní hranice (...)	granica państwowa	Miejsce przecięcia granicy państwowej z powierzchnią ziemi zwane jest linią graniczną.
státní pečeť	Kdo neoprávněně vyrobí, sobě nebo jinému opatří anebo přechovává pečetidlo státní pečeti (...)	pieczęć państwowa	(...) art. 9 dekrety z dnia 7 grudnia 1955 r. o godle i barwach Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz o pieczęciach państwowych (...)
státní příslušnost	(...) bez ohledu na státní příslušnost (...)	obywatelstwo	Określenie spraw związanych z obywatelstwem , a w szczególności sposobów jego nabycia i ewentualnie także utraty (...)
státní správa	Kdo neoprávněně vykonává úkony, které jsou vyhrazeny orgánu státní správy , územní samosprávy (...)	administracja państwowa	Po drugie, wojewoda dowodził wojskiem w zastępstwie księcia i sprawował nadzór nad administracją państwową , w tym m.in. mianował naczelników grodowych.
státní zástupce	V přípravném řízení trestním je státní zástupce dominujícím orgánem – v této souvislosti se používá termínu „dominus litis“.	prokurator	Prokuratora regionalnego, okręgowego i rejonowego powołuje, po przedstawieniu kandydatury właściwemu zgromadzeniu prokuratorów, i odwołuje Prokurator Generalny (...)
státní znak	Státním zástupcem se rozumí i evropský pověřený žalobce (...)	godło państwowe	W państwach dawnego bloku wschodniego z przyczyn ideologicznych (...) tworzono godła państwowe wzorowane na godle ZSRR.
stav vylučující (způsobilst)	Kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilst , který si přivodil vlivem návykové látky (...)	stan wyłączający (zdolność do)	(...) powód od dnia wypadku znajduje się w stanie wyłączającym świadome i swobodne powzięcie decyzji i wyrażenie woli.
střelná zbraň	(...) kdo padělá, pozmění, zahlazuje nebo odstraňuje jedinečné označení střelné zbraně , které umožňuje její identifikaci.	broń palna	Trzeci Protokół do Konwencji ONZ o międzynarodowej przestępczości zorganizowanej w art. 3a) jako broń palną określa każdą przenośną, wyposażoną w lufę broń (...)

stupeň utajení	(...) vyzradí-li úmyslně nepovolané osobě utajovanou informaci v jiném právním předpisu klasifikovanou stupněm utajení „Přísně tajné“ nebo „Tajné“ (...)	klauzula tajnosti	W ustawie z dnia 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (...), pozostawiając jednocześnie dotychczasowe oznaczanie klauzul tajności , czyli od najbardziej chronionej „ściśle tajne”, tajne”, „poufne” i „zastrzeżone”.
svémocné vzdálení	Svémocně se vzdálil z tohoto kurzu a zdržoval se v místě trvalého bydliště (...)	dezercja	(...) w wojskowych kodeksach karnych rozróżnienie między dezercją a samowolnym oddaleniem się od oddziału, co utrzymało się do dziś.
svěřená osoba	Týráním svěřené osoby se rozumí zlé nakládání se svěřenou osobou , vyznačující se vyšším stupněm hrubosti a bezcitnosti s určitou trvalostí.	osoba znajdujaca się pod opieką	Co powinien wiedzieć Opiekun osoby znajdującej się pod opieką ?
systematický útok	Kdo se v rámci rozsáhlého nebo systematického útoku zaměřeného proti civilnímu obyvatelstvu dopustí (...)	systematyczny atak	(...) oznacza którykolwiek z następujących czynów, popełniony w ramach rozległego lub systematycznego , świadomego ataku skierowanego przeciwko ludności cywilnej (...)

Š

šíření pornografie	Vláda ve středu souhlasila s návrhem, podle kterého budou nově trestány například za šíření pornografie , lichvu, týráním zvířat nebo poškozování spotřebitele.	rozpowszechnianie treści pornograficznych	(...) przechowuje lub posiada albo rozpowszechnia lub prezentuje treści pornograficzne z udziałem (...)
šíření toxikomanie	Šíření toxikomanie bylo do českého právního řádu zavedeno novelou trestního zákona č. 141/1960 Sb., s účinností od 1. 7. 1990 v podobě (...)	rozpowszechnianie używania narkotyków	Wyniki badań pozwalają na ocenę skali rozpowszechnienia używania narkotyków oraz dzięki powtarzaniu pomiarów, tendencje zjawiska.

šíření zpráv	Šíření poplašné zprávy je v České republice od roku 2009 trestný čin podle § 357 trestního zákoníku	rozpowszechnianie wiadomości	Tej samej karze podlega, kto rozpowszechnia publicznie wiadomości z rozprawy sądowej prowadzonej z wyłączeniem jawności (...)
štěpný materiál	Kdo bez povolení, byť i z hrubé nedbalosti, vyrobí, doveze, vyveze, proveze, přechovává anebo jinému obstará zvláštní štěpný materiál (...)	materiał rozszczepialny	Materiały rozszczepialne stosuje się jako paliwo jądrowe w reaktorach jądrowych i do budowy bomb jądrowych.

T

teroristická skupina	Teroristická skupina je společenstvím nejméně tří trestně odpovědných osob (...)	grupa o charakterze terrorystycznym	Liczne są narodowo-separatystyczne organizacje terrorystyczne – zaliczyć tu można czeczeńskich bojowników Republiki Iczkerii (...)
teroristický útok	(...) zaměřené na páchaní trestného činu vlastizrady spáchané formou teroristického útoku nebo teroru (...)	atak terrorystyczny	(...) seria czterech ataków terrorystycznych , przeprowadzonych rano we wtorek 11 września 2001 roku na terytorium Stanów Zjednoczonych za pomocą uprowadzonych samolotów pasażerskich (...)
trestná činnost	Soud uloží trest propadnutí věci, která je bezprostředním výnosem z trestné činnosti .	przestępczość	Według raportu MSW o stanie bezpieczeństwa państwa, straty spowodowane przestępstwami wzrosły w zeszłym roku o 15 procent (...)
trestní odpovědnost	Trestní odpovědnost pachatele a trestněprávní důsledky s ní spojené lze uplatňovat jen v případech (...)	odpowiedzialność karna	Odpowiedzialność karna jest jednym z podstawowych pojęć prawa karnego, a mówiąc precyzyjniej jest jednym z pojęć wyjściowych w odniesieniu do przepisów ustawy karnej.
trestní pravomoc	(...) místo spáchaní činu nepodléhá žádné trestní pravomoci .	jurysdykcja	W prawie pojęcie jurysdykcja wyznacza zakres spraw podlegających rozpoznawaniu pod względem ich cech przedmiotowych i podmiotowych.

trestní řízení	Jestliže se vedlo proti pachateli trestní řízení ve vazbě a dojde v tomto řízení k jeho odsouzení (...)	postępowanie karne	Pewna część literatury prawniczej traktuje pojęcia proces karny i postępowanie karne synonimicznie, inna wyraźnie rozdziela te określenia (...)
trestní sankce	Jen trestní zákon vymezuje trestné činy a stanoví trestní sankce , které lze za jejich spáchání uložit.	sankcja karna	Sankcję karną określają ustawowo przepisy prawne, które normują porządek w państwie lub też na danym terenie.
trestný čin (proti)	Trestný čin se považuje za spáchaný na území České republiky (...)	przestępstwo (przeciwko)	Polski Kodeks karny z 1997 r. nie zawiera definicji przestępstwa , lecz można ją skonstruować na podstawie następujących przepisów części ogólnej (...)
- majetku	Poškození cizí věci je trestný čin proti majetku cizího člověka.	- mieniu	Rozdział XXXV. Przestępstwa przeciwko mieniu
- obraně státu	Trestné činy proti obraně státu	- obronności	Rozdział XVIII. Przestępstwa przeciwko obronności
- svobodě	(...) změna systematiky zvláštní části trestního zákoníku a zpřísnění postihů a některých trestných činů proti svobodě a proti lidské důstojnosti.	- wolności	Rozdział XXIII. Przestępstwa przeciwko wolności
- životnímu prostředí	V současnosti je v trestním zákoníku pro trestné činy proti životnímu prostředí vyčleněna ve zvláštní části samostatná hlava (...)	- środowisku	Rozdział XXII. Przestępstwa przeciwko środowisku
- životu a zdraví	Mezi tyto následky může patřit obvinění ze spáchání některého z nedbalostních trestných činů proti životu nebo proti zdraví .	- życiu i zdrowiu	Rozdział XIX. Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu

trvalý pobyt	Občan České republiky nebo osoba bez státní příslušnosti, která má na jejím území povolen trvalý pobyt (...)	pobyt stały	Zezwolenie na pobyt stały udzielane jest w przypadkach określonych w art. 195 ustawy o cudzoziemcach (...)
tržní ekonomika	Neochota Evropské unie přiznat Číně status tržní ekonomiky by mohla poškodit vzájemné hospodářské vztahy a vést až k obchodní válce.	gospodarka rynkowa	Dominującym współcześnie przykładem gospodarki rynkowej jest gospodarka kapitalistyczna.
tuzemská peníze	Kdo neoprávněně vyrobí nebo vydá náhražky tuzemských peněz (...)	waluta krajowa	O walucie krajowej mówimy, gdy mamy na myśli jednostkę monetarną danego kraju (ale tylko taką, która występuje na rynku międzynarodowym).
týrání zvířat	(...) způsobí-li týranému zvířeti takovým činem trvalé následky na zdraví nebo smrt.	znęcanie się nad zwierzęciem	Tej samej karze podlega ten, kto znęca się nad zwierzęciem .

U

učinit prohlášení	Kdo v řízení před soudem nebo jiným orgánem veřejné moci odmítne splnit zákonnou povinnost učinit prohlášení (...)	złożyć oświadczenie	Wójtowi i radnym, którzy nie złożyli oświadczenia majątkowego w ciągu 30 dni od ślubowania., (...)
uloženo soudem	(...) aby zmařil výkon nebo účel ochranného léčení nebo ochranné výchovy, které byly uloženy soudem (...)	orzeczenie sądowe	Sąd w Tarnowie orzekł , że kury i koguty nie mogą być uznane za zwierzęta domowe, nawet w przypadku, w którym oglądają z właścicielem telewizję.
uložený trest	Náhradní trest nesmí však ani spolu s uloženým trestem odnětí svobody přesahovat horní hranici trestní sazby.	kara orzeczona	Jeżeli najsurowszą karą orzeczoną za jedno ze zbiegających się przestępstw jest kara 25 lat pozbawienia wolności (...)

uložit pokutu	(...) splní podmínky podle jiného právního předpisu na ochranu hospodářské soutěže pro upuštění od uložení pokuty (...)	nařadit mandát karny	(...) funkcjonariusz uprawniony do nakładania grzywny w drodze mandatu karnego może ją nałożyć jedynie, gdy (...)
uložit trest	Pachateli však nelze uložit trest přísnější, než jaký stanoví zákon státu, na jehož území byl trestný čin spáchán.	wymierzyć karę	(...) wymierzoną karę obniża się do wysokości najsurowszej kary możliwej do orzeczenia na podstawie nowej ustawy.
uplatnění práva	Kdo uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí (...) při uplatnění práva na plnění z pojištění nebo jiné obdobné plnění (...)	realizacja prawa	Jest to pierwsza część serii artykułów poświęconych realizacji praw osób, których dane dotyczą na podstawie RODO.
urážka na cti	Urážka na cti (difamace) spočívá v ublížení na cti druhé osoby urážkou, nadávkou, vydáním v posměch apod.	zniewaga	(...) występek polegający na znieważaniu innej osoby w jej obecności albo choćby pod jej nieobecność, lecz publicznie lub w zamiarze, aby zniewaga do tej osoby dotarła.
urážka osoby	Jako injuria je např. v jižních zemích považována urážka osoby , která je přítomna, jedná se nejen o hodnotící ale i faktické tvrzení.	znieważenie osoby	Kto znieważa inną osobę w jej obecności albo choćby pod jej nieobecność, (...)
usmrcení z nedbalosti	Policie obvinila z usmrcení z nedbalosti tři lidi (...)	nieumyślne spowodowanie śmierci	Wszystkie kwalifikowane typy różnych przestępstw; skutkujących śmiercią człowieka definiuje się jako nieumyślne spowodowanie śmierci jako następstwo (...)
uvedený v odstavci	Ustanovením odstavců 3 a 4 není dotčena trestní odpovědnost pachatele za jiný dokonáný trestný čin, který již jednáním uvedeným v odstavci 1 spáchal.	określony w ust.	Łączna kwota odliczeń z tytułów określonych w ust. 1 pkt 9 nie może przekroczyć w roku podatkowym kwoty stanowiącej 6 % dochodu (...)
uvést v omyl	Uvést někoho v omyl či využít něčího omylu lze i provedením zásahu do počítačových informací (...)	wprowadzić w błąd	(...) doprowadza inną osobę do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem za pomocą wprowadzenia jej w błąd albo (...)

uzavřít manželství	Kdo za trvání svého manželství uzavře manželství jiné, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.	zawarcie małżeństwa	Małżeństwo zostaje zawarte , gdy mężczyzna i kobieta jednocześnie obecni złożą przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego oświadczenia (...)
užitný vzor	Kdo neoprávněně zasáhne nikoli nepatrně do práv k chráněnému vynálezu, průmyslovému vzoru, užitnému vzoru nebo topografii polovodičového výrobku (...)	wzór użytkowy	Na wzór użytkowy może być udzielone prawo ochronne.
užít násilí	(...) pachatel utekl ze zdravotnického zařízení, užil násilí vůči zaměstnancům zdravotnického zařízení nebo jiným osobám (...)	użycie przemocy	Tak jest z na przykład z gwałtem, do którego znamion należy użycie przemocy , groźby bezprawnej lub (...)

Ú

účast na sebevraždě	(...) znaky přečinu účasti na sebevraždě podle § 144 odst. 1 tr. zákoníku.	namowa do samobójstwa i udzielenie pomocy	Kto namową lub przez udzielenie pomocy doprowadza człowieka do targnięcia się na własne życie, podlega karze pozbawienia wolności (...)
účinná lítost	Účinná lítost je jedním z obecných důvodů zániku trestní odpovědnosti.	czynny żal	Czynny żal należy złożyć jak najszybciej po zorientowaniu się o popełnionym niedopatrzieniu.
úhrnný trest	Odsuzuje-li soud pachatele za dva nebo více trestných činů, uloží mu úhrnný trest (...)	kara łączna	Kara łączna , przynajmniej w teorii, ma stanowić ostrzeżenie dla podsądnego przed prawnokarnymi konsekwencjami jego postępowania.
újma na zdraví	Těžkou újmou na zdraví se rozumí jen vážná porucha zdraví nebo jiné vážné onemocnění.	uszczerbek na zdrowiu	Z przedstawionego przepisu wynika, że jako uszczerbek na zdrowiu ustawodawca uznaje naruszenie czynności narządu ciała (...)
úmyslné porušení	Kdo úmyslně poruší tajemství (...)	umyślnie naruszenie	(...) jest umyślnym naruszeniem podstawowego obowiązku dbałości o dobro (...)

úmyslné usmrcení	Kdo jiného úmyslně usmrtí , bude potrestán odnětím svobody na deset až osmnáct let.	zabójstvo	Surowiej karanymi formami zabójstwa są te, do których doszło w wyniku udziału w zbrodni wojennej lub wskutek zamachu terrorystycznego.
úmyslné zavinění	K trestní odpovědnosti za trestný čin je třeba úmyslného zavinění , nestanoví-li trestní zákon výslovně, že postačí zavinění z nedbalosti.	przestępstwo umyślne	(...) jednak obecność zamiaru decyduje o uznaniu przestępstwa za umyślne lub nieumyślne (art. 9 k.k.), co może mieć wpływ na wysokość kary.
únos dítěte	Rozhodnutí soudu o svěřeni dítěte do péče nelze zvrátit únosem dítěte do jiné země EU a následným předložením dané věci soudu v zahraničí.	uprowadzenie dziecka	We wszystkich państwach członkowskich UE (z wyjątkiem Danii) funkcjonują organy centralne, których zadaniem jest pomoc rodzicom, których dziecko zostało uprowadzone za granicę.
úrazové pojištění	Kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, clo, pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti, pojistné na úrazové pojištění (...)	ubezpieczenie następstw nieszczęśliwych wypadków (ubezpieczenie NNW)	Ubezpieczenia NNW występują jako samodzielne ubezpieczenia (...), ale także często stanowią część szerszego w swym zakresie ubezpieczenia tzn. są składową ubezpieczeniowych pakietów (...)
úřední osoba	Úřední osoba cizího státu nebo mezinárodní organizace se za podmínek uvedených v odstavcích 1 a 2 považuje za (...)	funkcjonariusz publiczny	Według definicji legalnej zakresowej z art. 115 § 13 polskiego Kodeksu karnego funkcjonariuszem publicznym jest (...)
úřední razítko	Používá-li oprávněná osoba více úředních razítek , musí tato razítka obsahovat i pořadová čísla.	pieczęć urzędowa	Pieczęć urzędową należy przechowywać w żelaznej szafie lub kasetce pod pieczęą wyznaczonego pracownika jednostki organizacyjnej (...)
úřední rozhodnutí	Kdo dítě nebo osobu stíženou duševní poruchou odejme z opatrování toho, kdo má podle jiného právního předpisu nebo podle úředního rozhodnutí povinnost (...)	decyzja organu	Spór z organem administracji to sytuacja, w której jako przedsiębiorca nie zgadasz się z decyzją organu wydaną w twojej sprawie.

ústavní péče	(...) soud může rozhodnout o jeho pokračování v zdravotnickém zařízení poskytujícím ústavní nebo ambulantní péči .	opieka instytucjonalna	Formalna opieka nad osobami starszymi może być świadczona jako opieka instytucjonalna (...) oraz jako opieka środowiskowa i domowa (...)
ústavní zřízení	Kdo v úmyslu rozvrátit ústavní zřízení , územní celistvost nebo obranyschopnost České republiky (...)	porządek konstytucyjny	W doktrynie nie ma jednak wątpliwości co do tego, że elementem bezpieczeństwa publicznego jest bezpieczeństwo ustrojowe, które ochrania i poręcza porządek konstytucyjny .
útočná válka	Kdo připravuje útočnou válku , na které se má podílet Česká republika (...)	wojna napastnicza	Kto wszczyna lub prowadzi wojnę napastniczą , podlega karze pozbawienia wolności na czas nie krótszy od lat 12 (...)
úvěrová smlouva	Kdo při sjednávání úvěrové smlouvy nebo při čerpání úvěru (...)	umowa o kredyt	W przypadku umowy o kredyt , w ramach której płatności dokonywane przez konsumenta nie powodują natychmiastowej odpowiedniej amortyzacji całkowitej kwoty kredytu (...)
úvěrový podvod	Zákon spojuje trestný čin úvěrového podvodu s uvedením nepravdivých nebo hrubě zkreslených údajů nebo zamlčením podstatných údajů.	oszustwo kredytowe	Czynność ta może zostać zakwalifikowana zarówno jako przestępstwo oszustwa kredytowego , jak i doprowadzenie do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem (...)
územní celistvost	Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení, územní celistvost nebo obranyschopnost České republiky (...)	integralność terytorialna	(...) že obowiązkiem czł. ONZ jest powstrzymanie się od groźby użycia siły lub użycia jej przeciwko integralności terytorialnej albo niezawisłości polit. państw (...)
územní samospráva	Kdo užije násilí v úmyslu působit na výkon pravomoci orgánu státní správy, územní samosprávy , soudu nebo jiného orgánu veřejné moci (...)	samorząd terytorialny	Samorząd terytorialny wykonuje zadania publiczne nie zastrzeżone przez Konstytucję lub ustawy dla organów innych władz publicznych.

V

v rozporu s	Drží-li pachatel v rozporu s jiným právním předpisem (...)	w konflikcie (z prawem)	Coraz więcej uczniów wchodzi w konflikt z prawem .
válečná operace	Kdo v prostoru válečných operací , na bojišti (...)	działanie wojenne	Wojna to działania wojenne w rozumieniu operacji wojskowych, ale także stan (...)
válečný stav	(...) spáchá-li takový čin za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu (...)	stan wojny	Zakończenie stanu wojny następuje zwykle przez zawarcie pokoju, przy czym decyzję podejmuje Sejm RP.
vědecký zájem	Kdo poškodí důležitý zájem kulturní, vědecký , na ochraně přírody, krajiny nebo životního prostředí (...)	zainteresowanie naukowe	Drugi nurt moich zainteresowań naukowych związany jest z konstrukcją klasyfikatorów.
veřejná dražba	Kdo v souvislosti se zadáním veřejné zakázky, s veřejnou soutěží nebo veřejnou dražbou (...)	licytacja publiczna	Licytacja odbywa się publicznie .
veřejná listina	Veřejnou listinou se rozumí listina vydaná soudem České republiky (...)	dokument urzędowy	Dokumenty urzędowe , sporządzone w przepisanej formie przez powołane do tego organy władzy publicznej i inne organy państwowe w zakresie ich działania.
veřejná moc	Ochrana podle § 348 se poskytuje i veřejné listině vydané orgánem veřejné moci (...)	władza publiczna	W myśl art. 7 Konstytucji RP organ władzy publicznej działa na podstawie i w granicach prawa (...)
veřejná soutěž	Kdo v souvislosti se zadáním veřejné zakázky, s veřejnou soutěží nebo veřejnou dražbou (...)	przetarg publiczny	Przetargi Publiczne to specjalistyczne pismo, w praktyczny i przystępny sposób opisujące zagadnienia z dziedziny zamówień publicznych (...)
veřejná vyhláška	(...) nenastoupí za stavu ohrožení státu nebo za válečného stavu mimořádnou službu v ozbrojených silách na základě veřejné vyhlášky (...)	obwieszczenie publiczne	Zawiadomienie poprzez publiczne obwieszczenie .
veřejná zakázka	Kdo v souvislosti se zadáním veřejné zakázky , s veřejnou soutěží nebo veřejnou dražbou (...)	zamówienia publiczne	Najnowsze przetargi i zamówienia publiczne , codziennie nowe przetargi budowlane, przetargi na usługi oraz dostawy.

veřejně podněcovat	Kdo veřejně podněcuje k nenávisti k některému národu, rase, etnické skupině, náboženství, třídě nebo jiné skupině osob (...)	publicznie nawoływać	Kto publicznie nawołuje do popełnienia występku lub przestępstwa skarbowego, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.
veřejně prostranství	Trest obecně prospěšných prací spočívá v povinnosti odsouzeného provést ve stanoveném rozsahu práce k obecně prospěšným účelům spočívající v údržbě veřejných prostranství (...)	przestrzeń publiczna	Zgodnie z definicją zawartą w polskiej ustawie o (...) przestrzeń publiczna to obszar o szczególnym znaczeniu dla zaspokajania potrzeb mieszkańców (...)
veřejný pořádek	(...) spáchal trestný čin za krizové situace, živelní pohromy nebo jiné události vážně ohrožující život, veřejný pořádek nebo majetek (...)	porządek publiczny	Kto krzykiem, hałasem, alarmem lub innym wybrykiem zakłóca spokój, porządek publiczny , spoczynek nocny albo wywołuje zgorzenie w miejscu publicznym, (...)
vojenská čest	I kdyby měl přiznat, že ho k tomu nutí víc než jen vojenská čest .	honor żołnierski	Honor żołnierza zawodowego to postawy i działania, które znamionują uczciwego i prawego człowieka.
vojenská podřízenost	Podřízenost vojáků policii je praktické opatření na ochranu demokratického systému sloužící tomu, aby armáda nemohla být zneužita.	dyscyplina wojskowa	Dyscyplina wojskowa zobowiązuje żołnierza do przestrzegania przepisów prawa dotyczących służby wojskowej
vojenská služba	Kde se v tomto zákoně mluví o vojenské službě nebo o vojenské povinnosti, rozumí se tím služba nebo povinnost osob uvedených v odstavci 4.	służba wojskowa	(...) forma odbywania czynnej służby wojskowej w Polsce, polegająca na obowiązkowym przeszkoleniu wojskowym.
vojenská vazba	Podezřelý z terorismu čeká ve Spojených státech vojenská vazba .	areszt wojskowy	Karą stosowaną wobec żołnierzy jest także areszt wojskowy (...)

vojenský majetek	Vojenský majetek mimo jiné získají i Brno a Kladno.	mienie wojskowe	(...) a w szczególności pozostawia mienie wojskowe bez nadzoru, transportuje je bez listów przewozowych (...)
vojenský materiál	Kdo bez povolení nebo licence provede zahraniční obchod s vojenským materiálem (...)	środki walki	Nieostrożne obchodzenie się ze środkami walki lub nieostrożne ich używanie (...)
vojenský znak	Stejně bude potrestán, kdo za války nebo jiného ozbrojeného konfliktu zneužije znaku Organizace spojených národů anebo vlajky nebo státního nebo vojenského znaku (...)	insygnia wojskowe	Orły - insygnia Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej
volební právo	Kdo jinému násilím nebo pohrůzkou násilí nebo lstí brání ve výkonu volebního práva (...)	czynne prawo wyborcze	Mężem zaufania może być osoba mająca czynne prawo wyborcze do Sejmu, która nie kandyduje w wyborach ani nie jest komisarzem wyborczym, (...)
vydat rozhodnutí	(...) zúčastnit se provádění úkonů policejního orgánu, osobně provést jednotlivý úkon nebo i celé vyšetřování a vydat rozhodnutí v kterékoliv věci (...)	wydać decyzji	Organ administracji publicznej załatwia sprawę przez wydanie decyzji , chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej.
vydat rozsudek	Ustanovení o společném trestu za pokračování v trestném činu se neužije, jestliže byl dřívější odsuzující rozsudek vydán soudem jiného členského státu Evropské unie.	wydać wyrok	Po zamknięciu rozprawy sąd wydaje wyrok , biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy (...)
vydávací vazba	Ustanovení odstavců 1 až 3 se obdobně užití na započítání předběžné, vydávací a předávací vazby (...)	Ekstradycja	Ekstradycja dokonywana jest na podstawie umowy międzynarodowej, o ile państwo zwracające się z wnioskiem o ekstradycję zapewnia wzajemność.

vyhlásit rozsudek	(...) pachatel svou povinnost dodatečně splnil dříve, než soud prvního stupně počal vyhlašovat rozsudek .	ogłosić wyrok	Po ogłoszeniu wyroku przewodniczący lub sędzia sprawozdawca podaje ustnie zasadnicze powody rozstrzygnięcia albo wygłasza uzasadnienie (...)
vyhlazování lidí	Kdo se v rámci rozsáhlého nebo systematického útoku zaměřeného proti civilnímu obyvatelstvu dopustí (...) vyhlazování lidí (...)	eksterminacja ludności	Eksterminacja ludności měla też miejsce w czasie kolonizacji obu Ameryk, gdzie najpierw na Antylach Hiszpanie doprowadzili do wytępienia rodzimej ludności poprzez (...)
výhradní právo	Kdo uvede do oběhu výrobky nebo poskytuje služby neoprávněně označené ochrannou známkou, k níž přísluší výhradní právo jinému (...)	wyłączne prawo	Dozwolony użytek ogranicza wyłączne prawo podmiotu praw autorskich do korzystania z utworu i do czerpania korzyści z korzystania z utworu.
vyhrožovat čím (usmrcením)	(...) vyhrožuje jinému usmrcením , ublížením na zdraví nebo způsobením škody velkého rozsahu (...)	grozić czymś (śmiercią)	Miał lżyć Polaków i grozić śmiercią . Niemiecki przedsiębiorca stanie przed sądem.
vyhýbat se povinnosti	Kdo se úmyslně vyhýbá plnění své zákonné povinnosti vyživovat nebo zaopatřovat jiného po dobu delší než čtyři měsíce (...)	uchylanie się od obowiązku	Poza nagannością moralną, uchylanie się od obowiązku płacenia alimentów stanowi przestępstwo ścigane na wniosek pokrzywdzonego (...)
výjimečný trest	Zvláštním typem trestu odnětí svobody je výjimečný trest (§ 54).	kara zasadnicza o charakterze wyjątkowym	Karą zasadniczą o charakterze wyjątkowym, przewidzianą za najcięższe zbrodnie, jest kara śmierci.
výkon rozhodnutí	Kdo maří nebo podstatně ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu veřejné moci tím, že (...)	wykonanie orzeczenia	Wykonanie orzeczenia o stwierdzeniu likwidacji niepodjętego depozytu.
výkon služby	Kdo se za nouzového stavu v úmyslu vyhnout se výkonu služby poškodí na zdraví (...)	pełnienie obowiązków	Pracodawca może powierzyć pracownikowi pełnienie obowiązków na innym stanowisku niż określone w umowie o pracę (...)

výkon trestu	Způsob výkonu trestu v jednotlivých typech věznic upravuje jiný právní předpis.	wykonanie kary	(...) zawieszając wykonanie kary ograniczenia wolności, sąd może orzec grzywnę w wysokości do 135 stawek dziennych.
vymáhání peněž	Podle ministerstva budou celníci při vymáhání peněž úspěšnější než zaměstnanci soudů a exekutoři.	wymuszenie rozbójnicze	Przestępstwo wymuszenia rozbójniczego zostało stypizowane w art. 282 kodeksu karnego.
výměra trestu	(...) nejvyšší výměrou trestu domácího vězení stanovenou v § 60 odst. 1 soud není vázán	wymiar kary	Sąd wymierza karę według swojego uznania, w granicach przewidzianych przez ustawę (...)
výroba pornografie	Trestný čin zneužití dítěte k výrobě pornografie byl doslovně převzat do tohoto trestního kodexu.	produkcja pornografii	(...) a we Francji, choć dozwolone, produkcje pornograficzne obłożone są wyższym podatkiem niż niepornograficzne.
vyrovnací řízení	Insolvenčním řízením se rozumí i konkursní a vyrovnací řízení .	postępowanie układowe	(...) część ustalana w przypadku, gdy z przyczyn niezależnych od nadzorca sądowego postępowanie układowe trwa dłużej niż dwanaście miesięcy (...)
výše škody	Při stanovení výše škody se vychází z ceny (...)	wysokość odszkodowania	Wysokość odszkodowania musi więc być adekwatna do rozmiarów powstałej szkody.
vyšetřovací komise	(...) uvede nepravdu o okolnosti, která má podstatný význam pro rozhodnutí nebo pro zjištění vyšetřovací komise (...)	komisja śledcza	Jeżeli komisja śledcza wystąpi ze wstępnym wnioskiem o pociągnięcie określonej osoby do odpowiedzialności konstytucyjnej przed Trybunałem Stanu (...)
využit (něčího) omylu	Uvést někoho v omyl či využit něčího omylu lze i provedením zásahu do počítačových informací (...)	wykorzystanie błędu	Wykorzystanie błędu pełnomocnika lub obrońcy reprezentującego stronę przeciwną i obrócenie pomyłki na korzyść reprezentowanej strony jest (...)
významná lokalita	(...) poškodí nebo zničí památný strom, významný krajinný prvek, jeskyni, zvláště chráněné území, evropsky významnou lokalitu (...)	specjalny obszar ochrony siedlisk	W ramach programu wyznaczone zostają tzw. obszary specjalnej ochrony ptaków (...) oraz specjalne obszary ochrony siedlisk (...), na których obowiązują ochronne regulacje prawne.

vyživovací povinnost	Kdo se úmyslně vyhýbá plnění své zákonné povinnosti vyživovat (...)	obowiązek alimentacyjny	Obowiązek alimentacyjny spoczywa przede wszystkim na krewnych w linii prostej i na rodzeństwie.
vzdušný prostor	Kdo poruší, byť i z nedbalosti, pravidla služby v zařízeních určených k zajištění bezpečnosti vzdušného prostoru (...)	przestrzeń powietrzna	Polska przestrzeń powietrzna dostępna dla żeglugi powietrznej jest klasyfikowana zgodnie z przepisami prawa Unii Europejskiej w zakresie (...)

Z

zabezpečovací detence	Ochranné léčení nelze uložit vedle zabezpečovací detence .	umieszczenie w zakładzie opiekuńczo-leczniczym	Określenie zadań sądu opiekuńczego związanych z umieszczeniem pacjenta w zakładzie opiekuńczo-leczniczym jest od dłuższego czasu przedmiotem kontrowersji.
zabezpečovací opatření	Mezi nápravná a zabezpečovací opatření však nepatří pouze zabezpečovací detence (...)	środki zabezpieczające	Środek zabezpieczający , o którym mowa w art. 93a rodzaje środków zabezpieczających § 1 pkt 4, można orzec jedynie (...)
zabráni věci	Soud může uložit zabráni věci , která je bezprostředním výnosem z trestné činnosti (...)	zatrzymanie rzeczy	W razie zatrzymania rzeczy stosuje się odpowiednio przepis art. 228 postępowanie z przedmiotami znalezionymi w czasie przeszukania.
zadání zakázky	Kdo v souvislosti se zadáním veřejné zakázky (...)	udzielenie zamówienia	Przebieg postępowania o udzielenie zamówienia regulują przepisy ustawy Pzp w Dziale II, w art. 14–98 określających obowiązki i uprawnienia uczestników postępowania.
zahraniční obchod	Kdo bez povolení nebo licence provede zahraniční obchod s vojenským materiálem (...)	handel zagraniczny	Wraz ze zwiększaniem się obrotów w polskim handlu zagranicznym rosła dysproporcje w strukturze (...)
zákaz činnosti	Soud může uložit trest zákazu činnosti na jeden rok až deset let (...)	zakaz prowadzenia działalności gospodarczej	W razie orzeczenia zakazu prowadzenia określonej działalności gospodarczej , sąd przesyła odpis wyroku odpowiedniemu organowi administracji rządowej (...)

zákaz pobytu	Trest zákazu pobytu může být uložen jako samostatný trest za trestný čin (...)	zákaz přebywania	W razie orzeczenia zakazu przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, kontaktowania się z określonymi osobami, (...)
zákaz retroaktivity	Zákaz retroaktivity spočívá v tom, že podle současné právní normy (...)	zasada nieretroaktywności prawa	(...) jest rozpowszechniona w Polsce jako pochodząca z prawa rzymskiego, określana również jako zasada nieretroaktywności prawa.
zákonodárný orgán	(...) zastávající funkci v zákonodárném orgánu , soudním orgánu nebo v jiném orgánu veřejné moci cizího státu (...)	organ ustawodawczy	Domeną władzy ustawodawczej jest według nich stanowienie powszechnie obowiązującego prawa.
zamlčet údaje	Kdo při sjednávání úvěrové smlouvy nebo při čerpání úvěru uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje nebo podstatné údaje zamlčí (...)	ukrywać dane	Usługa ochrony prywatności (...) dla domen polega na ukryciu danych abonenta w bazie (...)
zanedbání péče	Kdo z hrubé nedbalosti zanedbá potřebnou péči o zvíře, které vlastní (...)	zaniedbanie opieki	Zaniedbanie opieki nad dzieckiem.
zásada humanismu	(...) zásada humanismu , která říká, že trestní právo by mělo chránit demokratické a humanitní hodnoty společnosti,	zasada humanitaryzmu	Z zasadą humanitaryzmu związany jest zakaz stosowania tortur i okrutnego traktowania.

zásada ochrany	Zásada ochrany nebo tzv. reálný princip (část § 7 TZk) znamená požadavek stíhat trestné činy, jež směřují proti zvláště důležitým vlastním zájmům, bez ohledu na místo činu a na osobu pachatele.	zasada poszanowania	Zasada poszanowania godności człowieka.
zásada personality	Zásada personality se vztahuje i na osoby bez státní příslušnosti (...)	zasada indywidualizacji	Wskazana zasada indywidualizacji kary wynika również z treści przepisu art. 20 Kodeksu karnego, który stanowi (...)
zásada přiměřenosti	(...) jenž mimo řadu jiných významných změn v procesu zadávání veřejných zakázek explicitně ukotvil v § 6 odst. 1 zákona „novou“ zásadu přiměřenosti (...)	zasada adekwatności	Zasada adekwatności środków do zadań traktowana jest europejskim i konstytucyjnym standardem systemu finansów (...)
zásada subsidiarity	Zásada subsidiarity , zakotvená ve Smlouvě o Evropské unii, vymezuje podmínky, za jakých má činnost Unie v rámci její nevýlučné pravomoci přednost před činností členských států.	zasada subsydiarności	Zasada subsydiarności mówi, że władza powinna mieć znaczenie pomocnicze, wspierające w stosunku do działań jednostek (...)
zásada teritoriality	Se zásadou teritoriality souvisí také problematika určování jurisdikce (...)	zasada terytorialności	Zgodnie z zasadą terytorialności , czyny popełniona na terytorium Rzeczypospolitej oraz na polskim statku wodnym lub (...)
zásada univerzality	Zásada univerzality znamená, že stát v zájmu mezinárodní spolupráce stíhá určité trestné činy spáchané v cizině cizincem i tehdy, nedotýkají-li se přímo jeho zájmů.	zasada powszechności	Z zasadą powszechności wyborów w niezgodzie pozostaje wprowadzenie tzw. cenzusów wyborczych
zásada veřejnosti	Prostřednictvím zásady veřejnosti je zajišťována transparentnost trestního řízení.	zasada jawności	Zasadę jawności łatwo określić jako dyrektywę, według której proces ma być jawny.

zásada vzájemnosti	A konečně zásada vzájemnosti je vysvětlována tak, že všichni účastníci mezinárodního systému důsledně a vytrvale dodržují obě výše prezentované zásady.	zasada wzajemności	Zasada wzajemności pozwala na budowanie społecznych więzi oraz zaufania.
zásada zákonnosti	Jedná se o zásadu legality neboli zákonnosti či právnosti.	zasada praworządności	Zasada praworządności jest jedną z naczelných zasad konstytucyjnych.
zastávat funkci	(...) nebo jiná osoba zastávající funkci v jiném orgánu veřejné moci (...)	sprawować funkcji	Mandaty nowo mianowanych członków wygasają w tym samym czasie co mandaty członków sprawujących tę funkcję w dniu przystąpienia.
zastrašit obyvatelstvo	Kdo v úmyslu poškodit ústavní zřízení nebo obranyschopnost České republiky, narušit nebo zničit základní politickou, (...) závažným způsobem zastrašit obyvatelstvo (...)	zastraszenie osób	Przestępstwem o charakterze terrorystycznym jest czyn zabroniony zagrożony karą pozbawienia wolności, której górna granica wynosi co najmniej 5 lat, popełniony w celu: poważnego zastraszenia wielu osób , (...)
zatajení věci	O zatajení věci jde i tehdy, když pachatel s nálezem nijak nedisponuje, ale odmítá jej vydat oprávněné osobě.	ukrycie rzeczy	Ponadto zauważmy, że samo zbycie lub ukrycie rzeczy kradzionej nie stanowi przestępstwa, (...)
zavázat se	(...) odepře pomoc, která je mu podle zákona uložena nebo k níž se zavázal (...)	zobowiązać się	Zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić.
zdravotní pojištění	Kdo ve větším rozsahu zkrátí daň, clo, (...), pojistné na zdravotní pojištění (...)	obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne	W niektórych przypadkach status członka rodziny zwalnia z obowiązku ubezpieczenia zdrowotnego .

zdravotnické zařízení	Nepostačí-li délka výkonu trestu odnětí svobody ve věznici ke splnění účelu ochranného léčení, soud může rozhodnout o jeho pokračování v zdravotnickém zařízení poskytujícím ústavní nebo ambulantní péči.	zakład opieki zdrowotnej	Zakład opieki zdrowotnej mógł być również utworzony i utrzymywany w celu prowadzenia badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych w powiązaniu z
získat kontrolu	V září 2013 se snažil znovu získat kontrolu nad operacemi, které vedli bojovníci z řad stoupenců (...)	uzyskać kontrolę	Musimy uzyskać kontrolę nad przepływem ludności
zkrácení daně	Kdo ve větším rozsahu zkrátí daň , clo, pojistné (...)	oszustwo podatkowe	Oszustwo podatkowe to pojęcie określone przez Kodeks karny skarbowy.
zkušební doba	Při podmíněném upuštění od potrestání stanoví soud zkušební dobu až na jeden rok a zároveň uloží pachateli dohled (§ 49 až 51).	okres próbny	Umowa o pracę zawarta na czas określony albo na okres próbny przekraczający jeden miesiąc (...)
změna zákona	Při pozdějších změnách zákona , který je účinný při dokončení jednání, jímž je čin spáchán, se užije zákona nejmírnějšího.	zmiana ustawy	W ustawie z dnia 29 czerwca 1995 r. o obligacjach (...) wprowadza się następujące zmiany
zmenšená přičetnost	Jestliže pachatel spáchal trestný čin ve stavu zmenšené přičetnosti (...)	poczytalność ograniczona	Niepoczytalność lub poczytalność ograniczona sprawcy czynu zabronionego.
zmírnit trest	O rok a půl tak zmírnil trest , který muži vyměřil senát olomoucké pobočky Krajského soudu v Ostravě.	złagodzić karę	(...) sąd może zastosować także nadzwyczajne złagodzenie kary .
zmocnit se	Kdo proti jinému užije násilí nebo pohrůžky bezprostředního násilí v úmyslu zmocnit se cizí věci, bude potrestán odnětím svobody (...).	uzurpować	Ktokolwiek uzurpuje sobie urząd kościelny, powinien być ukarany sprawiedliwą karą.
znalecký posudek	Kdo jako znalec podá nepravdivý, hrubě zkreslený nebo neúplný znalecký posudek (...)	opinia biegłego	Opinia biegłego powinna zawierać uzasadnienie.

zneuctění památky	Je-li zneuctěna památka zemřelého, přísluší právo podat návrh příslušníkům uvedeným v § 77 odst. 2.	znieważenie pomnika	Kto znieważa pomnik lub inne miejsce publiczne urządzone w celu upamiętnienia zdarzenia historycznego lub uczczenia osoby (...)
zneužití funkce	Disciplinární komise Českomoravského fotbalového svazu bývalého činovníka potrestala za zneužití funkce , které vedlo ke korupčnímu chování dalších osob.	nadużycie funkcji	Nadużycie funkcji jest przestępstwem często popełnianym.
zneužití informace	Ne všechna zneužití informací lze považovat za nelegální insider trading.	nadużywanie prawa do informacji publicznej	Obecnie podmioty zobowiązane do udostępniania informacji nie mają żadnego sposobu obrony przed nadużyciem prawa do informacji , bo takiego pojęcia nie ma na gruncie polskiej ustawy, (...)
zneužití postavení	Zakázáno je zneužití dominantního postavení na vymezeném relevantním trhu na újmu jiných soutěžitelů či spotřebitelů.	nadużywanie pozycji dominującej	Zakazane jest nadużywanie pozycji dominującej na rynku właściwym przez jednego lub kilku przedsiębiorców.
zneužití pravomoci	Nejfrekventovanější skutkovou podstatou v rámci 172 úkonů odposlechu bylo zneužití pravomoci úřední osoby (39,2 %).	nadużycie władzy	Kiedy urzędnik zostanie skazany za nadużycie władzy ?
zneužívání vlastnictví	Trestný čin, který policie prověřuje, se skrývá pod paragrafem 229 a nazývá se zneužívání vlastnictví .	naruszenie własności	Przeciwko osobie, która narusza własność w inny sposób aniżeli przez pozbawienie właściciela faktycznego władztwa nad rzeczą (...)
způsobilost ke službě	Zkušební doba trvá dva roky; jejím účelem je zjistiti, zda příslušník Sboru má potřebnou způsobilost ke službě .	zdatność do służby wojskowej	Pod względem zdatności fizycznej do służby wojskowej komisja przeglądowa podzieli obecnych powołanych na 4 kategorie (...)

způsobit škodu	Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 v úmyslu (...) způsobit škodu velkého rozsahu.	wyrządzić szkodę	Jeżeli pracownik umyślnie wyrządził szkodę , jest obowiązany do jej naprawienia w pełnej wysokości
způsobit úpadek	Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán (...) způsobí-li takovým činem jinému úpadek .	doprowadzenie do upadłości	Tej samej karze podlega, kto będąc dłużnikiem kilku wierzycieli doprowadza do swojej upadłości lub niewypłacalności.
zrušovací ustanovení	Ve zrušovacím ustanovení musí být výslovně uvedeny všechny právní předpisy, které se novým právním předpisem zrušují.	utrata mocy	Utrata mocy zapisu na sąd polubowny
zveřejnit rozsudek	Zveřejněné rozsudky a usnesení mohou působit preventivně, a předcházet tak soudním sporům mezi občany.	poadać wyrok do publicznej wiadomości	Sąd może orzec podanie wyroku do publicznej wiadomości w określony sposób, jeżeli uzna to za celowe (...)
zvláštní část	Uplynutím promlčecí doby nezaniká trestní odpovědnost za trestné činy uvedené v hlavě třinácté zvláštní části tohoto zákona (...)	część szczególna	Znajomość funkcji i aksjologicznych podstaw poszczególnych przestępstw z części szczególnej kodeksu karnego.
zvýhodnění věřitele	Kdo jako dlužník, který je v úpadku, zmaří, byť i jen částečně, uspokojení svého věřitele zvýhodněním jiného věřitele (...)	uprzywilejowanie wierzyciela	Z przepisów Kodeksu cywilnego (...) wynika uprzywilejowanie wierzyciela paulińskiego, polegające na tym, że może on z pierwszeństwem przed wierzycielami osoby trzeciej (...)
zvýšení trestu	Nepodmíněný trest odnětí svobody se ukládá nejvýše na dvacet let, jestliže nejde o mimořádné zvýšení trestu odnětí svobody (...)	obostrzenie kary	Jeżeli zbiegają się podstawy nadzwyczajnego złagodzenia i obostrzenia , sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie albo obostrzenie kary .

zvýšení užitkovosti	Stejně bude potrestán, kdo v rozporu s jiným právním předpisem používá léčiva za účelem zvýšení užitkovosti hospodářských zvířat (...)	zwiększenia wartości użytkowej	Samo zwiększenie wartości użytkowej środka trwałego w wyniku omawianych działań nie jest wystarczające do podwyższenia jego wartości początkowej.
------------------------	---	--------------------------------------	--

10 ZÁVĚR

Tato diplomová práce si kladla za cíl popsat historii a současnost české justice, představit práci soudního tlumočníka a celý průběh rozvoje této profese a v neposlední řadě ukázat rozdílné pohledy na vztah mezi právním jazykem a lingvistikou. Co se praktické části týká, chtěli jsme vytvořit česko-polský slovník vybraných pojmů z trestního zákoníku, který by ulehčil práci s těmito právními předpisy.

Všechny vyjmenované cíle diplomová práce splnila. Co se kapitoly o české justici týká, snažili jsme se toto téma popsat způsobem, aby bylo co nejpřehlednější i pro neznalce oboru. Zjištěné poznatky o soudních tlumočnících byly překvapivé a dalo by se říci i poněkud zarážející. Jedním z takových faktů je platnost více než padesát let starého zákona, upravujícího povolání soudních tlumočnicků. Ten nejenže nevyhovuje současným podmínkám, ale celkově nepodporuje povolání jako takové. Tlumočníci nemají stejné jistoty jako ostatní zaměstnanci a neustále musí bojovat za svá práva.

Pokud bychom měli shrnout kapitoly související s jazykem právních textů, zde jsme z několika úhlů pohledu popsali právní lingvistiku. Důležitými zdroji se staly publikace jazykovědců Tomáška a Pieńkose. Kapitola přinesla i analýzu právního a právníckého jazyka. Někteří lingvisté existenci právního jazyka popírají, avšak z odborných článků a studií je jasné, že tvoří neodmyslitelnou část každého spisovného jazyka. S právním stylem a potažmo i jazykem taktéž souvisí i právní termíny. Ty tvoří hlavní část právních textů. S charakteristikou termínů se pojí analýza tzv. *Eulerových kruhů*. Ta rozděluje termíny podle jejich výskytu v jazyce právním a obecném. Z ní plyne, že velká část termínů je běžně užívána v jazyce obecném.

Velmi přínosnou částí je pak analýza českého a polského trestního zákoníku. Zde jsme se zaměřili především na jejich historii, novelizace a ohlasy s nimi spojené, a poté na jejich jednotlivé části. I když jsme v obsahu zákoníků nezjistili větší rozdíly, přece jenom se našly pasáže typické pouze pro zákoník dané země. Jedním z příkladů může být předpis z polského trestního zákoníku, týkající se přístupu k Baltskému moři. Co naopak mají oba trestní zákoníky společné je postupné zavádění alternativních druhů trestů.

Poslední, nejdůležitější částí práce, je již několikrát zmiňovaný, česko-polský slovník. Ten obsahuje okolo 500 dvouslovných hesel a díky přidaným kontextům objasňuje užití některých méně srozumitelných výrazů. Slovník se tak může stát doplňkovou pomůckou při překladu, mnohdy náročných, právních dokumentů.

11 POLSKÉ RESUMÉ (STRESZCZENIE W JĘZYKU POLSKIM)

Praca magisterska pt. *Vybrané aspekty soudního překlada (překlady z jazyka polského do jazyka českého)* podejmuje problematykę tłumaczenia tekstów prawnych, terminologii czy pracy tłumacza. Najważniejszym celem pracy jest pewnie czesko-polski glosariusz wybranych terminów z czeskiego oraz polskiego Kodeksu karnego. Glosariusz ten zawiera prawie 500 haseł.

Praca jest podzielona na część teoretyczną i praktyczną. Część teoretyczna obejmuje zbiór informacji dotyczących historii i rozwoju sądownictwa w Republice Czeskiej, otwiera i temat statusu tłumacza w społeczeństwie. Z tym jest związane i ustawodawstwo – dokładnie ustawa czeska *zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících*. Następują części opisujące język tekstów aktów prawnych. W tym rozdziale podstawowym materiałem źródłowym pokazały się być publikację językoznawców Tomáška – *Překlad v právní praxi* oraz Pięnkosa – *Podstawy juryslingwistyki*. Opisujemy tutaj różnice pomiędzy językiem prawnym i prawniczym, staramy się czytelnikowi wyobrazić najważniejsze części aktów prawnych – terminy. Kluczowy jest według nas rozdział opisujący Kodeks karny Republiki Czeskiej (czes. *Trestní zákoník České republiky*) i Kodeks karny Polski. Przedstawione tutaj są informacje podstawowe, krótka historia powstania aktów prawnych oraz ich nowelizacje. Nie brakuje opisu poszczególnych części Kodeksów i ich różnic spowodowanych np. różnym położeniem geograficznym i in.

Do tego nawiązuje część praktyczna – wyżej wymieniony glosariusz. Oprócz haseł obejmuje on również konteksty wyrazów. Mogą być one korzystne dla tłumaczy, ponieważ terminy, które występują (nie tylko) w Kodeksie karnym, czasami mogą być bardzo trudne do przetłumaczenia. Dostępny jest także komentarz do glosariuszu, w którym się czytelnik zapozna np. z różnicami pomiędzy językiem czeskim i polskim.

Nareszcie wyjaśnijmy powód decyzji opracować glosariusz. Dotąd nie istniał takiego rodzaju czesko-polski glosariusz, choć Kodeks karny jest jednym z najczęściej używanych aktów prawnych przy pracy tłumacza. Dlatego było naszym celem wypracowanie takiego rodzaju glosariuszu, który by tłumaczenia tekstów prawnych ułatwiał.

12 BIBLIOGRAFIE

TIŠTĚNÉ ZDROJE

1. III. Člověk ve společnosti. KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Praha: C. H. Beck, 1995, s. 22. ISBN 80-7179-028-1.
2. DÖRFL, Luboš. *Zákon o znalcích a tlumočnících: Komentář*. Praha: C. H. BECK, 2009, VII – XI. ISBN 978-80-7400-148-2.
3. KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Praha: C. H. Beck, 1995, s. 1-2. ISBN 80-7179-028-1.
4. 2. KOMBINACE POZNATKŮ O PRÁVU S POZNATKY O JAZYCE. TOMÁŠEK, Michal. *Překlad v právní praxi*. Praha: Linde Praha, 1998, s. 11. ISBN 80-7201-125-1.
5. MACHOVÁ, Svatava. TERMINOGRAFIE. In: *Manuál lexikografie*. Praha: H&H, 1995, s. 137-157. ISBN 80-85787-23-7.
6. 1.3.3 Nezávislost soudů. SCHELLOVÁ, Ilona, Karel SCHELLE a kol. *Soudnictví: (historie, současnost a perspektivy)*. Vydání I. Praha: EUROLEX, 2004, s. 28. ISBN 80-86432-65-.
7. 2.8.2 Organizace soudnictví po roce 1991. SCHELLOVÁ, Ilona, Karel SCHELLE a kol. *Soudnictví: (historie, současnost a perspektivy)*. Vydání I. Praha: EUROLEX, 2004, s. 206-209. ISBN 80-86432-65-.
8. 10.3 Organizace soudnictví podle zákona z roku 2002. SCHELLE, Karel a Jiří BÍLÝ. *DĚJINY ČESKÉHO SOUDNICTVÍ*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, s. 415-429. ISBN 978-80-7552-959-6.
9. PIENKOS, Jerzy. *PODSTAWY JURYSLINGWISTYKI: Język w prawie – Prawo w języku*. Wydanie I. Warszawa: Łódzka Drukarnia Dzielowa SA, Łódź, 1999. ISBN 83-7200-492-7.
10. 1.1 Podstata soudnictví. SCHELLOVÁ, Ilona, Karel SCHELLE a kol. *Soudnictví: (historie, současnost a perspektivy)*. Vydání I. Praha: EUROLEX, 2004, s. 15-20. ISBN 80-86432-65-.
11. 7. PRÁVNÍ JAZYK A JEHO SLOVNÍ ZÁSoba. TOMÁŠEK, Michal. *Překlad v právní praxi*. Praha: Linde Praha, 1998, s. 42-49. ISBN 80-7201-125-1.
12. 2. PRÁVNÍ JAZYK A JEHO VYMEZENÍ. TOMÁŠEK, Michal. *Překlad v právní praxi*. Praha: Linde, 1998, s. 21-22. ISBN 80-7201-125-1.

13. 3. PRÁVNÍ SUBSYSTÉM A PRÁVNÍ STYL. TOMÁŠEK, Michal. *Překlad v právní praxi*. Praha: Linde Praha, 1998, s. 23-25. ISBN 80-7201-125-1.
14. *Próba opisu języka prawnego i prawniczego*. PIENKOS, Jerzy. *PODSTAWY JURYSLINGWISTYKI: Język w prawie – Prawo w języku*. Wydanie I. Warszawa: Łódzka Drukarnia Dzielowa SA, Łódź, 1999, s. 13-17. ISBN 83-7200-492-7.
15. 1. ROZPAD RODOVÉ SPOLEČNOSTI A VZNIK SOUDNICTVÍ. SCHELLE, Karel a Jiří BÍLÝ. *DĚJINY ČESKÉHO SOUDNICTVÍ*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2018, s. 11-13. ISBN 978-80-7552-959-6.
16. 2.3.11.3.5 Tlumočníci. SCHELLOVÁ, Ilona, Karel SCHELLE a kol. *Soudnictví: (historie, současnost a perspektivy)*. Vydání I. Praha: EUROLEX, 2004, s. 146-147. ISBN 80-86432-65-.
17. 2.3.10.10 Vojenské soudy. SCHELLOVÁ, Ilona, Karel SCHELLE a kol. *Soudnictví: (historie, současnost a perspektivy)*. Vydání I. Praha: EUROLEX, 2004, s. 124-126. ISBN 80-86432-65-.

ONLINE ČLÁNKY

1. ČECHOVÁ, Marie. Charakteristika administrativního stylu. *Naše řeč* [online]. 1989, **72**(1), 1-10 [cit. 2020-04-25]. Dostupné z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=6810>
2. ENTRYCH, Richard. Znalci pod drobnohledem aneb co přináší novela zákona o znalcích a tlumočnících. *Epravo.cz* [online]. 2019 [cit. 2019-11-26]. ISSN 1213-189X. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/znalci-pod-drobnohledem-aneb-co-prinasi-novela-zakona-o-znalcich-a-tlumocnicich-76836.html>
3. CHLOUPEK, Jan. Funkční styly dnes. *Naše řeč* [online]. 1994, **77**(2), s. 57-66 [cit. 2020-04-16]. Dostupné z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7174>
4. KNAPP, Viktor. *PRÁVNÍ POJMY A PRÁVNÍ TERMINOLOGIE: (Právní pojmosloví a názvosloví)*. Praha, 1978, , 5-69.
5. KRATOCHVÍL, Bedřich. Trestní zákoník podpoří i ČSSD. *LIDOVKY.cz* [online]. 2008, 30. ŘÍJNA 2008 [cit. 2020-02-08]. ISSN 1213-1385. Dostupné z: https://www.lidovky.cz/domov/trestni-zakonik-podpori-i-cssd.A081030_090918_ln_domov_hel
6. KRAUS, Jiří. K současným vývojovým proměnám vědeckého a odborného vyjadřování. *Naše řeč* [online]. 1994, **77**(1), s. 14-19 [cit. 2020-04-16]. Dostupné z: <http://nase-rec.ujc.cas.cz/archiv.php?art=7169>

7. Od ledna platí nový trestní zákoník, přinese zásadní změny. *IROZHLAS* [online]. Český rozhlas, ©1997-2020 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/od-ledna-plati-novy-trestni-zakonik-prinese-zasadni-zmeny_200912310140_kbrezovska
8. ‚Skrytý trest smrti.‘ Polsko přes kritiku zavádí trest doživotí bez možnosti propuštění. *IROZHLAS* [online]. Český rozhlas, ©1997-2020 [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-svet/polsko-trest-dozivoti-novela-trestniho-zakoniku-sejm-pis_1906141254_nkr
9. SOBCZAK, Krzysztof a Agnieszka MATŁACZ. Sejm ekspresowo uchwalil dużą nowelizację kodeksu karnego. *Prawo.pl* [online]. Wolters Kluwer, ©2019 [cit. 2020-02-15]. Dostupné z: <https://www.prawo.pl/prawnicy-sady/zmiany-w-kodeksie-karnym-sejm-uchwalil-ustawe,416181.html>
10. UHLÍŘOVÁ, Ludmila. Jan Kořenský – František Cvrček – František Novák: Juristická a lingvistická analýza právních textů (právněinformatický přístup): recenze. *Slovo a slovesnost* [online]. Ústav pro jazyk český Akademie věd České republiky, veřejná výzkumná instituce, 2000, 2000, **61**(4), 300-305 [cit. 2020-03-05]. ISSN 2571-0885. Dostupné z: <http://sas.ujc.cas.cz/archiv.php?art=3910>

ONLINE SLOVNÍKY

1. *Glosbe – vícejazyčný on-line slovník* [online]. [cit. 2020-02-19]. Dostupné z: <https://cs.glosbe.com/>
2. *iate: European Union terminology* [online]. European Union, ©1995-2019 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <https://iate.europa.eu/home>
3. Název. Wikislovník: Hlavní strana [online]. 2018 [cit. 2019-10-29]. Dostupné z: <https://cs.wiktionary.org/wiki/n%C3%A1zev>
4. Ottův slovník naučný: Dvacátý díl [online]. Praha: J. Otto, 1903, s. 560-562 [cit. 2019-10-17]. Dostupné z: <https://archive.org/stream/ottvslovnknauni13ottogoog#page/n613/mode/2up>
5. Sborové soudy prvního stupně = krajské soudy. Viz Ottův slovník naučný: Dvacátýtřetí díl [online]. Praha: J. Otto, 1905, s. 703-706 [cit. 2019-11-12]. Dostupné z: <https://archive.org/stream/ottvslovnknauni47ottogoog#page/n774/mode/2up>

6. Termín. Slovník spisovného jazyka českého [online]. Ústav pro jazyk český, 2011 [cit. 2020-04-28]. Dostupné z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?hledej=Hledat&heslo=term%C3%ADn&sti=E MPTY&where=hesla&hsubstr=no>

ONLINE ZDROJE

1. Antika. Iurium WIKI [online]. 2018 [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://wiki.iurium.cz/w/Antika>
2. Členství v komoře. Komora soudních tlumočnicků České republiky [online]. Praha [cit. 2019-11-17]. Dostupné z: <https://www.kstcr.cz/cz/clenstvi-v-komore>
3. Helénismus. Iurium WIKI [online]. 2018 [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://wiki.iurium.cz/w/Hel%C3%A9nismus>
4. Informace o jmenování tlumočnickem. In: Komora soudních tlumočnicků České republiky [online]. [cit. 2019-11-27]. Dostupné z: https://static.kstcr.cz/data/uploaded/1422122148446624/Jmenovani_tlumocnikem_2015.pdf
5. Kodeks karny. *INFOR* [online]. INFOR PL S.A., 2020 [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: <https://www.infor.pl/prawo/encyklopedia-prawa/k/273406,Kodeks-karny.html>
6. Křesťanské právní myšlení. Iurium WIKI [online]. 2018 [cit. 2020-03-21]. Dostupné z: https://wiki.iurium.cz/w/K%C5%99es%C5%A5ansk%C3%A9_pr%C3%A1vn%C3%AD_my%C5%A1len%C3%AD
7. PECINA, Tomáš. Právní řád. Iuridictum: Encyklopedie o právu [online]. 2006 [cit. 2019-10-22]. Dostupné z: https://iuridictum.pecina.cz/w/Právní_řád
8. PRZYSTOSOWANIE STATKU DO RABUNKU MORSKIEGO (ART. 170). *STATYSTYKA* [online]. Warszawa: policja.pl, ©1998-2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestepstwa-przeciwno-1/63451,Przystosowanie-statku-do-rabunku-morskiego-art-170.html>
9. Senátoři zamítli vládní návrh samostatného ZÁKONA O SOUDNÍCH TLUMOČNÍCÍCH A SOUDNÍCH PŘEKLADATELÍCH a vrátili ho poslancům. Komora soudních tlumočnicků České republiky [online]. Praha [cit. 2019-11-26]. Dostupné z: <https://www.kstcr.cz/cz/novinky/senatori-zamitli-vladni-navrh-samostatneho-zakona-o-soudnich-tlumocnicich-a-soudnich-prekladatelich-a-vratili-ho-poslancum>

10. STWORZENIE STANU ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA NA STATKU (ART. 167). *STATYSTYKA* [online]. Warszawa: policja.pl, ©1998-2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestepstwa-przeciwko-1/63449,Stworzenie-stanu-zagrozenia-bezpieczenstwa-na-statku-art-167.html>
11. Trestní zákon. *Iuridictum: Encyklopedie o právu* [online]. 2016, 30. 10. 2017 [cit. 2020-03-18]. Dostupné z: https://iuridictum.pecina.cz/w/Trestn%C3%AD_z%C3%A1kon
12. ZAWŁADNIĘCIE STATKIEM (ART. 166). *STATYSTYKA* [online]. Warszawa: policja.pl, ©1998-2020 [cit. 2020-02-20]. Dostupné z: <http://statystyka.policja.pl/st/kodeks-karny/przestepstwa-przeciwko-1/63447,Zawladnicie-statkiem-art-166.html>

KVALIFIKAČNÍ PRÁCE

1. SOJÁKOVÁ, Jana. *Postavení soudního tlumočnicka v České republice: (teoreticko-empirická studie)*. Praha, 2012. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Filosofická fakulta, Ústav translatologie.
2. LIPERTOVÁ, Ivana. *Jazyk a překlad v právu* [online]. Praha, 2018 [cit. 2020-03-12]. Dostupné z: <https://is.cuni.cz/webapps/zzp/detail/173757/>. Diplomová práce. UNIVERZITA KARLOVA, Právnická fakulta. Vedoucí práce Zdeněk Kühn.

OSTATNÍ ZDROJE

1. IMIOŁO, Iwona. BUDOUCNOST PŘEKLADATELSKÉ PROFESE Z POHLEDU ZKUŠENÉ TLUMOČNICE. *Jednota tlumočnicků a překladatelů* [online]. ©2015 [cit. 2020-02-09]. Dostupné z: http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:x2dzuKj3XRwJ:www.jtpunion.org/getattachment/K-profesi/Prednasky-z-Jeronymovych-dnu/JERONYMOVY-DNY-2014/BUDOUCNOST-PREKLADATELSKE-PROFESE-Z-POHLEDU-ZKUSEN/IMG-pdf-IWONA_IMIO_O_-_Jeronymovy_dny_Praha_7-11-2014_CZ.pdf.aspx+&cd=1&hl=cs&ct=clnk&gl=cz

PŘÁVNÍ NORMY

1. ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 444/2011 Sb. In: *Sbírka zákonů*. 2011, ročník 2011, částka 153, číslo 444. Dostupné také z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=444&r=2011>
2. LISTINA ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD. *POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Praha [cit. 2019-10-26]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>
3. Předpis 40/2009 Sb. *POSLANECKÁ SNĚMOVNA PARLAMENTU ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny, ©1995-2018 [cit. 2020-02-10]. Dostupné z: <https://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=40&r=2009>
4. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny* [online]. Kancelaria Sejmu RP, ©2009-2020 [cit. 2020-02-21]. Dostupné z: <http://prawo.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU19970880553/U/D19970553Lj.pdf>
5. Zákon č. 352/2001 Sb.: Zákon o užívání státních symbolů České republiky a o změně některých zákonů. *Zákony pro lidi: Sbírka zákonů* [online]. © AION CS, 2020 [cit. 2020-02-24]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-352>

13 SEZNAM ZKRATEK

• Komora soudních tlumočnicků České republiky	KST ČR
• Listina základních práv a svobod	Listina
• Prawo i Sprawiedliwość	PiS
• Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny	polský TrZ, k. k.
• Ústavní zákon č. 1/1993 Sb.,
Ústava České republiky	Ústava
• Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících,
ve znění pozdějších předpisů	ZZT
• Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník,
ve znění pozdějších předpisů	český TrZ

14 ANOTACE

Jméno a příjmení: Bc. Alžběta Čučová

Název fakulty a katedry: Filozofická fakulta, Katedra slavistiky – sekce polonistiky

Název práce v českém jazyce: Vybrané aspekty soudního překladu (překlady z jazyka polského do jazyka českého)

Název práce v anglickém jazyce: Selected Aspects of Court Translation (Translations from Polish to Czech Language)

Vedoucí práce: doc. PhDr. Ivana Dobrotová, Ph.D.

Počet příloh: 0

Počet znaků: 199 471

Počet stran: 110

Počet zdrojů a literatury: 53

Klíčová slova: právo, české soudnictví, soudní překlad, soudní tlumočnick, český trestní zákoník, polský trestní zákoník, jazyk právních textů, terminologie, česko-polský slovník

Hlavním předmětem zkoumání této diplomové práce je popis a komparace trestních zákoníků – stěžejních právních dokumentů České republiky a Polska. Jejich probádáním se seznámíme nejen se strukturou, obsahem, ale především s rozdíly. To vytvoří základ pro další práci s trestními zákoníky, která spočívá ve vytvoření terminologického slovníku. Ten je hlavní náplní praktické části této práce. Jelikož trestní zákoníky spadají do tzv. právního stylu, práce zahrnuje i diskurz do tohoto odvětví jazyka.

Kromě výše vyjmenovaného je práce krátkou sondou do českého soudnictví, (historie) práce soudního tlumočnicka a legislativy s ní spojené.

15 ABSTRACT

The main topic of this thesis is the description and comparison of two penal codes – crucial legal documents of the Czech Republic and Poland. By their exploration we find out not only about their structure and content, but mainly about their differences. This creates a foundation for subsequent work with penal codes, which lies in the creation of a terminological dictionary. This is the main contents of the applicative part of this thesis. Since penal codes fall into so called legal style, this work also includes a discourse into that area of language.

Besides the above, the thesis is a short probe into the Czech judiciary, (history of) the work of legal interpreter and the associated legislation too.

Key words: law, Czech judiciary, legal translation, legal interpreter, Czech Penal Code, Polish Penal Code, language of legal documents, terminology, Czech-Polish dictionary